

Årlig rapport om migration och asyl

FINLAND 2021

Maahanmuuttovirasto
Migrationsverket
Finnish Immigration Service

Finansierad av
Europeiska unionen

Årlig rapport om migration och asyl

Finland 2021

Julkaisija:

Europeiska migrationsnätverket 2022

Undersökningsansvariga:

Överinspektör Tuukka Lampi (Nationella kontaktpunkten i Finland)

Nationell samordnare Rafael Bärlund (Nationella kontaktpunkten i Finland)

Rapporten har publicerats och tryckts på finska och engelska med följande ISBN-koder:

ISBN 978-952-7427-23-1 (PDF)

ISBN 978-952-7427-25-5 (Inb.)

Innehåll

Sammanfattning	5
1. Inledning	8
1.1. Asyl- och migrationsförvaltningens struktur i Finland	9
2. Allmän utveckling gällande migration och asyl år 2021	13
2.1. Migrationspolitik	13
2.2. Invandringen i den offentliga diskussionen och i medierna	14
2.3. Invandringsrelaterad forskning.....	19
2.4. Andra utvecklingsriktningar vanligen förknippade med invandring	22
3. Laglig invandring och migration	24
3.1. Arbetsrelaterad invandring	24
3.2. Undersökningar om arbetsrelaterad invandring	27
3.3. Lagändringar och andra utvecklingsriktningar gällande arbetsrelaterad invandring	28
3.4. Familjeåterförening	30
3.5. Ändringar i lagstiftningen om familjeåterförening och andra utvecklingsriktningar	32
3.6. Studerande	32
3.7. Ändringar i lagstiftningen om studierelaterad invandring och andra utvecklingsriktningar	34
4. Internationellt skydd	35
4.1. Asylsökande	35
4.2. Ändringar i lagstiftningen om internationellt skydd och andra utvecklingsriktningar	36
4.3. Rättspraxis gällande internationellt skydd	37
4.4. Undersökningar gällande internationellt skydd	40
4.5. Kvotflyktingar	41
4.6. Utvecklingsarbete gällande kvotflyktingar	41
4.7. Mottagning.....	43
5. Ensamkommande minderåriga asylsökande och andra personer i utsatt ställning	45
5.1. Ensamkommande minderåriga	45
5.2. Lagändringar och utvecklingsprocesser vad gäller minderåriga utan vårdnadshavare och andra i utsatt ställning	46

---

6. Integration	48
6.1. Ändringar i lagstiftningen om integration och andra utvecklingsriktningar	48
6.2. Utvecklingsarbete gällande integration	50
6.3. Forskning om integration	51
7. Medborgarskap och statslöshet	55
7.1. Ändringar i lagstiftningen om medborgarskap och andra utvecklingsriktningar.....	57
8. Gränsbevakning, Schengen och visumpolitik	58
8.1. Gränsbevakningen år 2021.....	58
8.2. Lagändringar och andra utvecklingsriktningar gällande gränsbevakningen.....	59
8.3. Visum år 2021.....	60
8.4. Lagändringar och andra utvecklingsriktningar gällande visumpolitiken.....	60
9. Irreguljär migration och människosmuggling	61
9.1. Lagändringar och andra utvecklingsriktningar gällande irreguljär migration och människosmuggling	63
9.2. Undersökningar om irreguljär migration	64
10. Bekämpning av människohandel	66
10.1. Uppehållstillstånd beviljade till offer för människohandel.....	66
10.2. Offer för människohandel som hänvisats till hjälpsystemet.....	66
10.3. Lagändringar och andra utvecklingsriktningar gällande bekämpning av människohandel	68
10.4. Studie gällande människohandel	69
11. Återvändande	70
11.1. Beslut om avlägsnande ut landet.....	70
11.2. Frivillig återresa	71
11.3. Lagändringar och andra utvecklingsriktningar gällande återresa.....	71
12. Migration och utveckling	73
Källor	74

Sammanfattning

År 2021 gjordes flera betydande öppningar i migrationspolitiken. Inrikesministeriet efterlyste en övergripande migrationspolitik i Finland. Det är frågan om en helhet som skulle sammanföra delområden som olika aktörer ansvarar för och ställa upp enhetliga mål för dessa. Som ett första steg i förnyandet av migrationspolitiken tillsatte Inrikesministeriet ett projekt, där man genomför en förhandsutredning om behovet att ändra utlänningslagen och hur förnyelsen ska genomföras. Regeringen ansåg att strukturen i utlänningslagen har tagit skada av de många ändringarna och att lagen har blivit svår att gestalta. I mediedebatten år 2021 som rörde migration betonades internationellt skydd och nyheterna om detta blev allt fler till följd av den snabba förändringen i Afghanistan samt det ökade antalet flyktingar vid till exempel gränserna till Lettland och Polen som mistänktes utgöra en hybridpåverkan från Belarus sida. Jämfört med år 2020 ökade antalet nyheter i anslutning till arbetsrelaterad invandring och man funderade över om den arbetsrelaterade invandringen skulle kunna vara en lösning på till exempel bristen på arbetskraft inom vårdbranschen och på finansieringen av pensionssystemet.

Den arbetsrelaterade invandringen till Finland ökade även något; År 2021 beviljades 11 428 personer ett första uppehållstillstånd på basis av arbete i Finland, vilket var en betydande ökning jämfört med år 2020 (8 508). Siffrorna för år 2020 påverkades tydligt av COVID-19-pandemin, medan den uppåtgående trenden åter fortsatte år 2021. Liksom föregående år var arbete, trots effekterna av pandemin, fortfarande den vanligaste ansökningsgrunden för det första uppehållstillståndet under 2021.

Den arbetsrelaterade invandringen lyftes också fram på regeringens agenda år 2021. År 2021 offentliggjordes regeringens färdplan för utbildnings- och arbetsrelaterad invandring 2035, som är ett långsiktigt åtgärdsprogram för att främja invandring av specialsakkunniga, företagare, forskare och studerande. Samtidigt förbättrades säsongsarbetarnas rättigheter med hjälp av lagändringar och regeringen inledde ett projekt för att göra behandlingen av arbetstillstånd och uppehållstillstånd för studerande snabbare.

År 2021 beviljades 9 821 utlänningslag ett första uppehållstillstånd i Finland på grund av familjeband. På lång sikt har uppehållstillstånden på grund av familjeband ökat något, och den uppåtgående trenden

fortsatte år 2021. På grund av det snabbt försämrade säkerhetsläget i Afghanistan och COVID-19-pandemin lättade Migrationsverket år 2021 på sina anvisningar gällande afghanska medborgares ansökan om familjeåterförening.

Antalet asylsökande som anlände till Finland år 2021 var märkbart lågt och den relativa andelen kvotflyktingar ökade ännu mer. Sammanlagt 2 545 asylsökningar inlämnades, av vilka 45 % var förnyade ansökningar. Sammanlagt 4 086 ansökningar behandlades, av vilka 52 % fick ett positivt beslut. Inom lagstiftningen främjades samhällets beredskap inför omfattande invandring av asylsökande och de asylsökandes rättigheter förbättrades. År 2021 åtog sig Finland att ta emot 1 050 kvotflyktingar, vilket var en ökning från kvoten år 2020 (850). Till Finland anlände 136 minderåriga utan vårdnadshavare, vilket var i närheten av siffrorna för år 2020 (141). Vad gäller integrationen utgjorde statsrådets redogörelse om integration en betydande öppning, där man presenterade ett omfattande åtgärdsprogram, vars syfte är att på ett ännu mer effektivt sätt främja integration. Utöver detta publicerades år 2021 bland annat ett åtgärdsprogram mot rasism och för goda befolkningsrelationer samt ett program för att främja mångfald i arbetslivet, med vilka man strävade efter att förbättra samhällets mottaglighet och förebygga diskriminering.

Inom gränsbevakningen upprätthölls den inre gränskontrollen och samtidigt åtstramades den yttre gränskontrollen, bland annat till följd av COVID-19-pandemin. Gränsbevakningsväsendet uppskattade även att det europeiska gränssäkerhetsläget försvagades märkbart under år 2021, särskilt vad gäller de yttre gränserna till Polen och Baltikum. Kvantitativt sett ökade olaglig inresa till landet något från år 2020 och antalet olagliga gränsöverskridningar vid EU:s yttre gränser ökade något. Å andra sidan påträffades 1 092 irreguljära migranter i Finland, vilket var något färre än år 2020. Ett särdrag under pandemin har varit det exceptionellt stora antalet förseelser i anslutning till resehandlingar och uppehållstillstånd. En betydande politisk åtgärd var uppdateringen av åtgärdsprogrammet mot olaglig inresa och vistelse 2021–2024. Programets huvudtema var att förebygga uppkomsten av ett skuggsamhälle.

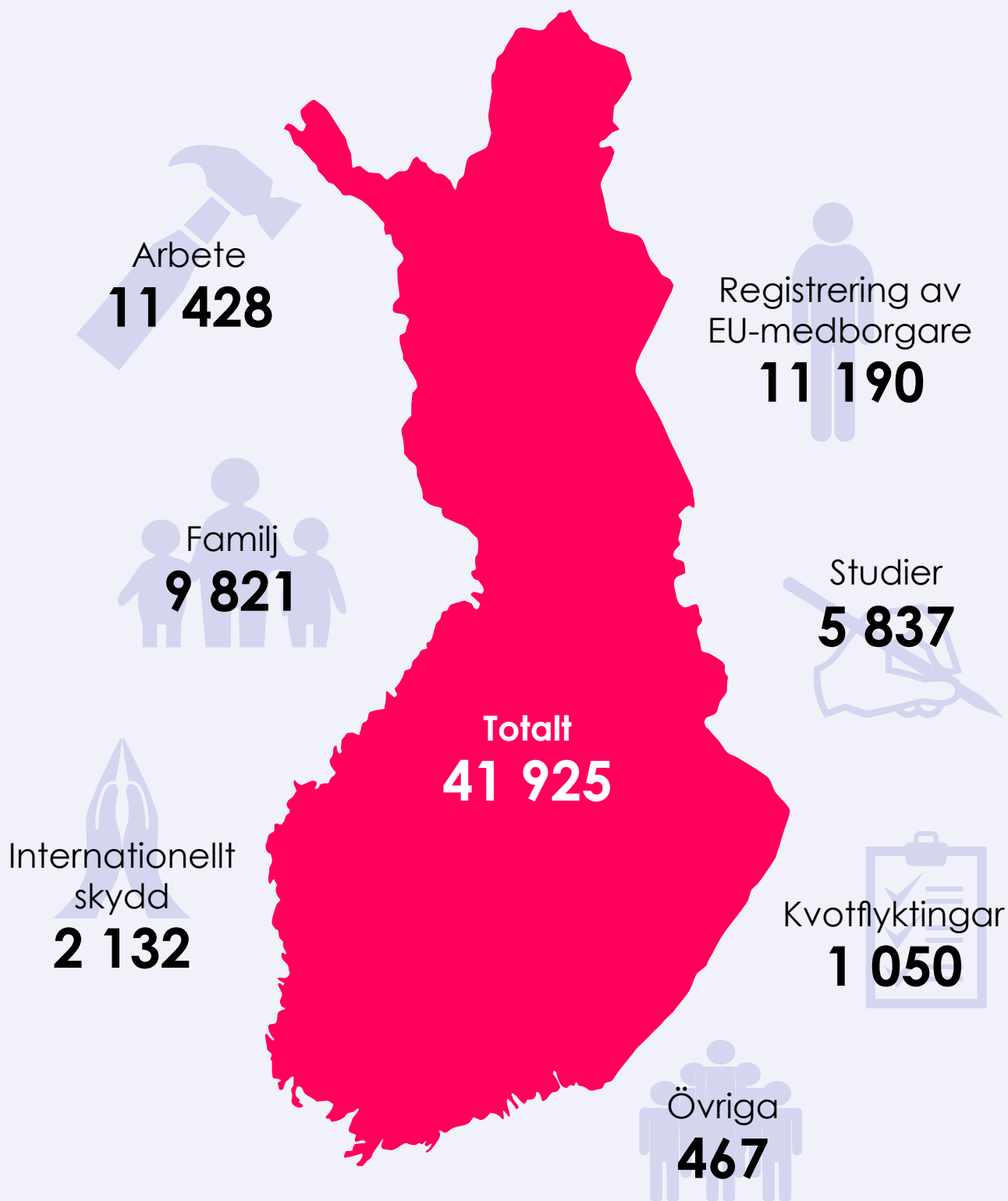
Hjälpsystemet för offer för människohandel fick 243 nya klienter, vilket var i närheten av siffrorna för år 2020. De flesta offren var offer för tvångsarbete, men som ett nytt fenomen identifierades även tvångsäktenskap i allt större omfattning. År 2021 of-fentliggjordes även regeringens åtgärdsprogram mot människohandel, vars syfte är att främja avslöjan-det av människohandel, effektivisera förverkligandet av det straffrättsliga ansvaret och förbättra offrens ställning. Regeringen föreslog också ändringar i ut-länningslagen, med vilka man kan förebygga explo-atering av utländsk arbetskraft och förbättra offrens rättsställning. Dessutom inledde Polisens specialen-het mot människohandel sin verksamhet år 2021. Läget i Afghanistan inverkade också på återresor-na: Migrationsverket upphörde den 9 juli 2021 med att fatta sådana negativa beslut för afghanska med-

borgare som skulle innebära avlägsnande ur landet. Fattandet av dessa beslut avbröts eftersom säker-hetsläget i Afghanistan hade förändrats betydligt. Via frivilliga återresor återvände 148 personer från Fin-land till sitt hemland. Det vanligaste landet för åter-resa var Irak.

Inom utvecklingspolitiken lyftes även migrationsfrå-gor tillfälligt fram i Finlands Afrikastrategi som of-fentliggjordes år 2021. I Afrikastrategin behandla-des migrationen som ett genomgående tema, som i första hand sker i samarbete med EU-länderna. I sin strategi anser Finland att det är viktigt att EU gällan-de migrationen stärker interaktionen och samarbetet med Afrikanska unionen och de afrikanska länderna som en del av bredare relationer och kompanjonskap mellan EU och de afrikanska länderna.

Helhetsbild 2021

I figuren ingår första uppehållstillstånd beviljade av Migrationsverket till tredjelandsmedborgare och registrering av uppehållsrätt för EU-medborgare och deras familjemedlemmar.

1. Inledning

Rapporten om migrations- och asylpolitik för 2021 från kontaktpunkten i Finland för Europeiska migrationsnätverket (EMN) presenterar de viktigaste utvecklingsriktningarna inom invandring under 2021. Referensperioden för rapporten är 1.1–31.12.2021.

Europeiska migrationsnätverkets nationella kontaktpunkter producerar årligen en migrations- och asylpolitisk rapport där man beskriver migrations- och asylpolitikens utveckling och presenterar statistik från det aktuella året.¹ Rapporteringen sker i två faser. I den första fasen av rapporteringen samlar kontaktpunkterna in uppföljningsinformation om invandrings- och asylfrågor för Europeiska kommissionen. Kommissionen använder uppföljningsinformationen i sammanställningen av den årliga rapporten om migrations- och asylpolitik som omfattar hela Europeiska unionen och Norge. Kontaktpunkten i Finland samlade in uppföljningsinformationen från myndighetskällor samt genom att fördela rapporteringsansvaret för vart och ett tema mellan de ansvariga myndigheterna. I rapporteringen deltog Migrationsverket, inrikesministeriet, arbets- och näringsministeriet, undervisnings- och kulturministeriet, utrikesministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, justitieministeriet, Polisstyrelsen, Utbildningsstyrelsen, Centalkriminalpolisen, Gränsbevakningsväsendet, diskrimineringsombudsmannens byrå och Kommunförbundet. Europeiska migrationsnätverkets nationella kontaktpunkt i Finland svarade för att samla in de statistiska uppgifterna.

Denna årliga rapport om migrations- och asylpolitik är den andra delen av rapporten. Den är avsedd framför allt för allmänheten. Detta är det enda dokumentet i Finland som varje år presenterar samlad information om hur migrationsfrågorna utvecklas.

De viktigaste fynden som dök upp i den första delen av rapporteringen har inkluderats i denna rapport. Rapporten följer dessutom upp den offentliga debatten om migration 2021 och presenterar de viktigaste trenderna i invandrings- och asylstatistiken. Mediaanalysen av den offentliga debatten 2021 utarbetades av Retriever Oy i samarbete med Europeiska migrationsnätverket. Europeiska migrationsnätverket publicerar även en separat statistiköversikt, *Nyckeltal om immigration 2021*.

I rapporten har man som källa använt flera myndighetsrapporter om invandring som publicerats på internet, undersökningar, utlåtanden och pressmeddelanden. Pågående lagstiftningsprojekt har följts upp med hjälp av statsrådets projektregister och riksdagshandlingar. År 2021 deltog kontaktpunkten även i många seminarier om migration i Finland och andra EU-länder i syfte att bilda nätverk med parter som producerar forskning om migration och samla in information om pågående nationella projekt och internationella trender.

Europeiska migrationsnätverkets kontaktpunkt i Finland har sammanställt rapporten i enlighet med nätverkets allmänna anvisning om undersökningar. Den terminologi som används i rapporten grundar sig på den migrationsordlista som publiceras och upprätthålls av Europeiska migrationsnätverket. En ny finskspråkig upplaga av ordlistan utarbetades i februari 2019.² Rapportens struktur och rubricering grundar sig på en modell som har fastslagits i samråd med Europeiska migrationsnätverket. I rapporten används samma indelning i temaområden som tillämpas av Europeiska kommissionen och som även Europeiska migrationsnätverket iakttar.

¹ Genom Rådets förordning 2008/381/EG grundades EMN, och förordningen innehåller bestämmelser om rapporteringsuppgiften.

² Europeiska migrationsnätverket (2019), Invandrings- och asylordlista version 6.0: Finskspråkig upplaga. Helsingfors: Europeiska migrationsnätverket (EMN).

1.1. Asyl- och migrationsförvaltningens struktur i Finland

Statsrådet, dvs. regeringen, styr migrationspolitiken och migrationsförvaltningen med hjälp av målsättningar och av statsrådet godkända principbeslut som ingår i regeringsprogrammet. Statsrådets kansli svarar för den allmänna samordningen av EU-frågor.

Ministerarbetsgruppen för utvecklande av rättsstaten och för inre säkerhet behandlar ärenden förknippade bland annat med utveckling av rättsvården, förebyggande av marginalisering och bekämpning av överskuldssättning samt genomförande av grundläggande fri- och rättigheter. I ministerarbetsgruppen behandlas även ärenden relaterade till inre säkerhet och asyl- och flyktingpolitiken. Ordförande för ministerarbetsgruppen är justitieminister Anna-Maja Henriksson. Till gruppen hör även kommunminister Sirpa Paatero, inrikesminister Maria Ohisalo, social- och hälsovårdsminister Aino-Kaisa Pekonen samt försvarsminister Antti Kaikkonen.

Inrikesministeriet svarar genom **invandringsavdelningen** för invandringsfrågor. I dess uppgifter ingår beredningen av lagstiftningen om migrationspolitik samt migration och finskt medborgarskap. Inrikesministeriet svarar för Migrationsverkets resultatstyrning. Migrationsförvaltningens anslag ingår i inrikesministeriets budgetförslag. Därutöver samordnar inrikesministeriet invandringsrelaterad verksamhet mellan olika förvaltningsområden och representerar Finland i invandringsfrågor i Europeiska unionen och andra internationella forum.

Migrationsverket (Migri) behandlar ansökningar om uppehållstillstånd, asyl och medborgarskap. Migrationsverket styr förläggningarnas verksamhet, beslutar om avvisning och utvisning och svarar för beviljande av främlingspass. Migrationsverket lyder under inrikesministeriet.

Polisen övervakar att utlänningslagen iakttas, tar emot asylansökningar och delger beslut. Polisen verkställer också utvisnings- och avvisningsbeslut.

Inrikesministeriets polisavdelning ansvarar för den strategiska styrningen och övervakningen inom verksamhetsområdet. **Polisstyrelsen** planerar, leder, utvecklar och övervakar den praktiska polisverksamheten vid **polisinrättningarna**.

Gränsbevakningsväsendet övervakar in- och utresor samt genomför passkontroller. Gränsbevakningsväsendet fattar efter behov visumbeslut vid gränsen och tar emot asylansökningar. Under chefen för Gränsbevakningsväsendet verkar **staben för Gränsbevakningsväsendet**, som också fungerar som **gränsbevakningsavdelning vid inrikesministeriet**.

Utrikesministeriet svarar för visumpolitiken. Finlands utlandsbeskickningar beviljar visum och tar emot anmälningar om medborgarskap och ansökningar om uppehållstillstånd.

Arbets- och näringsministeriet svarar för styrningen av integrationsfrågorna. Tillsammans med inrikesministeriet följer arbets- och näringsministeriet upp arbetskraftsinvandringens volym och struktur och utvecklar uppföljningsverktyg. Arbets- och näringsministeriet ansvarar från början av 2020 för den invandringsrelaterade politiken, lagstiftningen och utvecklingen av tillståndprocesserna förknippade med arbetstagare, studerande och forskare. Ansvaret för att driva lagstiftningsprojekt förknippade med invandring av arbetskraft, studerande och forskare överförs 2020 från inrikesministeriet till arbets- och näringsministeriet. Beredningen sker i samarbete med inrikesministeriet. Arbets- och näringsministeriet ansvarar i samarbete med inrikesministeriet för resultatstyrningen gällande invandring av arbetskraft.

Vid arbets- och näringsministeriet finns **Kompetenscentret för integration av invandrare**, som har till uppgift att bygga samarbetsnätverk över områdesgränserna mellan olika yrkesgrupper som arbetar med integration. Som grund för planeringen och genomförandet av integrationsarbetet sammanställer kompetenscentret forsknings-, statistik- och uppföljningsinformation i syfte att utveckla bedömningen av integrationsverksamhetens effektivitet.

Inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde verkar förutom **närings-, trafik- och miljöcentralerna (NTM-central)**, som på regional nivå svarar för uppgifter i anslutning till invandring, integration och goda etniska relationer, även **arbets- och näringsbyråerna (TE-byrå)** med särskilda arbetstillståndsenheter som fattar delbeslut i ansökningar om uppehållstillstånd för arbetstagare innan Migrationsverket behandlar och fattar beslut om dem.

Kommunerna ansvarar för integrationen på lokal nivå. De sammanställer med de övriga aktörerna i sitt område till exempel ett integrationsprogram för att främja integrationen och stärka samarbetet. Kommunerna tillhandahåller kommunal basservice för invandrare som är permanent bosatta i kommunen liksom för andra kommuninvånare. Kommunerna beslutar också självständigt om mottagande av kvotflyktingar och asylsökande som erhållit uppehållstillstånd.

Regionförvaltningsverket (RFV) ansvarar för planeringen, styrningen och övervakningen av tjänster som främjar invandrarnas integration i frågor som hör till regionförvaltningsverkets verksamhetsområde. Regionförvaltningsverket styr kommunernas verksamhet bland annat inom social- och hälsovården, utbildningsväsendet och det övriga bildningsväsendet. Regionförvaltningsverket arbetar under åtta olika ministeriers styrning. Administrativt sett styrs verksamheten av finansministeriet.

Undervisnings- och kulturministeriet ska utveckla utbildningen för invandrare på olika utbildningsstadierna. Ministeriets verksamhetsområde omfattar också ärenden gällande invandrarnas kultur, idrott och ungdomsarbete samt religion. **Utbildningsstyrelsen** lyder under ministeriet och svarar för invandrarnas utbildningsfrågor och erkännande av utländska examina.

Social- och hälsovårdsministeriet har till uppgift att främja invandrarnas hälsa och välfärd. Social- och hälsovårdsministeriet svarar för frågor i anslutning till invandrarnas uppehälle. Social- och hälsovårdsministeriet stöder invandrarnas integration i det finska samhället bland annat genom att utveckla social- och hälsovårdstjänster så att invandrarnas behov beaktas i dessa.

Vid justitieministeriet ansvarar enheten för demokrati, språk och grundläggande rättigheter bland annat för uppgifter som hänför sig till att främja likabehandling och motarbeta diskriminering. **Delegationen för etniska relationer ETNO är förlagd**

till enheten. ETNO är ett av statsrådet tillsatt sakkunnigorgan med bred bas. Dess syfte är att främja växelverkan mellan olika grupper och hjälpa ministerierna att utveckla ett etniskt jämställt och mångfaldigt samhälle.

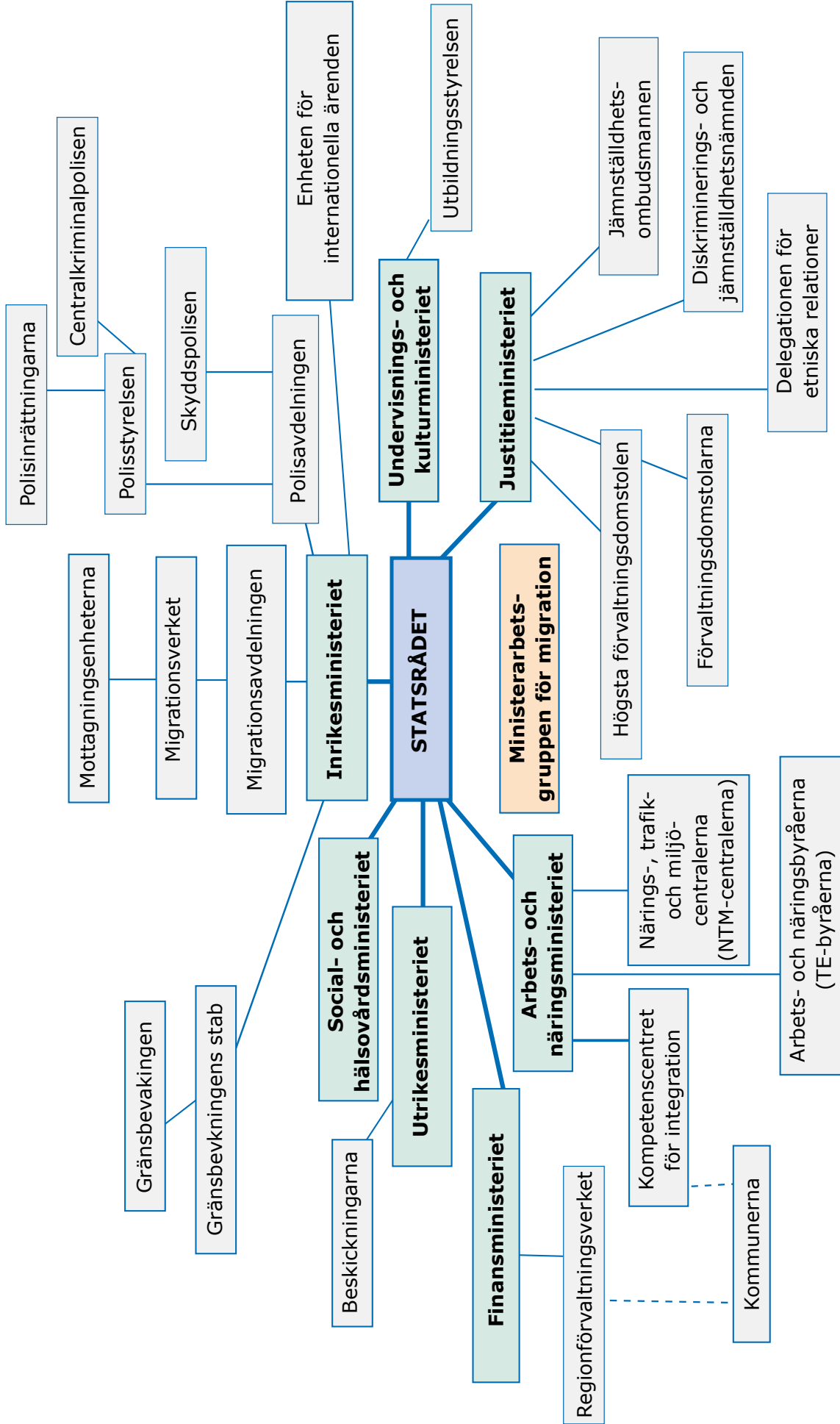
Diskrimineringsombudsmannen lyder under justitieministeriet och ska främja likabehandling och ingripa i diskriminering. Till diskrimineringsombudsmannens uppgifter hör även att främja utlänningarnas rättigheter och ställning. Därtill har diskrimineringsombudsmannen en specialuppgift, nämligen att övervaka verkställigheten av avlägsnandet av utlänningar från landet och verka som nationell människohandelsrapportör.

Till justitieministeriets förvaltningsområde hör även **förvaltningsdomstolarna**, som ansvarar för handläggningen av besvär som anförts över Migrationsverkets beslut. Handläggningen av besvär i asylärenden har koncentrerats till Helsingfors, Östra Finlands, Norra Finlands och Åbo förvaltningsdomstolar. Vilken förvaltningsdomstol som är behörig i ett asylärende bestäms utgående från Migrationsverkets ansvarsområde (södra, norra, västra eller östra ansvarsområdet). I andra besvär över Migrationsverkets beslut är den förvaltningsdomstol behörig inom vars domkrets den berörda parten bor. Förvaltningsdomstolens beslut får överklagas hos högsta förvaltningsdomstolen, om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Diskriminerings- och jämställdhetsnämnden är ett självständigt och oberoende rättsskyddsorgan som tillsatts av statsrådet. Nämnden övervakar iakttagandet av diskrimineringslagen och jämställdhetslagen i privat verksamhet och i offentlig förvaltning och affärsverksamhet.

Medborgarorganisationer producerar olika tjänster, tillhandahåller hjälp och rådgivning för asylsökande samt arbetar med integration. Medborgarorganisationernas sakkunskap i invandringsfrågor behövs i lagberedningen och utvecklingen av migrationspolitiken.

igrationsförvaltningen i Finland

Medborgarorganisationer

CENTRALA LAGAR OCH FÖRORDNINGAR OM MIGRATION I FINLAND

- [Utlänningslagen \(301/2004\)](#)
- [Medborgarskapslagen \(359/2003\)](#)
- [Lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd och om identifiering av och hjälp till offer för människohandel \(746/2011\)](#)
- [Lagen om bemötande av utlänningar som tagits i förvar och om förvarsenheter \(116/2002\)](#)
- [Lagen om utlänningsregistret \(1270/1997\)](#)
- [Förvaltningslagen \(434/2003\)](#)
- [Lagen om främjande av integration \(1386/2010\)](#)
- [Lagen om Migrationsverket \(156/1995\)](#)
- [Lagen om säkerhetsskydd i Migrationsverket \(717/2018\)](#)
- [Lagen om villkoren för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse på grund av forskning, studier, praktik och volontärarbete \(719/2018\)](#)
- [Lagen om villkor för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse för säsongsanställning \(907/2017\)](#)
- [Lagen om villkor för inresa och vistelse för tredjelandsmedborgare inom ramen för företagsintern förflyttning av personal \(908/2017\)](#)
- [Diskrimineringslagen \(1325/2014\)](#)
- [Lagen om diskrimineringsombudsmannen \(1326/2014\)](#)
- [Lagen om diskriminerings- och jämställdhetsnämnden \(1327/2014\)](#)
- [Lagen om fonderna inom området för inrikes frågor \(903/2014\)](#)
- [Statsrådets förordning om medborgarskap \(293/2013\)](#)
- [Statsrådets förordning om Migrationsverket \(193/2002\)](#)
- [Statsrådets förordning om ändring av statsrådets förordning om arvode och kostnadsersättning till företrädare för barn utan vårdnadshavare \(1394/2014\)](#)
- [Inrikesministeriets förordning om Migrationsverkets avgiftsbelagda prestationer \(1256/2018\)](#)

CENTRAL INTERNATIONELL LAGSTIFTNING OCH INTERNATIONELLA AVTAL

- [Dublin III-förordningen \(EU nr 604/2013\)](#)
- [Schengenavtalet och -konventionen \(23/2001\)](#)
- [Europeiska konventionen för mänskliga rättigheter](#)
- [Barnkonventionen](#)
- [FN:s flyktingkonvention](#)
- [Konventionen mot tortyr](#)

LÄNKAR TILL CENTRALA MYNDIGHETER INOM MIGRATIONSFÖRVALTNINGEN

- Statsrådet
www.vnk.fi
  - Inrikesministeriet
www.intermin.fi
  - Migrationsverket
www.migri.fi
  - Polisen
www.poliisi.fi
  - Gränsbevakningsväsendet
www.raja.fi
  - Arbets- och näringsministeriet
www.tem.fi
  - Kompetenscentret för integration av invandrare
www.kotouttaminen.fi
  - Utrikesministeriet
www.formin.fi
  - Undervisnings- och kulturministeriet
www.okm.fi
  - Utbildningsstyrelsen
www.oph.fi
  - Social- och hälsovårdsministeriet
www.stm.fi
  - Justitieministeriet
www.om.fi
  - Delegationen för etniska relationer
<https://oikeusministerio.fi/etno>
  - Diskrimineringsombudsmannen
www.syrjinta.fi
  - Diskriminerings- och jämställdhetsnämnden
www.yvtltk.fi
  - Högsta förvaltningsdomstolen
www.kho.fi
  - Förvaltningsdomstolarna
www.oikeus.fi/tuomioistuimet/hallintooikeudet
-

2. Allmän utveckling gällande migration och asyl år 2021

2.1. Migrationspolitik

År 2021 gjordes flera betydande öppningar på allmän nivå i migrationspolitiken.

Inrikesministeriet bedömde sommaren 2021 att migrationen till Finland har ökat betydligt under de senaste decennierna och migration har blivit en bestående del av Finlands utveckling. Migrationen förväntas även öka under de kommande åren och de arbetstagare, forskare, studerande från utlandet och deras familjemedlemmar anses ha en allt större betydelse för Finlands livskraft, ekonomiska tillväxt och framtid. Därutöver bedömde Inrikesministeriet att människor även i framtiden kommer att söka asyl i Europa och Finland, vilket innebär att behovet av att placera kvotflyktingar och utveckla kompletterande lagliga migrationsvägar ökar.

Därför efterlyste Inrikesministeriet **en övergripande migrationspolitik** i Finland. Det skulle vara frågan om en helhet som skulle sammanföra delområden som olika aktörer ansvarar för och ställa upp enhetliga mål för dessa. I en övergripande migrationspolitik skulle man ta hänsyn till ändringar i migrationen och i samhället samt Finlands och invandrarnas behov.³

I juni 2021 tillsatte Inrikesministeriet ett projekt⁴, vars uppgift är att fastställa långsiktiga mål för Finlands övergripande migrationspolitik.

Målet med projektet är att

- göra en omfattande utredning av förväntningarna på invandring och utvecklingsmålen för migrationspolitiken
- sammanställa en helhetsbedömning av hur man kan öka Finlands dragningskraft som destinationsland för arbete, studier och återflyttning samt bedöma migrationens inverkan inom olika samhällssektorer

- ge intressenter möjlighet att delta i beredningen av migrationspolitiken
- skapa förutsättningar för en öppen samhällsdebatt som baserar sig på fakta och tar hänsyn till migrationens många dimensioner
- öka förtroendet för beslutsfattande i anslutning till migration
- utarbeta ramarna för Finlands migrationspolitik till en grund för en politisk debatt och beslutsfattande

I oktober 2021 tillsatte Inrikesministeriet ett projekt⁵, där man genomför en **förhandsutredning om behovet att ändra utlänningslagen** och hur förnyelsen ska genomföras. Regeringen ansåg att strukturen i utlänningslagen har tagit skada av de många ändringarna och att lagen har blivit svår att gestalta. Den nuvarande utlänningslagen trädde i kraft år 2004. Den omfattande lagen innehåller 300 paragrafer, i vilka finns över 1 000 förordningar. Efter att lagen trädde kraft har den ändrats sammanlagt cirka 90 gånger. Genom utlänningslagens förordningar har man även utfärdat över 20 EU-direktiv.

Lagändringen hör samman med det ovan nämnda förnyandet av migrationspolitiken; Utlänningslagen är ett verktyg för migrationspolitiken, med vilket man kan stödja målen för en övergripande, konsekvent och tydlig migrationspolitik. Regeringen beslöt i ramförhandlingarna i maj 2021 att en förhandsutredning om totalreformen av utlänningslagen ska beredas.

Avsikten är att i förhandsutredningen bedöma funktionen för innehållet och strukturen i den nuvarande utlänningslagen och identifiera de centrala utvecklingsbehoven som orsakas av förändringarna i rättspraxis och verksamhetsmiljön. Särskilt teknikutvecklingen, såsom införandet av digitala tjänster och biometri har inverkat på verksamhetsmiljön.

³ Inrikesministeriet 30.6.2021, Inrikesministeriet utreder målen för Finlands övergripande migrationspolitik, <https://valtioneuvosto.fi/-/1410869/sisaministerio-selvittaa-tavoitteita-suomen-kokonaisvaltaiselle-maahanmuuttopolitiikalle> (Hämtad 1.4.2022)

⁴ Inrikesministeriets beslut om tillsättande N/14726/2021-SM-1 13.6.2021 Ett projekt gällande långsiktiga mål för en slagkraftig och övergripande migrationspolitik, https://api.hankeikkuna.fi/asiakirjat/d9f3bee6-4b03-4228-aa8d-a7f127a26e70/d8838071-b8c0-4731-88f6-3018f7c4cf05/ASETTAMISPAATOS_20210630122337.PDF (Hämtad 23.2.2022)

⁵ Inrikesministeriet 28.10.2021, Förnyandet av utlänningslagen inleds med en förhandsutredning, <https://valtioneuvosto.fi/-/1410869/ulkomaalaislain-uudistaminen-kaynnistyy-esiselvityksella> (Hämtad 23.2.2022)

2.2. Invandringen i den offentliga diskussionen och i medierna

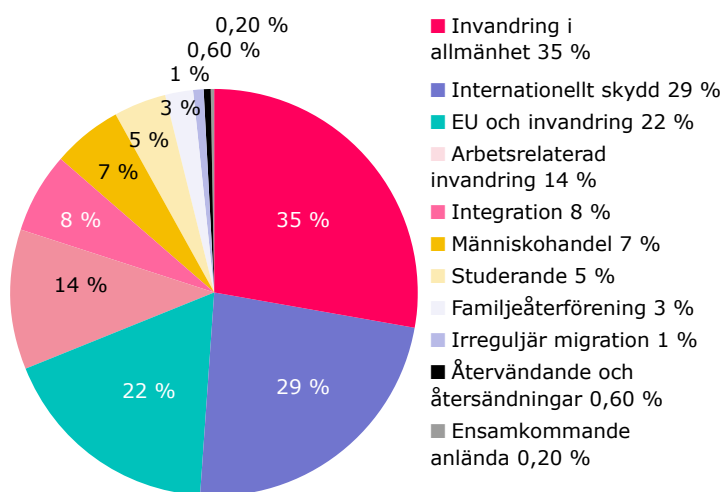
I mediedebatten år 2021 som rörde migration betonades internationellt skydd och nyheterna om detta blev allt fler till följd av den snabba förändringen i Afghanistan samt det ökade antalet flyktingar vid till exempel gränserna till Lettland och Polen som misstänktes utgöra en hybridpåverkan från Belarus sida. Dessa händelser var även starkt kopplade till Europeiska unionen, samt gav upphov till fler nyheter i anslutning till familjeåterförening samt återsändandet av personer som fått ett negativt asylbeslut.

Den allmänna debatten om migration påverkades av de politiska partiernas ställningstaganden samt ett flertal rättegångar i anslutning till extremhögern och hatpropaganda. Dessutom gav exemplen och undersökningarna i anslutning till rasism och den sociala ojämlikheten bland personer med invandrarbakgrund teamt hög synlighet, precis som under de tidigare åren.

Jämfört med år 2020 ökade antalet nyheter i anslutning till arbetsrelaterad invandring. Man funderade över om den arbetsrelaterade invandringen skulle kunna vara en lösning på till exempel bristen på arbetskraft inom vårdbranschen och på finansieringen av pensionssystemet. I medierna behandlades även den roll internationella studerande som avlägger en examen i Finland har.

Antalet nyheter i anslutning till människohandel minskade, men fokuserade mer än tidigare på exploateringen av arbetskraft som kommer från utlandet och på tvångsäktenskap. Utöver dessa teman behandlades även polisens nya enhet som specialiserar sig på undersökning av människohandel i medierna. Till följd av en artikel i Helsingin Sanomat⁶ fick också polisens svårigheter att i förutredningarna upptäcka särdragen i avslutning till människohandel kritik och blev mål för biträdande justitieombudsmannens utredning.

Migration i den offentliga debatten 2021

Lähde: Retriever⁷

ARBETSRELATERAD INVANDRING

Vecka 16 rapporterades det att man i ramförhandlingarna ställer högre mål för arbetsrelaterad invandring⁸, vilket bland annat Palta sägs vara nöjd med. Frågan kommenterades av minister Ohisalo.

Vecka 21 behandlades sannfinländarnas Halla-ahos ställningstagande till begränsning av den arbetsrelaterade invandringen i medierna⁹ liksom även Migrationsverkets pressmeddelande¹⁰ om antalet intyg för säsongarbete och personer som beviljats uppehållstillstånd.

Vecka 28 rapporterades att enligt pensionsbarometern understöder varannan finländare en ökning av den arbetsrelaterade invandringen¹¹.

Vecka 36 rapporterades hur regeringens proposition om att påskynda den arbetsrelaterade invandringen hra framskridit till riksdagen¹². Samma vecka bedömde Teknologiindustrin att man kommer att behöva 130 000 nya arbetstagare under de kommande 10 åren¹³.

⁶ HS 30.12.2021, Problemen med utredningen av människohandel väcker oro om hur polisens hela laglighetsövervakning fungerar.

⁷ I grafen visas procentandelarna för alla mediaträffar som gäller migration (38 203 st.). Samma artikel kan ingå i flera teman.

⁸ YLE 21.4.2021, de utdragna ramförhandlingarna har slutförts – Regeringen strävar efter att fördubbla den arbetsrelaterade invandringen, hushållsavdraget höjs

⁹ YLE 29.5.2021, Sannfinländarnas Halla-aho skulle korrigera sysselsättningsläget i Finland genom att begränsa den arbetsrelaterade invandringen och öka antalet lokala avtal

¹⁰ Maahanmuuttovirasto 24.5.2021, Sommarsäsongen på jordgubbslanden närmar sig – över 10 000 beslut har fattats för säsongarbetare

¹¹ MTV 13.7.2021, Pensionsbarometern: Varannan finländare understöder den arbetsrelaterade invandringen för att finansiera pensionssystemet

¹² MTV 16.9.2021, Proposition till riksdagen om att påskynda den arbetsrelaterade invandringen

¹³ HS 21.9.2021, Teknologiindustrin bedömer att man kommer att behöva 130 000 nya arbetstagare inom de tio närmaste åren: invandring som leder till arbete ska snabbt främjas

Vecka 40 skapade sannfinländarnas och Rörelse Nus interpellation om migrationen rubriker¹⁴. I mediebolaget Uutisuomalainen:s enkät om bristen på vårdpersonal¹⁵ sägs att de städer som svarade på enkäten föreslog läroavtalsutbildning och arbetsrelaterad invandring som en lösning på problemet.

STUDERANDE

Under veckorna 4–6 lyftes det av Peter Vesterbacka finansierade Finest Future Oy:s motion om att hämta utländska studerande till gymnasierna i de kommuner som lider av minskat antal studerande fram i medierna¹⁶. Samtidigt kom även THL:s rekommendation om att avbryta kortvariga elevutbyten när antalet coronafall ökade¹⁷.

Vecka 11 rapporterades att coronan sprids bland internationella studerande i Åbo, vilket fick synlighet på riksomfattande nivå¹⁸.

Vecka 37 rapporterades hur antalet internationella studerande åter har vänt i uppåt¹⁹ och vecka 38 skapade Teknologiindustriens förslag²⁰ om att öka den arbetsrelaterade invandringen och att locka internationella studerande som en central lösning på bristen på arbetskraft inom branschen rubriker. Enligt en representant för yrkeshögskolorna är det svårt att få företagen att ta emot utländska praktikanter.

Vecka 43 rapporterades om en enkät av Kunnallisaalan kehittämissäätiö²¹, enligt vilken 44 procent av finländarna skulle ta emot fler utländska studerande.

INTERNATIONELLT SKYDD

Vecka 4 Irakier rapporteras ha gått förbi ryssarna vad gäller antalet inlämnade ansökningar om medborgarskap till Migrationsverket. Toppen anses kunna förklaras med att asylsökande som anlände år 2015 nu söker om medborgarskap.²²

Vecka 12 sägs justitiekanslern ha gett reprimander åt två anställda inom utrikesministeriet i personalfrågor med anytning till fallet al-Hol.²³

I rubrikerna vecka 28 att Migrationsverket avbröt återsändandet till Afghanistan²⁴. Europadomstolen behandlade på nytt fallet med en irakisk mans fingerade dödsfall.²⁵ Lettland rapporteras ha utlyst undantagstillstånd vid gränsen till Belarus när antalet invandrare ökade vecka 32.²⁶ Vecka 33 Läget i Afghanistan tillspetsas och Finland beslöt sig för evakuering.²⁷

HFD förbjöd besluten om att avvisa afghanska medborgare.²⁸ Migrationsverket informerade om inlämnade ansökningar av personer på evakueringsflyget.

Belarus misstänkta hybridpåverkan fick mycket utrymme i medierna vecka 45.²⁹ Migrationsverket informerade om att ett tjugotal asylsökande hade anlät till Finland från Belarus.³⁰ Minister Ohisalo berättade för medierna att EU-kommissionen hade uppmanat medlemsländerna att undersöka om de som behöver skydd kan anlåda till landet utgående från arbete eller studier.³¹ Vecka 48 Oppositionens interpellation om Finlands beredskap inför hybridpåverkan.³² Regeringen föreslog att flyktingkvoten höjs.³³

¹⁴ [YLE](#) 7.10.2021, Rörelse Nu understödde sannfinländarnas interpellation om regeringens migrationspolitik

¹⁵ [Uusimaa](#) 6.10.2021, Uutisuomalainen: Bristen på vårdpersonal försvårar åldrinagnas tillgång till långtidsvård i de stora städerna

¹⁶ [HS](#), 29.1.2021, Peter Vesterbackas företag avser att värva studerande från Vietnam och Uzbekistan till krympande finländska gymnasier

¹⁷ [Iltä-Sanomat](#), 2.2.2021, THL rekommenderar att kortvariga elevutbyten avbryts

¹⁸ [Uusi Suomi](#) 24.3.2021, Coronan sprids nu i Åbo och läget ”kan förvärras på ett ögonblick” – av 70 utbyteselever besökte en del sitt hemland och återvände till Finland

¹⁹ [Migrationsverket](#) 17.9.2021, Antalet internationella studerande har börjat öka

²⁰ [Uusimaa](#), 21.9.2021, Teknologiindustrin vill ha hjälp från utlandet för att avhjälpa bristen på kompetent arbetskraft – enligt yrkeshögskolorna är det svårt att få företagen att ta emot utländska praktikanter

²¹ [TS](#) 30.10.2021, Enkät: Maahanmuuttomyönteisyys lisääntynyt Suomessa

²² [Verkkouutiset](#) 20.1.2021, Irakier lämnade in flest ansökningar om medborgarskap

²³ [YLE](#) 22.3.2021, Reprimander av justitiekanslern åt tjänstemannaledningen inom utrikesministeriet i anslutning till fallet al-Hol – emellertid inga skäl till brottsmisstankar

²⁴ [HS](#) 12.7.2021, Migrationsverket gjorde en ny bedömning av säkerhetsläget i Afghanistan, avbrott i fattandet av negativa asylbeslut

²⁵ [YLE](#) 13.7.2021, Europadomstolen ogiltigförklarade den dom Finland fick i fallet med det fingerade dödsfallet – expert: ”Det får inte stanna här”

²⁶ [HS](#) 10.8.2021, Lettland utlyser undantagstillstånd vid gränsen till Belarus, Litauen bygger metallstängsel mot gränsen – Länderna försöker hindra olagliga gränsöverskridningar

²⁷ [HS](#) 13.8.2021, Finland evakuerar högst 130 på plats anställda arbetstagare och deras familjer från Afghanistan, de som anländer beviljas uppehållstillstånd

²⁸ [TS](#) 20.8.2021, HFD förbjöd avvisandet av 12 afghanska asylsökande till Afghanistan

²⁹ [HS](#) 12.11.2021, Belarus hybridpåverkan fastställs, men Polen fick igenom sin egen propaganda 6–0

³⁰ [YLE](#) 9.11.2021, Ett tjugotal asylsökande har kommit till Finland via rutten Belarus, Migrationsverket förväntar sig ingen större rusning

³¹ [HS](#) 12.11.2021, Inrikesminister Ohisalo: Vi måste fundera på om den som behöver skydd kan komma till Finland direkt utgående från arbete eller studier

³² [YLE](#) 16.11.2021, Oppositionen anser att Finland har dålig beredskap vad gäller invandrare som påtryckningsmedel – lämnade en gemensam interpellation om hybridhot

³³ [Iltä-Sanomat](#) 18.11.2021, Regeringen föreslår att flyktingkvoten för nästa år höjs till 1 500 personer

ENSAMKOMMANDE

Vecka 10 i nyheterna rapporterades om de ungdomar som dömdes för lägerbranden i Moria samt att Finland hade tagit emot elva ensamkommande från lägre.³⁴ Vecka 11 rapporterades att mottagandet av 175 asylsökande i utsatt ställning, som beslutats år 2020, har slutförts.³⁵

Vecka 33 Migrationsverket överdirektör Jari Kähkönen kommenterade om en inskränkning av förläggningen i Joutseno. Kähkönen berättade att mottagningssystemets kapacitet räcker till även om det kommer ett stort antal minderåriga asylsökande utan vårdnadshavare till Finland.³⁶

ÅTERVÄNDANDE OCH ÅTERSÄNDNINGAR

Vecka 21 Inrikesministeriet offentliggjorde en utredning om antalet asylsökande som fått ett negativt beslut, men hittat ett arbete i Finland. I nyheterna rapporteras att det enligt polisen finns 220–900 personer i Finland som har fått ett utvisningsbeslut.³⁷ Veckorna 28–31 rubriker om Finlands beslut att avbryta återsändningarna till Afghanistan.³⁸ Vecka 39 i rubrikerna Amnestys rapport, enligt vilken asylsökande som har återsänts till Syrien har blivit offer för polisvåld och tortyr. Bland annat Sverige sades ha återsänt asylsökande till Syrien.³⁹

IRREGULJÄR MIGRATION

Vecka 8 Inrikesministeriet informerade om att coronapandemin har skapat nya fenomen vid olaglig inresa, såsom förfalskad arbetshistoria och förfalskade arbetsavtal. Man berättade emellertid att antalet olagliga inresor och olagligt uppehåll förekommer i liten omfattning i Finland.⁴⁰

Vecka 32 lyftes Sjöbevakningens tweet om en operation med anknytning till misstänkt olaglig inresa fram i medierna.⁴¹

Vecka 50 Sannfinländarna kritiserade regeringens utredning om beviljandet av uppehållstillstånd till personer som fått negativt asylbeslut, men som till följd av förnyad ansökan har vistats länge i landet.⁴²

FAMILJEÅTERFÖRENING

Vecka 14 i rubrikerna Amnestys rapport, enligt vilken coronapandemin har försämrat situationen för de mänskliga rättigheterna i Finland. I nyheterna om ämnet konstaterades att barnens rättigheter inte beaktas tillräckligt vid besluten om familjeåterförening.⁴³

Vecka 31 Till följd av krisen i Afghanistan rapporterades att Finland även evakuerar ambassadens lokalt anställda. I samband med nyheten berättade statsminister Marin att inrikesministeriet bedömer att processen med att återförening afghanska familjer underlättas.⁴⁴ Minister Ohisalo berättade senare att ministeriet avser att påskynda pågående processer.⁴⁵ De sista evakueringsflygen från Afghanistan anlände vecka 34. Minister Haavisto berättade för media att hundratals människor har kontaktat Utrikesministeriet i frågor som rör familjeåterförening.⁴⁶

Vecka 42 Till följd av sannfinländarnas och Rölse Nus interpellation tog särskilt de grönas politiker ställning till familjeåterförening.⁴⁷ Minister Haavisto har i samband med krisen i Afghanistan talat för en förenkling av processen och föreslagit bland annat utnyttjandet av mobila konsuler.

³⁴ [MTV](#) 10.3.2021, afghanska ungdomar dömdes till fem års fängelse för lägerbranden på Lesbos – var endast 17 år gamla när brottet begicks

³⁵ [Migrationsverket](#) 25.5.2021, Omplaceringarna av asylsökande från Medelhavsområdet är snart slutförda

³⁶ [Etelä-Saimaa](#) 18.8.2021, Migris överdirektör Kähkönen: Inskränkningarna i verksamheten vid förläggningen i Joutseno upphör åtminstone inte ännu, även om man kan förvänta sig asylsökande från Afghanistan till Finland

³⁷ [Uusimaa](#) 30.5.2021, En asylsökande som har fått ett negativt beslut, men hittat ett arbete kan i framtiden enklare få ett uppehållstillstånd utgående från arbete – ärendet är under utredning i Inrikesministeriet

³⁸ [Iltalehti](#) 12.7.2021, Finland har avbrutit återsändningarna till Afghanistan – möjligt slutresultat: Alla får stanna i landet

³⁹ [YLE](#) 7.9.2021, Amnesty: Polisen har torterat och våldtagit asylsökande som har varit tvungna att återvända till Syrien

⁴⁰ [Maaseudun Tulevaisuus](#) 5.5.2021, Inrikesministeriet: Coronapandemin har skapat nya fenomen vid olaglig inresa, olagligt uppehåll förekommer dock i liten omfattning

⁴¹ [Helsingin Uutiset](#) 9.8.2021, Gränsbevakningsväsendet genomför en operation i Västra hamnen, misstänkt olaglig inresa

⁴² [Iltä-Sanomat](#) 15.12.2021, Upphållstillstånd till personer som fått negativt asylbeslut? Man ville ha ett svar av inrikesminister Mikkonen: "Avser ni att göra olaglig vistelse i landet lagligt"

⁴³ [MTV](#) 7.4.2021, Amnesty: Coronapandemin har försämrat situationen för de mänskliga rättigheterna i Finland

⁴⁴ [Salon Seudun Sanomat](#) 18.8.2021, Finland strävar efter att evakuera cirka 240 finska medborgare och ambassadens anställda med familjer från Kabul – Utrikesministeriet: Ett flertal finländare har evakuerats från Kabul också på onsdagen

⁴⁵ [HS](#) 21.8.2021, Enligt inrikesminister Ohisalo är målet att påskynda afghanska medborgares familjeåterföreningar – "Det står klart att Europeiska unionen kommer att se en och annan människa"

⁴⁶ [TS](#) 26.8.2021, Niinistö: Utrikesministeriet och Försvarsmakten har utfört ett utmärkt arbete i Afghanistan

⁴⁷ [Iltalehti](#) 20.10.2021, "Hur understår ni er!", "hallå" – regeringen avvisade sannfinländarnas påståenden om migration

INTEGRATION

Vecka 6 Evas ekonom bedömde att Finland "passiverar utkomstskyddet för arbetslösa" och att särskilt hemvårdsstödet är en orsak till invandrarkvinnornas låga sysselsättning.⁴⁸

Vecka 21 Inrikesministeriet berättade att de utreder på vilket sätt de asylsökande som har fått ett negativt beslut men har hittat ett arbete enklare än tidigare skulle kunna beviljas uppehållstillstånd.⁴⁹

Vecka 23 Minister Haatainen bedömde vid ministeriets presskonferens att Huuhkajats deltagande i EM-tävlingarna är ett exempel på det integrationsarbete idrottsföreningarna utför.⁵⁰

Vecka 30 Det integrationsprogram som Samlingspartiet offentliggjorde fick mycket publicitet, särskilt tack vare termen "ursprungsfinländare".⁵¹

Vecka 46 Regeringen föreslog att flyktingkvoten höjs integrationen beviljas tilläggsfinansiering.⁵² Utbildningsstyrelsen publicerade en rapport om finländarnas läskunnighet. I nyheterna berättades att man bör fästa mer uppmärksamhet vid läskunnigheten, särskilt inom integrationsutbildningen och språkundervisningen för elever med invandrarbakgrund.⁵³

MÄNNISKOHANDEL

Vecka 4 Antalet offer för människohandel sades år 2020 var rekordhögt i Finland och att särskilt antalet personer med tvångsarbete hade ökat.⁵⁴ Samma vecka rapporterades om polisens nya riksomfattande enhet med fokus på bekämpning av människohandel.⁵⁵

Vecka 16 Helsingin Sanomat publicerade en artikel, där man berättade om oroväckande brister i polisens utredningar om människohandel.

Inrikesministeriet rapporterade om nya fenomen vid olaglig inresa, som eventuellt även har en koppling till människohandel.⁵⁶ Regeringens handlingsplanen mot människohandel offentliggjordes.⁵⁷

Vecka 31 rapporterades om att antalet offer för tvångsäktenskap har ökat.⁵⁸

Vecka 39 rapporterades att polisen utreder ett fall av misstänkt människohandel i en restaurang i Tammerfors.⁵⁹ Även polisens samarbetsförhandlingar väckte stort intresse i medierna. Trots samarbetsförhandlingarna rapporterades att verksamheten inom den enhet som utreder människohandel fortsätter enligt planerna.⁶⁰

Vecka 2 Biträdande justitiekanslern konstaterade i sin bedömning att polisen har svårt att känna igen eventuell människohandel i sina förutredningar.⁶¹

EU OCH INVANDRING

Vecka 32 läget vid gränsen mellan Belarus och EU blev kärvare. Enligt minister Haavisto har EU begränsade möjligheter att påverka läget.⁶²

Vecka 32–34 Krisen i Afghanistan behandlades i medierna framför allt ur Finlands synvinkel, men även EU:s roll lyftes fram. Uutisuomalainen rapporterade bland annat att Turkiets president hade påmint EU om migrationsavtalet⁶³ och att EU:s Josep Borrell önskade en dialog mellan EU och talibanerna.⁶⁴

⁴⁸ [Iltä-Sanomat](#), 6.2.2021, Eva: Invandrarkvinnornas låga sysselsättning går i arv till barnen – "Finlands passiverande utkomstskydd för arbetslösa och hemvårdsstödet torde vara orsakerna till detta"

⁴⁹ [Maaseudun Tulevaisuus](#) 30.5.2021, En asylsökande som har fått ett negativt beslut, men hittat ett arbete kan i framtiden enklare få ett uppehållstillstånd utgående från arbete – ärendet är under utredning i Inrikesministeriet

⁵⁰ [Uusimaa](#), 17.6.2021, Arbetsminister Haatainen: Huuhkajats EM-matcher knappast möjliga utan det integrationsarbete som idrottsföreningarna utför

⁵¹ [HS](#) 28.7.2021, Mykkänen och Kauma från Samlingspartiet öppnar integrationsprogrammet som väckt debatt: Syftet är inte att särskilja människor på grund av etnisk bakgrund

⁵² [Keski-Uusimaa](#) 18.11.2021, Regeringen föreslår att flyktingkvoten för nästa år höjs till 1 500 personer

⁵³ [YLE](#) 16.11.2021, läskunnigheten bland barn och unga är segregerad – försök att minska skillnaderna med en ny strategi

⁵⁴ [YLE](#) 27.1.2021, Ifjol fick rekordmånga personer som fallit offer för människohandel i Finland fick anvisningar om hjälp – de som tvingats till prostitution och kriminalitet hamnade i skymundan

⁵⁵ [Iltä-Sanomat](#) 30.1.2021, Polisens nya insatsstyrka mot människohandel känner redan till flera brottshärvor som ska utredas

⁵⁶ [MTV](#) 5.5.2021, Coronapandemin har skapat nya fenomen vid olaglig inresa – allt fler har sökt hjälp från tjänster som bekämpar människohandel

⁵⁷ [MTV](#) 7.5.2021, Regeringen har för avsikt att bekämpa människohandel med totala åtgärder – planen har beviljats finansiering om 630 000 euro

⁵⁸ [Iltä-Sanomat](#) 3.8.2021, Allt fler offer för tvångsäktenskap i Finland – våld leder till att fallen upptäcks

⁵⁹ [MTV](#) 01.10.2021, Polisen utreder människohandel i Tammerfors – en av de fängslade sitter i den nepalesiska restaurangens styrelse

⁶⁰ [YLE](#) 4.10.2021, Polisen undgår samarbetsförhandlingar: regeringen föreslår ett tilläggsanslag om 30 miljoner till polisen – 7 500 poliser nästa år

⁶¹ [MTV](#) 28.12.2021, Biträdande justitiekanslern bedömer att polisen har svårt att känna igen eventuell människohandel

⁶² [Iltä-Sanomat](#) 14.8.2021, Den av Belarus iscensatta flyktingströmmen sätter nu även press på gränserna mot Lettland och Polen – Haavisto anser att läget är "extremt oroväckande"

⁶³ [Iltä-Häme](#) 21.8.2021, Turkiets president Erdogan anser att antalet migranter från Afghanistan kan bli en utmaning – påminner EU om migrationsavtalet

⁶⁴ [Keski-Uusimaa](#) 17.8.2021, EU:s Borrell: Talibanerna vann kriget, vi måste föra en dialog med dem

President Niinistö konstaterade i sitt tal vid ambasadörsmötet att han känner oro över EU:s osynlighet under krisen i Afghanistan.⁶⁵

Enligt en forskare som Uutissuomalainen intervjuade är förhandlingar med främmande stater EU:s främsta lösning på migrationsfrågor.⁶⁶ Minister Haavisto berättade att det vid gränsen mellan Belarus och EU eventuellt finns människosmugglare som talar finska⁶⁷ och Minister Ohisalo betonade att Finland är skyldigt att försvara EU:s gemensamma yttre gräns, vilket kan göras genom att stänga gränsövergångsställen.⁶⁸

Veckorna 47–28 rapporterades om oppositionens interpellation gällande Finlands beredskap inför en eventuell hybridpåverkan vid gränserna⁶⁹ samt om EU:s nya sanktioner mot Belarus.⁷⁰

INVANDRING I ALLMÄNHET

Vecka 3 rapporterade Statistikcentralen att Finlands befolkning har ökat tack vare nettomigrationen.⁷¹ Vecka 11 rapporterades att andelen fall av coronasmitta redan tidigare hade varit hög bland personer som talar ett främmande språk och att andelen ökar ytterligare.⁷² THL och Social och hälsovårdsministeriet behandlade frågan på sin presskonferens vecka 12.

Inför kommunalvalet vecka 22 rapporterades om en undersökning, enligt vilken röstningsaktiviteten har varit låg, särskilt bland ungdomar med invandrarbakgrund.⁷³

Vecka 23 avlägsnade JCDecaux och HST sannfinländarnas valreklam från hållplatserna, eftersom man där antydde att Helsingfors stad gav invandrare företräde till sina hyresbostäder.⁷⁴

Vecka 27 drog Kiris Piha sig ur tävlingen till Samlingspartiets ordförande och jämförde partiets migrationskritiska vinge med en pinsam gäst på släktfesten.⁷⁵

Vecka 32 intervjuas forskaren Tuomas Kosonen från VATT i nyheterna och enligt honom skulle en tvåårig förskola minska ojämlikheten för barn från mindre bemedlade familjer och familjer med invandrarbakgrund.⁷⁶ I nyheterna rapporterades om valet av Riikka Purra till sannfinländarnas ordförande och att detta kommer att innebära en fortsättning på den nuvarande migrationspolitiken.⁷⁷

Vecka 41 skrev YLE och MTV Uutiset om att gatugängen blir allt vanligare.⁷⁸ Vecka 42 svarade regeringen på sannfinländarnas och Rörelse Nus interpellation om migrationspolitiken.⁷⁹

⁶⁵ [Iitalehti](#) 24.8.2021, Sauli Niinistö: Vi måste prata om migration – "I sista hand måste vi alla försvara det finländska samhället"

⁶⁶ [Itä-Savo](#) 12.11.2021, EU förhandlar om migrationsfrågor med främmande stater, eftersom detta politiskt sett är ett lättare alternativ

⁶⁷ [YLE](#) 12.11.2021, Finland förstärkte redan sin utlänningsövervakning – enligt utrikesministern kan det vid gränsen till Belarus finnas finländska människosmugglare

⁶⁸ [Itä-Häme](#) 9.11.2021, Ohisalo: Gränsbevakningslagen gör det möjligt att stänga gränsövergångsställen – "Enligt internationella avtal måste ett gränsövergångsställe vara öppet"

⁶⁹ [Etelä-Saimaa](#) 16.11.2021, Oppositionen lämnade in en interpellation om Finlands beredskap inför en eventuell hybridpåverkan vid gränserna

⁷⁰ [YLE](#) 15.11.2021, EU utökar sanktionerna mot Belarus

⁷¹ [Tilastokeskus](#) 21.1.2021, Födelseantalet vände i en svag uppgång år 2020

⁷² [YLE](#) 16.3.2021, Höga coronasiffror bland personer som talar ett främmande språk är nu ännu högre – "Vi har haft yngre personer med invandrarbakgrund på intensivvård"

⁷³ [Kaleva](#) 5.6.2021, Invandrarungdomarnas röst hörs inte i kommunalvalet – man vill inte ställa upp i valet, eftersom man borde förstå politikens språk och kunna svara för alla personer i den "egna gemenskapen"

⁷⁴ [Iita-Sanomat](#) 7.6.2021, Utomhusreklambyråerna och HST avlägsnade sannfinländarnas uppseendeväckande reklam som tolkades som rasistisk – stadens bolag bad redan förra veckan att reklamen ska tas bort

⁷⁵ [MTV](#) 3.7.2021, Kiris Piha berättar för HS om sitt beslut att dra sig ur borgmästartävlingen – det häftiga spelet inom Samlingspartiet överraskade: "Det är lite som den där morbrodern som alltid kommer berusad till släktfesten"

⁷⁶ [Iita-Sanomat](#) 14.3.2021, En forskare talar för förskoleundervisning för 5 år gamla barn: "Detta skulle säkerställa att alla har bättre förutsättningar att börja från samma startlinje"

⁷⁷ [Iita-Sanomat](#) 15.8.2021, "Vårt mål är noll antal asylsökande" – Riikka Purras starka migrationsriktlinje som indikator för partiets regeringssamarbete

⁷⁸ [Iitalehti](#) 14.10.2021, Gatugängen i huvudstadsregionen blir allt våldsammare – polisen: "Det har uppstått en våldsspiral"

⁷⁹ [HS](#) 20.10.2021, Regeringen svarade på interpellationen om migrationspolitiken – Ohisalo: Finland kommer inte att avvika från den allmänna europeiska trenden

2.3. Invandringsrelaterad forskning

Under 2021 publicerades återigen en betydande mängd invandringsrelaterad forskning. Nedan har sammanställts belysande, men inte uttömmande exempel på betydande myndighetspubliceringar samt akademisk forskning om ämnet.

Inrikesministeriet publicerade 13.4.2021 **Lägesöversikten över migration 1/2021**⁸⁰, enligt vilken migration är ett mer mångsidigt fenomen än vad den offentliga debatten låter förstå och är nödvändig för Finlands ekonomiska försörjningskvot. Kommunerna spelar en viktig roll som integrerare vad gäller att främja Finlands livskraft och jämlikhet. Tills vidare finns det stora skillnader mellan områden och kommuner vad gäller fördelningen av invånare med invandrarbakgrund. Inrikesministeriets lägesöversikt förtydligar aktuella frågor och fenomen som rör migration. Lägesöversikten publicerades tidigare som en omfattande publikation 1–2 gånger om året, men i fortsättningen är översikterna enligt tema och publiceras cirka fyra gånger om året som nyheter online.

Artikelsamlingen Muuttoliike murroksessa⁸¹ klargör hur uppfattningar som rör migration och asylsökande uppstår. I boken river man upp etablerade talformer, retoriska och metaforiska ramar samt polarisation i samhället och metoder inom betydelseskapande som ger näring åt fördomar. Boken innehåller 11 forskningsartiklar och 16 korta sakkunigtexter. Målet är en bättre migrationsdebatt som är mer human och grundar sig på fakta och avvägd information.

Boken Arjen turvallisuus ja muuttoliikkeet⁸² närmar sig dagens migration till Finland ur ett säkerhetsperspektiv och erbjuder en alternativ syn på teorier som granskar förhållandet mellan migration och säkerhet ur ett värdepappersrelaterat perspektiv. Genom att behandla säkerhet i vardagen som ett teoretiskt begrepp och en empiriskt levd verklighet lyfter boken fram invandrarnas erfarenheter av (o) säkerhet samt uppfattningar om individer och grupper, vars liv berörs av migration. I boken granskas hur säkerhet i vardagen byggs upp mellan aktörer

som är oberoende av varandra på en personlig, gemenskaplig och samhälls nivå och drar slutsatsen att det är till fördel för båda parter att skapa säkerhet i vardagen, men att det ibland är en besvärlig process för alla inblandade.

Boken Migration and Media in Finland⁸³ kombinerar olika teoretiska infallsvinklar för att utreda hur Finland och landets befolkning reagerar på flyktingkrisen inom Europeiska unionen (EU). Genom att kombinera intervjuer med finländare, personer som frivilligt har flyttat till Finland och flyktingar presenteras i texten olika synpunkter på migration i det här landet. Nyckelteman som behandlas i texten är i vilken omfattning olika grupper anser sig själva utgöra ekonomiska, politiska och kulturella hot mot finskheten. Dessutom beskrivs en fusion mellan den finska och invandrar kulturen som ett hot och en möjlighet för Finland och landets framtid.

Artikelsamlingen Vähemmistöt muuttajina⁸⁴ erbjuder ett nytt perspektiv på migrationens och främmandeskapets historia genom att behandla erfarenheter i anslutning till minoriteternas rörlighet från slutet av 1800-talet fram till idag. De elva forskningsartiklarna i boken behandlar bland annat den gränsöverskridande historien om Finlands tartarer, invandrare med samebakgrund i Nordamerika, planerna på att under fortsättningskriget evakuera judarna i Finland samt finlandssvenska dövas emigration till Sverige. I ett av bokens kapitel bryts tystnaden i anslutning till migration och utlandsfinländare samt blindpunkter och utmanar den nationella synen på migration.

Boken Maahanmuuton lait ja menettelyt – käytännön käsikirja⁸⁵ sammanställer aktuell juridisk information som rör migration: lagstiftning, rättspraxis och internationella avtal. Tillgången till juridisk information som rör migration har varit mycket splittrad och verket svarar mot behovet av relevant information på ett och samma ställe.

Mikko Leinos avhandling **Among friends and strangers: The influence of residential context on attitudes and deliberation on immigration**⁸⁶ syftet är att analysera bostadsområdets inverkan på

⁸⁰ Inrikesministeriet, Lägesöversikt över migration 1/2021, tillgänglig på: <https://intermin.fi/-/suomen-vaesto-monimuotoistuu-vaihtelua-on-alueittain> (Hämtad 23.2.2022)

⁸¹ Kotilainen, N., Laine, J. (red.) (2021), Muuttoliike murroksessa: metaforer, uppfattningar, betydelser, Helsingfors, Into

⁸² Assmuth, L., Haverinen, V.-S., Prokkola, E.-K., Pöllänen, P., Rannikko, A. and Sotkasiira, T. (2021), Arjen turvallisuus ja muuttoliikkeet. Helsingfors: Finnish Literature Society.

⁸³ Croucher, S.M., Galy-Badenas, F., Condon, S.M., Sharapan, M. & Salonen, M. (2021), Migration and Media in Finland. Springer International Publishing.

⁸⁴ Tervonen, M & Leinonen, J (red.) (2021), Vähemmistöt muuttajina : näkökulmia suomalaisen muuttoliikehistorian moninaisuuteen, Tutkimus Nro 6, Migrationsinstitutet, Åbo, <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-7399-10-1> (Hämtad 17.3.2022)

⁸⁵ Juvonen, Anna-Maija (2021), Maahanmuuton lait ja menettelyt : käytännön käsikirja / Anna-Maija Juvonen. Helsingfors: Edita

⁸⁶ Leino, Mikko, (2021) Among friends and strangers : The influence of residential context on attitudes and deliberation on immigration, Åbo universitets publikationer del 566), Avhandling, Åbo universitet, samhällsvetenskapliga fakulteten, <https://urn.fi/URN:ISBN:978-951-29-8701-6> (Hämtad 17.3.2022)

majoritetens attityder till invandring samt debatten om ämnet. Den undersöker i vilken omfattning hot- och möteteorier kan förklara individernas attityder. I undersökningen utreds dessutom hur möten mellan likasinnade samt gruppolarisationsteorierna kan förklara skillnaderna i invandrarattityder mellan olika delar i samma stad. I avhandlingen kartläggs också teman och argument, som debattörerna – både de som förhåller sig negativt och positivt till migration – på eget initiativ lyfter fram när de i små grupper ombeds diskutera migration.

Josefina Sipinens avhandling **Recruitment of immigrant-origin candidates in Finnish municipal elections**⁸⁷ granskar rekryteringen av kandidater med invandrarbakgrund till kommunalvalen i Finland. Syftet är att fördjupa debatten om de faktorer som å ena sidan främjar och å andra sidan försvårar förverkligandet av invandrarnas representation. I undersökningens empiriska del fokuseras på kommunalvalen våren 2017 och tre huvudfrågor i undersökningen besvaras: (1) Vilka var de viktigaste skillnaderna mellan olika etniska gruppers politiska engagemang? (2) Vad inverkar på de politiska partiernas efterfrågan, det vill säga viljan att rekrytera personer med invandrarbakgrund på sina kandidatlistor? (3) På vilket sätt försvårade utbudet av kandidater med invandrarbakgrund, det vill säga deras samhällsbakgrund, resurser och motivation beslutet att ställa upp som kandidat och även om de blev valda till kandidatlistan? Undersökningsresultaten visar för det första att det politiska engagemanget varierar stort bland olika etniska minoriteter och att detta kan förklaras med många olika orsaker som hör samman med bakgrundsland, orsakerna till att man har flyttat till Finland och gruppernas integration.

Även undersökningar om invandrares hälsa och välfärd publicerades år 2021:

Helsingfors stads undersökning **Ulkomaalaistaustaisten lasten ja nuorten hyvinvointi Helsingissä**⁸⁸ granskar välbefinnandet bland barn och unga med invandrarbakgrund i Helsingfors. I första hand görs en jämförelse mellan barn och unga med finländsk bakgrund och de med utländsk bakgrund, men även en jämförelse mellan dem som själva flyttat till Finland och de med utländsk bakgrund som är födda i Finland ingår. Inom flera ämnesområden

jämförs även pojkarnas och flickornas situation och erfarenheter. I undersökningen bedöms att även om en stor del av barn och unga med invandrarbakgrund i Helsingfors mår mycket bra, upplever många olika slags utmaningar. Barn och unga med invandrarbakgrund lever till exempel märkbart oftare i familjer med låga inkomster. Barnfattigdom är fortfarande oroväckande allmänt, även om andelen barn och unga med invandrarbakgrund som bor i familjer med låga inkomster har minskat något.

I en avhandling av Esther Idehen, **Cervical cancer screening participation among women of migrant origin in Finland**⁸⁹, undersökte man deltagandet i screening för livmoderhalscancer (papaprov) och faktorer i anslutning till deltagandet bland vissa grupper av 25–64 år gamla kvinnor med invandrarbakgrund i Finland. Undersökningen bestod av fyra delarbeten och man använde metoder för både kvantitativ (delarbeten I–III) och kvalitativ (delarbete IV) undersökning. Undersökningens målgrupper var kvinnor från Ryssland, Somalia samt kvinnor från Irak och Iran med kurdisk bakgrund (delarbeten I–III). Jämförelsegruppen bestod av den finländska befolkningen (delarbeten II–III). Dessutom var målgrupperna i Finland bosatta afrikaner från Nigeria, Ghana, Kamerun och Kenya (delarbete IV). Trots en jämlikt erbjuden screening för livmoderhalscancer i Finland visade undersökningen att vissa befolkningsgrupper med invandrarbakgrund deltog mer sällan i screeningen än befolkningen. Dessutom förekom okunskap om screeningsprogrammet i vissa grupper, vilket ledde till skillnader mellan gruppernas deltagande.

I verket **Tutkien ja tarinoiden kohti pakolaistaustaisten nuorten kestävää hyvinvointia**⁹⁰ berättas om undersökningar, i vilka unga vuxna som kommit som flyktingar till Finland har deltagit i som jämlika partner till forskarna. Syftet är att stödja unga i att identifiera sina egna styrkor och färdigheter och uppmuntra dem till att sträva mot sina egna mål och drömmar i livet. I verket reflekterar man även över med vilka metoder inom konsten man skulle kunna stödja välbefinnandet bland unga med invandrarbakgrund och deras förmåga att agera i samhället. Enligt undersökningsresultaten är det viktigt för flyktingungdomarnas välbefinnande att de blir hörda och sedda via sina berättelser och att dessa blir offentligt framförda.

⁸⁷ Sipinen, Josefina (2021) Recruitment of immigrant-origin candidates in Finnish municipal elections, Avhandling, Tammerfors universitet, fakulteten för ledarskap och ekonomi, Tammerfors, <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-03-1910-6> (Hämtad 18.3.2022)

⁸⁸ Ahtiainen, H. et al (2021) Ulkomaalaistaustaisten lasten ja nuorten hyvinvointi Helsingissä, Helsingfors : Helsingfors stad, stadskansliet, stadsinformation, Undersökningar 5:2021, tillgänglig på https://www.hel.fi/hel2/tietokeskus/julkaisut/pdf/21_02_04_Tutkimuksia_5_Ahtiainen_Maki_Maatta_Saukkonen_Yijala.pdf (Hämtad 16.3.2022)

⁸⁹ Idehen, Esther E. (2021), Cervical cancer screening participation among women of migrant origin in Finland : disparities, challenges, and opportunities for improvement / Esther E. Idehen. - Avhandling : Kuopio: University of Eastern Finland, <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-61-4306-4> (Hämtad 17.3.2022)

⁹⁰ Rättälä, T., Honkatukia, P., (2021), Tutkien ja tarinoiden kohti pakolaistaustaisten nuorten kestävää hyvinvointia, Tiina Rättälä & Päivi Honkatukia (red.), Helsingfors, Publikationer, Ungdomsforskningsnätverket & Ungdomsforskningsällskapet

I undersökningen Ulkomaalaistaustaiset pääkaupunkiseudulla: asuminen, työllisyys ja tulot⁹¹ granskades integrationens delområden boende, sysselsättning och inkomster. Uppgifterna grundar sig främst på den informationsbegäran som Esbo, Helsingfors och Vanda samt Nylands förbund har inlämnat till Statistikcentralen. Man har till största delen utrett den nuvarande situationen för de i utlandet födda personerna med invandrarbakgrund, det vill säga invandrare, och den utveckling som har lett till detta. Vad gäller i Finland födda med utländsk bakgrund, det vill säga andra generationens invandrare, analyseras vissa uppgifter i anslutning till utbildning, sysselsättning och inkomster. Undersökningen fokuserade huvudsakligen på år 2018. Invandrarna är en heterogen grupp och levnadsförhållandena varierar mycket inom alla granskade delområden. Skillnaderna mellan bakgrundslandsgrupperna återspeglar skillnader i till exempel orsaken till att man har flyttat till Finland och invandrarnas utbildningsnivå. Det förekommer också ställvis stora skillnader mellan könen, särskilt inom landsgrupper utanför västvärlden. I huvudstadsregionen finns många invandrare som har nått framgång i livet, vilket ger regionen livskraft och skatteintäkter.

Sanju Silwals avhandling **Post-traumatic stress among adolescents surviving Nepalese earthquake and children of immigrants in Finland**⁹² har som mål att känna igen riskfaktorer för symtom på posttraumatiskt stressyndrom (PTSD) genom att utnyttja två olika utformningar: uppföljningsundersökning genomförd efter en jordbävning och en finländsk befolkningsundersökning. I undersökningen utreddes förekomsten av psykiska symtom (posttraumatiska symtom och depressionssymtom) hos 839 ungdomar i åldern 11–17 år 18 och 31 månader efter jordbävningen i Nepal år 2015 och man undersökte eventuella riskfaktorer för psykiska symtom. I undersökning I var förekomsten av posttraumatiskt stressyndrom samt symtom på depression bland unga högre än i de områden som drabbades värst av jordbävningen. De psykiska symtomen anknöt till kvinnligt kön, en traumatisk upplevelse före jordbävningen, att personen fastnat eller blivit skadad.

Syftet med **rapporten MigCOVID Survey 2020–2021**⁹³, publicerad av THL, var att utreda Covid-19-pandemins inverkan på det vardagliga livet, hälsan, det psykiska välbefinnandet och livskvaliteten bland personer som har flyttat till Finland. I undersökningen användes material från undersökningen Koronaepidemiaan vaikutukset ulkomailla syntyneiden hyvinvointiin (MigCOVID), som Institutet för hälsa och välfärd lät utföra. Materialet insamlades mellan oktober 2020 och februari 2021, samtidigt med den andra vågen av Covid-19-pandemin i Finland. Sammanlagt 3 668 personer mellan 20 och 66 år deltog i MigCOVID-undersökningen. Delatagarprocenten var 60 %. Statistiskt betydelsefulla skillnader, jämfört med hela befolkningen, observerades så, att en större andel av dem som hade flyttat till Finland kände oro i anslutning till Covid-19-pandemin. Oron hörde samman med att bli smittad av Covid-19, smitta andra, att en närstående skulle bli smittad, diskriminering eller upplevelsen av att bli undvikta på grund av Covid-19, fortsatt anställning, statsledningens förmåga att sköta krisen och hälsovårdspersonalens förmåga att ta hand om alla patienter.

I verket **Tutkien ja tarinoiden kohti pakolaistaustaisten nuorten kestävää hyvinvointia**⁹⁴ berättas om undersökningar, i vilka unga vuxna som kommit som flyktingar till Finland har deltagit i som jämlika partner till forskarna. Syftet är att stödja unga i att identifiera sina egna styrkor och färdigheter och uppmuntra dem till att sträva mot sina egna mål och drömmar i livet. I verket reflekterar man även över med vilka metoder inom konsten man skulle kunna stödja välbefinnandet bland unga med invandrarbakgrund och deras förmåga att agera i samhället. Enligt undersökningsresultaten är det viktigt för flyktingungdomarnas välbefinnande att de blir hörda och sedda via sina berättelser och att dessa blir offentligt framförda.

⁹¹ Saukkonen, P. (2021), Ulkomaalaistaustaiset pääkaupunkiseudulla: asuminen, työllisyys ja tulot, Tutkimuksia 2021:1, Helsingfors stad, stadskansliet, stadsinformation, Helsingfors, https://www.hel.fi/hel2/tietokeskus/julkaisut/pdf/21_03_10_Tutkimuksia_1_Saukkonen.pdf (Hämtad 17.3.2021)

⁹² Silwal, S. (2021), Post-traumatic stress among adolescents surviving Nepalese earthquake and children of immigrants in Finland, Avhandling, Åbo universitets publikation del 1545, Åbo universitet, Åbo, <https://urn.fi/URN:ISBN:978-951-29-8425-1> (Hämtad 17.3.2022)

⁹³ Skogberg, N., Koponen, P., Lilja, E., Austero, S., Prinkey, T., Castaneda A. (2021), Impact of Covid-19 on the health and wellbeing of persons who migrated to Finland : the MigCOVID Survey 2020-2021, Raportti 2021:8, Institutet för hälsa och välfärd, <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-343-683-1> (Hämtad 18.3.2022)

⁹⁴ Rättilä, T., Honkatukia, P., (2021), Tutkien ja tarinoiden kohti pakolaistaustaisten nuorten kestävää hyvinvointia, Ungdomsforskningsnätverket & Ungdomsforskningsallskapet Publikationer 231, Åbo, Hansaprint

2.4. Andra utvecklingsriktningar vanligen förknippade med invandring

Finland öppnade **ambassader i Dakar i Senegal och Doha i Qatar** 10.12.2021⁹⁵. Båda ambassaderna inledde sin verksamhet i liten skala och i tillfälliga lokaler. Konsulttjänster erbjuds fortfarande vad gäller Dakar vid Finlands ambassad i Abuja och vad gäller Doha i Finlands ambassad i Adu Dhabi fram tills att lokalerna i de nya beskickningarna möjliggör erbjudandet av tjänster. I både Finlands ambassad i Dakar och Finlands ambassad i Doha erbjuds dock tjänster till personer i nöd och man tar hand om alla andra brådskande konsulttjänster som kräver en person på plats genast från och med den 10 december.

Dessutom gällde ändringen av förordningen **Finlands ambassad i Teheran**, som i fortsättningen har befogenhet att erbjuda uppehållstillståndstjänster till afghanska medborgare som lagligt befinner sig i Iran. Tidigare har dessa tjänster endast erbjudits vid Finlands ambassad i New Delhi.

Projektet Migrationsverket i framtiden⁹⁶ slutfördes i slutet av år 2021. Projektets syfte var att skapa etablerade tillvägagångssätt som stöd för planering och ledarskap, med vilka man kan producera så tillförlitlig förhandsinformation om migrationen som möjligt och samhällsbehoven i anslutning till denna. Dessutom utreddes migrationsförvaltningens produktivitet och ändamålsenlighet: vilka samhällsliga konsekvenser man erhåller som ersättning för de pengar som investeras i migrationsförvaltningen. Projektet genomfördes under ledning av inrikesministeriets migrationsavdelning. Till projektets arbetsgrupp kallades företrädare för arbets- och näringsministeriet, utrikesministeriet, undervisnings- och kulturministeriet, finansministeriet och Migrationsverket. För att säkerställa en bred expertis hördes även olika intressenter i projektet, såsom forskare och företrädare för näringslivet.

De **studerande i yrkeshögskolan Laurea** deltog i ett gemensamt projekt med Inrikesministeriet i utvecklingen av en allt mer delaktiggörande beredning av migrationspolitiken.⁹⁷ I projektet försökte man

hitta svar på hur man skulle kunna göra de invandrare som har anlänt till Finland mer engagerade i beredningen av den nya finska migrationspolitiken. De studerande inom Laureas yrkeshögskoleutbildning i serviceutformning fick utarbeta lösningsförslag under en studieperiod på hösten. Projektet under studieperioden genomfördes i samarbete med inrikesministeriets projekt som bereder Finlands migrationspolitik. Finland har inte tidigare haft en övergripande migrationspolitik och därför var projektets syfte att sammanställa de gemensamma målen och metoderna för att bygga upp en effektiv migrationspolitik.

Den 29 april 2021 förhandlade regeringen om **planen för den offentliga ekonomin 2022–2025**⁹⁸, där befolkningspolitiken lyftes fram som en väsentlig del av agendan. I anslutning till detta publicerade regeringen samma dag **Regeringens färdplan för hållbarhet**⁹⁹, enligt vilken Finland inte har kunnat locka till sig produktionsmässiga investeringar eller arbetsrelaterad invandring i önskad omfattning. Trots nettoinvandringen minskar Finlands befolkning i arbetsför ålder, eftersom de åldersgrupper som går i pension är klart större än de åldersgrupper som uppnår arbetsför ålder. Enligt den nuvarande befolkningsprognosen vänder Finlands befolkning i en nedgång i början av 2030-talet. Därför lyftes beslutet att öka migrationen fram på regeringens agenda: Målet är att öka den arbets- och studierelaterade migrationen med minst 10 000 personer fram till år 2030.

I Helsingfors stads projekt **International House Helsinki: digitaalisen kehittämisen selvitys** genomförs en utredning som stöder den digitala utvecklingen av International House Helsinki, vars syfte är att främja ett kundorienterat, förutseende och effektivt sätt att producera myndighetstjänster i migrationens inledande skede. I utredningen granskas behov och ramvillkor som gäller digitala tjänster och utvecklingen av ärendehantering, kundförståelsen fördjupas (medborgare från tredje länder) och åtgärdsförslag utarbetas som stöd för utvecklingen. Det långsiktiga målet är att kunden ska kunna sköta sina ärenden snabbt och enkelt på en och samma gång – antingen på nätet eller på en servicepunkt. Projektets verksamhetsperiod är 1.11.2021–30.6.2022.

⁹⁵ Utrikesministeriet 3.12.2021, Finland öppnar ambassader i Dakar och Doha <https://valtioneuvosto.fi/-/suomi-avaa-suurlahetystot-dakariin-ja-doha> (Hämtad 17.03.2022)

⁹⁶ Inrikesministeriet, Migrationsverket i framtiden, <https://intermin.fi/hankkeet/hankesivu?tunnus=SM037:00/2020> (Hämtad 23.2.2022)

⁹⁷ Laurea 15.12.2021, YAMK-opiskelijat kehittämässä entistä osallistavampaa maahanmuuttopolitiikan valmistelua, <https://www.laurea.fi/ajankohtaista/opiskelijaprojektit/yamk-opiskelijat-kehittamassa-entista-osallistavampaa-maahanmuuttopolitiikan-valmistelua/> (Hämtad 23.2.2022)

⁹⁸ Statsrådets kommunikationsavdelning, Finansministeriet 29.4.2021, Hallitus päätti vaalikauden lopun linjauksista ja vuosien 2022–2025 julkisen talouden suunnitelmasta, <https://valtioneuvosto.fi/-/10616/hallitus-paatti-vaalikauden-lopun-linjauksista-ja-vuosien-2022-2025-julkisen-talouden-suunnitelmasta> (Hämtad 23.2.2022)

⁹⁹ Statsrådet (2021), Regeringens färdplan för hållbarhet, Statsrådets publikationer 2021:43, tillgänglig på <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-383-682-2> (Hämtad 17.3.2022)

Syftet med Migrationsverkets projekt **LYRIA – enhetlig introduktion och självstudier om tillståndsprocesser i anslutning till migration** är att effektivisera myndigheternas tillvägagångssätt genom att skapa digitalt material för självstudier om arbets- och företagarelaterade tillståndsprocesser, vars syfte är att göra beslutsfattandet gällande arbets- och företagarelaterade tillståndsansökningar snabbare och harmonisera rådgivningen. Projektet förtydligar tillvägagångssätten vid inresa och effektiviserar myndigheternas tillvägagångssätt med hjälp av ett nytt introduktionssystem. Ett enhetligt introduktionsmaterial ökar processernas öppenhet, transparens och rättssäkerhet. Projektets verksamhetsperiod är 1.11.2021–31.12.2022.

I Migrationsverkets **SEER-projekt för prognostisering och resursplanering** utvecklas migrationens analysverksamhet som stöd för de mål gällande smidigt, flexibelt och högklassigt beslutsfattande som har ställts upp för strategin Migrationens framtid 2020. Projektet fokuserar på att sammanföra och förädla statistikuppgifter och sakkunniginformation till ett strategiskt analysverktyg som stöd för att uppnå de strategiska målen med hjälp av prognostisering och olika scenariokalkyler. Målresultatet är att via en smidig tillståndsprocess främja laglig invandring samt att på ett kostnadsbesparande sätt totalekonomiskt sett rikta effektiva resurser via en långsiktig resursplanering. På så sätt kan man lägga märke till eventuella behov av att förbättra systemet och behov av lagändringar. Projektets verksamhetsperiod är 1.6.2021–31.12.2022.

---

3. Laglig invandring och migration

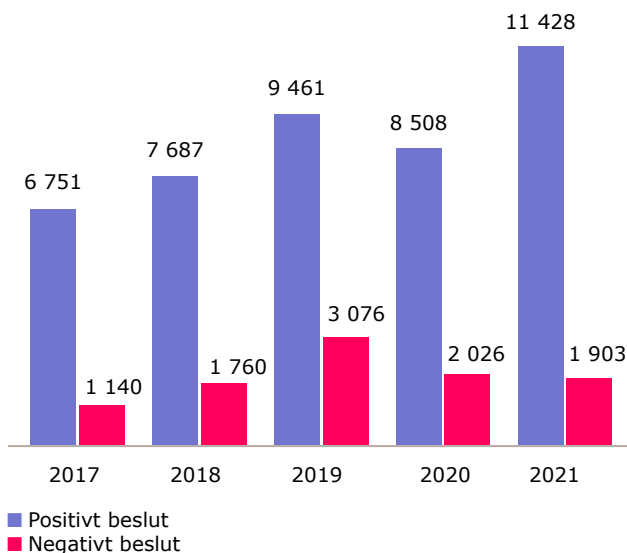
3.1. Arbetsrelaterad invandring¹⁰⁰

BESLUT

År 2021 beviljades 11 428 personer ett första uppehållstillstånd på basis av arbete i Finland, vilket var en betydande ökning jämfört med år 2020 (8 508). Antalet uppehållstillstånd som beviljats för arbete har i allmänhet haft en ökande trend i redan flera år, men situationen för 2020 påverkades helt uppenbart av COVID-19-pandemin, medan **den uppåtgående trenden klart fortsatte år 2021**.

Migrationsverket fattade beslut om sammanlagt 13 775 första uppehållstillstånd på basis av arbete, varav 83 procent av de sökande fick ett positivt beslut och 13,8 procent ett negativt beslut (3,2 % förföll). År 2021 sågs även en ändring vad gäller nationaliteter: Flest första arbetsrelaterade uppehållstillstånd beviljades till medborgare från Ukraina (3 660), Ryssland (1 312) och Filippinerna (865).

Första beslut om uppehållstillstånd på grund av arbete 2017–2021

Källa: Migrationsverket

Upphållstillstånd som beviljas för arbete delas in i underkategorier i enlighet med diagrammet nedan. Precis som tidigare år har man i de flesta fallen beviljat ett första uppehållstillstånd för arbete uttryckligen för sådant arbete som kräver ett delbeslut. Det var alltså fråga om så kallat uppehållstillstånd för arbetstagare.¹⁰¹

Upphållstillstånd för arbetstagare söks i huvudsak av personer som utför arbetsprestationer. t.ex. inom följande branscher: jordbruks-, restaurang-, matlagnings-, byggnads-, städ- och transportbranscherna.¹⁰² År 2021 beviljades sammanlagt 5 929 uppehållstillstånd för arbetstagare. De flesta av dessa sökande kom från Ukraina (1 835 uppehållstillstånd).

Jämfört med nedgången år 2020 (864) började antalet tillstånd beviljade tillstånd åt specialister åter att öka (1 293).

Även 2021 kom de flesta av dessa specialister från Indien (459). Merparten av dem anlände för att arbeta inom IT, precis som året innan.

Dessutom kom det många säsongarbetare till Finland: Totalt 2 022 tillstånd beviljades, när man räknar med säsongarbete som varar 3–6 månader samt säsongarbete som varar 6–9 månader och som kräver ett delbeslut. Säsongarbetare i Finland arbetar särskilt inom trädgårdar, växthus, bärgårdar och bärplockning.

År 2021 beviljades sammanlagt 155 uppehållstillstånd åt tillväxtföretagare, vilket redan var en märkbar uppgång från tidigare år, då antalet tillstånd stannade vid cirka 50.

Fortsatt tillstånd för arbete beviljades sammanlagt 12 992 stycken, vilket innebär att antalet fortsatta tillstånd ökade märkbart jämfört med året innan, då antalet motsvarande uppehållstillstånd var 10 461. Oftast fortsatte medborgare från Ukraina, Ryska federationen och Indien sin uppehållsrätt på grund av arbete.

Av dem som fått uppehållstillstånd för arbete var 29 procent kvinnor och 71 procent män.¹⁰³

¹⁰⁰ Statistik över uppehållstillstånd från Migrationsverket, om inget annat anges.

¹⁰¹ Ansökan om uppehållstillstånd för arbetstagare avgörs i en process i två faser som innefattar ett delbeslut av TE-byrån. Av denna anledning går uppehållstillstånd för arbetstagare också under benämningen arbete som kräver delbeslut. TE-byråns delbeslut är en helhetsprövning som omfattar en bedömning av tillgången på arbetskraft, anställningsvillkoren och arbetsgivarens och arbetstagarens förutsättningar. Efter TE-byråns delbeslut överförs det slutliga avgörandet av ansökan om uppehållstillstånd till Migrationsverket, som bedömer huruvida de allmänna förutsättningarna för att bevilja uppehållstillstånd uppfylls.

¹⁰² Inrikesministeriet (2018), Töihin Suomeen - Hallituksen maahanmuuttopoliittinen ohjelma työperusteisen maahanmuuton vahvistamiseksi (Regeringens invandringspolitiska program för att stärka arbetskraftsmigration), Inrikesministeriets publikation 1/2018, <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-324-176-3> (Hämtad 16.4.2020)

¹⁰³ Siffrorna omfattar såväl första uppehållstillstånd som fortsatta tillstånd.

Beslut om första uppehållstillstånd på basis av arbete 2021

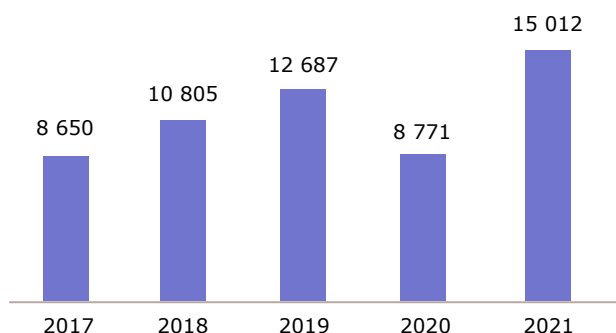
	Positiva	Negativa	Totalt
Näringskande	110	279	389
Arbete som förutsätter delbeslut	5 929	1 439	7 368
Vetenskaplig forskning	964	6	970
Praktikant	91	7	98
Idrott och träning	296	64	360
Specialist	1 293	21	1 314
Annat arbete	334	22	356
Specialist, EU-blåkort	191	0	191
Säsongarbete	1 619	47	1 666
Säsongarbete som förutsätter delbeslut ⁰	403	10	413
Företagsintern förflyttning	15	0	15
Tillväxtföretagare	155	7	162
Frivilligarbete	28	1	29
Totalt	11 428	1 903	13 331

Källa: Migrationsverket

ANSÖKNINGAR

Liksom föregående år var arbete, trots effekterna av pandemin, fortfarande den vanligaste ansökningsgrunden för det första uppehållstillståndet under 2021. Antalet ansökningar om ett första uppehållstillstånd för arbete som anhängiggjordes uppgick till 15 012 stycken, vilket inte bara var en märkbar ökning jämfört med året innan utan även överhuvudtaget ett rekordantal arbetsansökningar (jmf. 12 687 ansökningar under det föregående toppåret 2019).

Första ansökningar om uppehållstillstånd för arbete 2017–2021

Källa: Migrationsverket

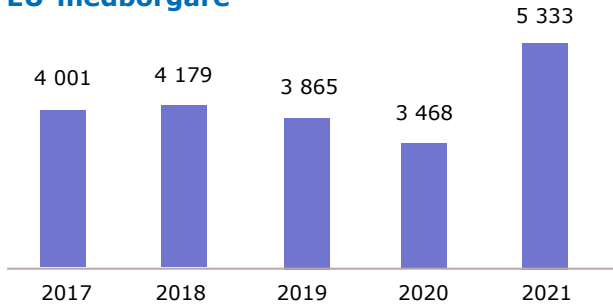
Antalet uppehållstillstånd som beviljats för arbete ger emellertid inte någon heltäckande bild av den utländska arbetskraften i Finland, eftersom inte alla som kommer till Finland för att arbeta behöver skaffa uppehållstillstånd. En del av den utländska arbetskraften kommer till Finland inom ramen för fri rörlighet inom EU- och EES-området. EU-medborgare får vistas och arbeta fritt i Finland i tre månader utan att registrera sin uppehållsrätt. EU-medborgare som vistas över tre månader i Finland ska registrera sin uppehållsrätt.

Antalet EU-medborgare som registrerade sin uppehållsrätt på basis av arbete ökade märkbart under 2021, liksom även de övriga arbetstillstånden. År 2021 registrerade totalt 3 468 EU-medborgare sin uppehållsrätt i Finland med arbete som grund. Detta antal omfattar positiva registreringsbeslut som beviljats för såväl arbete som näringsidkande. Migrationsverket bedömer att ökningen sannolikt hör samman med COVID-19-pandemin.¹⁰⁴

Över en tredjedel (37 %) av alla EU-medborgare som registrerat sin uppehållsrätt på basis av arbete var estländare (1 989 personer). Även ett antal bland annat rumäner och letter kom till Finland för att arbeta.

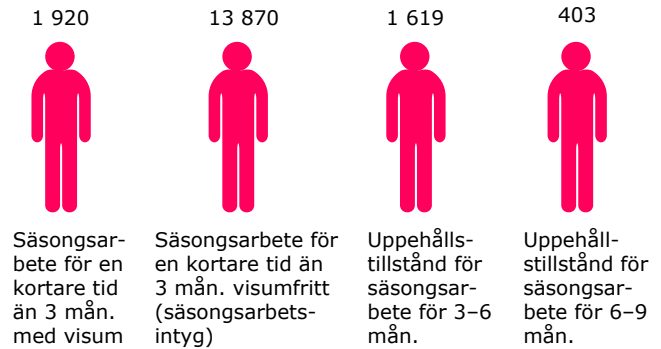
¹⁰⁴ Migrationsverket 26.1.2022, Migrationsstatistik 2021: Rekordmånga ansökte om uppehållstillstånd för arbete <https://migri.fi/-/maahanmuuton-tilastot-2021-ennatysmaara-haki-oleskelulupaa-tyon-perusteella> (Hämtad 04.03.2022)

Som registrerat sin uppehålls rätt på basis av arbete EU-medborgare

Källa: Migrationsverket

Säsongsarbete år 2021

Källa: Migrationsverket och utrikesministeriet

Utöver EU- och EES-medborgarna **faller en del av de säsongsarbetare som kommit till Finland från tredjeländer utanför analysen, om den endast omfattar de uppehållstillstånd som beviljats.** Enligt en lag som trädde i kraft år 2018 ska alla som kommer till Finland för säsongsarbete för en tid som överstiger tre månader ansöka om uppehållstillstånd för säsongsarbetare, och de ingår således för närvarande i statistiken över uppehållstillstånd.

De som kommer till Finland för säsongsarbete för en kortare tid än tre månader upptas dock fortfarande inte i statistiken för uppehållstillstånd. Personer som kommer till Finland från visumfria länder för säsongsarbete för en kortare tid än tre månader ska ansöka om ett **säsongsarbetsintyg**. År 2021 beviljades sammanlagt 13 870 säsongsarbetsintyg.

Personer som kommer från visumpliktiga länder för att arbeta kortare tid än 3 månader ska i sin tur ansöka om **visum**, och cirka 1 920 personer beviljades visum för säsongsarbete. Visum för säsongsarbete beviljades i huvudsak till medborgare från Ryssland (1 469) och Thailand (246).¹⁰⁵ Det bör observeras att antalet medborgare från Ukraina inte längre år 2021 beviljades särskilt många visum. Detta beror huvudsakligen på att de också kunde anlända till Finland med ett biometriskt pass utan visum. I så fall måste de ansöka om intyg för säsongsarbete hos Migrationsverket.

BREXIT

Sedan den 1 oktober 2020 har brittiska medborgare och deras familjemedlemmar kunnat ansöka om uppehålls rätt enligt utträdesavtalet. Förra året lämnade britterna och deras familjer in 2 894 ansökningar om uppehålls rätt enligt utträdesavtalet. År 2020 var antalet 1 737. År 2021 uppgick antalet positiva beslut till 3 288 stycken.

Britter och deras familjemedlemmar kunde ansöka om uppehålls rätt enligt utträdesavtalet till och med den 30 september 2021, om de hade registrerat sin uppehålls rätt som EU-medborgare eller som familjemedlem till en EU-medborgare. Från och med år 2021 behövde brittiska medborgare som flyttade till Finland uppehållstillstånd.¹⁰⁶

¹⁰⁵ Källa: Utrikesministeriet, medräknat i antalet finns även bärplockare, som inte ansöker om visum för säsongsarbete, utan ett vanligt Schengenvisum.

¹⁰⁶ Migrationsverket 20.1.2021, Migrationsstatistik 2020: Man flyttar oftast till Finland på grund av arbete, coronapandemin inverkar på antalet ansökningar, <https://migri.fi/-/maahanmuuton-tilastot-2020-suomeen-muutetaan-useimmiten-tyontakia-korona-vaikutti-hakemusten-maaraan> (Hämtad 23.3.2022)

3.2. Undersökningar om arbetsrelaterad invandring

Statens revisionsverks rapport **Incitament och hinder för arbetskraftsinvandring**¹⁰⁷ beskriver systemet för arbetsrelaterad invandring och de senaste utvecklingskännetecknen i Finland och internationellt. Utgående från utredningen utgör långsamma, komplicerade och svårt förutsägbara förvaltningsprocesser ett hinder för arbetsrelaterad invandring. Arbetsrelaterad invandring är till sin natur ett område som omfattar flera förvaltningsområden och samarbetet bör ställvis förbättras. Ur den internationella arbetskraftskonkurrensens perspektiv har Finland mycket att förbättra. Finlands dragningskraft grundar sig på säkerhet, en ren natur och fungerande samhällssystem. Finlands placering är dock enligt många attraktionsmätare blygsam. Finlands placering som destinationsland för internationella studerande är bra, men svaga möjligheter till en karriär dämpar deras önskan att bosätta sig permanent i landet. Det finns ännu inte någon statistik över personer som kommer till Finland för att arbeta och sedan stannar här. I utredningen anses en omfattande lagreform och förnyandet av myndigheternas tillvägagångssätt samt viljan att öka Finlands dragningskraft som de viktigaste metoderna att främja arbetsrelaterad invandring. Behovet av förnyande finns särskilt i de praktiska processerna vid inresa och detta skulle förbättra tillgången på arbetstagare för lokala arbetskraftsbehov.

För att säkerställa tillgången på kompetent arbetskraft med hjälp av de snabbverkande åtgärderna enligt statsrådets utredning¹⁰⁸ analyseras orsakerna till problemen med tillgång till kompetent arbetskraft och arbetsmarknadens kompetensglapp samt fördelningen både enligt bransch och område. Dessutom har man i utredningen sammanställt information om hur regeringens redan utformade åtgärder kan öka tillgången till kompetent arbetskraft samt analyserat metoder med vilka man skulle kunna förstärka effekterna av de redan utformade åtgärderna. I utredningen har man även lyft fram potentiella nya åtgärder, med vilka kompetens-

glappet på arbetsmarknaden skulle kunna minskas på ett kostnadseffektivt sätt.

EVA:s rapport **Välkommen på jobb**¹⁰⁹ utvärderar finländarnas inställning till arbetsrelaterad invandring. Enligt utredningen bedömer hälften av finländarna att eftersom befolkningen åldras och minskar oroväckande måste utlänningar enklare kunna flytta till Finland. Finländarnas inställning till migration har tagit ett steg i en positivare riktning. Detta är en stor förändring, eftersom man i Finland traditionellt har förhållit sig motvilligt till migration. Särskilt arbetsrelaterad invandring bedöms påverka Finland positivt. Detta är av stor betydelse, eftersom Finland behöver arbetsrelaterad invandring både för att finansiera en välfärdsstat, korrigera befolkningsstrukturen och för att korrigera en allt större brist på arbetskraft efter pandemin.

Arbets- och näringsministeriet informerade år 2021 om ett forskningsprojekt¹¹⁰ med E2, där man utreder hur man skulle kunna stärka Finlands dragningskraft bland internationella experter och återflyttare bland utlandsfinländare. I projektet hörs utlandsfinländare, utlänningar bosatta i Finland och internationella diginomader. Bristen på kompetent arbetskraft är redan ett hinder för tillväxt inom många branscher. Därför behöver Finland, utöver åtgärder för att korrigera kompetensglappet, även arbetsrelaterad invandring. Undersökningen söker svar på bland annat följande frågor: Hur kan vi få Finland till ett land som lockar, engagerar experter, ett attraktivt land utlandsfinländare enkelt kan återvända till eller utlänningar komma till för att arbeta? Hur kan man även utanför Finlands gränser delta i uppbyggandet av Finland?

I SIMHE-projektets utvärderingsrapport¹¹¹ utreds hur projektet utvidgade SIMHE-verksamhetens målgrupp till högskolornas internationella examensstuderande. Delar av den modell som utvecklas öppnades till tillämpliga delar även för andra studerande med invandrarbakgrund och invandrargrupper. Enligt olika utredningar är det svårt för internationella examensstuderande att hitta ett arbete i Finland

¹⁰⁷ Statens revisionsverk (2021), Incitament och hinder för arbetskraftsinvandring – Översikt av litteratur och politiska åtgärder, Statens revisionsverks publikationer 1/2021, <https://www.vtv.fi/app/uploads/2021/12/VTV-Selvitys-1-2021-Tyoperaisen-maahanmuuton-kannustimet-ja-esteet.pdf> (Hämtad 18.3.2022)

¹⁰⁸ Majanen, J. (2021), Utredning över snabbverkande åtgärder för att säkerställa tillgången till kompetent arbetskraft, Finansministeriets publikationer 2021:48, Finansministeriet, <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-367-518-6> (Hämtad 18.3.2022)

¹⁰⁹ Kurronen, S. (2021), Välkommen på jobb, EVA utvärdering 32 –29 juni 2021, EVA, <https://www.eva.fi/wp-content/uploads/2021/06/eva-arvio-032.pdf> (Hämtad 18.3.2022)

¹¹⁰ Arbets- och näringsministeriet 3.11.2021, TEM finansierar E2:s forskningsprojekt, som utreder hur vi kan få fler internationella experter till Finland, <https://tem.fi/-/tem-rahoittaa-e2-n-tutkimushanketta-joka-selvittaa-miten-suomeen-saadaan-lisaa-kansainvalisia-osaajia-> (Hämtad 18.3.2022)

¹¹¹ Stenberg, H., Antikainen, M., Lintala, E., Roivas, M. (red.) (2021) Towards a Finland of talents together: Insights on the SIMHE operations, artikelsamling, Yrkeshögskolan Metropolias publikationer TAITO-serien 70, Metropolia, Helsingfors, <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-328-264-3> (Hämtad 18.3.2022)

Arbets- och näringsministeriet, åtgärdsprogrammet Talent Boost, <https://tem.fi/talent-boost> (Hämtad 24.4.2022)

trots att de gärna vill arbeta. Även studerande med invandrarbakgrund har konstaterats stöta på utmaningar vad gäller studiernas framskridande, särskilt på grund av bristande språkkunskaper. Vi behöver en modell som på ett övergripande sätt täcker både den språkliga och den yrkesinriktade utvecklingen och nätverkande och som kan stödja de studerandes sysselsättningsmål ända från studiernas början. Effekten av migrationens ansvarshögskoleverksamhet bedöms å sin sida för närvarande främst med hjälp av besökarantal och kundrespons. En utvärdering av SIMHE-verksamheten borde göras ur den finländska högskolepolitikens och invandrarens integrationsperspektiv. Projektet sammanställde en utvärderingsrapport om effekten i syfte att utveckla verksamheten i Finland.

3.3. Lagändringar och andra utvecklingsriktningar gällande arbetsrelaterad invandring

Arbetsrelaterad invandring lyftes märkbart fram år 2021, både i den offentliga debatten och i migrationspolitiken. I debatten om behovet av utländsk arbetskraft fokuserade man på bristen på kompetens i Finland och andra brister på arbetsmarknaden och temat fick också märkbart mycket utrymme på regeringens agenda. År 2021 offentliggjordes ett flertal åtgärdsprogram, motioner, projekt och utredningar. I det förvaltningsövergripande **projektet Talent Boost**¹¹², under ledning av arbets- och näringsministeriet, gynnades motioner med vilka man strävade efter att främja den arbetsrelaterade invandringen till Finland.

År 2021 offentliggjordes regeringens **Färdplan för utbildnings- och arbetsrelaterad invandring 2035**¹¹³, som är ett långsiktigt åtgärdsprogram för att främja invandring av specialsakkunniga, företagare, forskare och studerande. Färdplanen som fastställdes i regeringens budgetförhandlingar sammanställer alla åtgärder, med vilka Finland blir ett attraktivt land att arbeta och studera i och migrationsprocessen blir enkel och smidig. Målet är att märkbart stärka Finlands ställning i den globala konkurrensen om internationella experter och studerande. Vi måste vända blicken ut i världen för att kunna svara mot bristen på arbetskraft, särskilt vad gäller spets- och tillväxtsektorn inom hög teknologi. Regeringens mål är att senast år 2030 ha fördubblat den arbetsrelaterade invandringen från dagens nivå. Samtidigt borde antalet utländska studerande tredubblas till 15 000 studerande per år och av dem borde 75 procent hitta ett arbete i Finland efter studierna.

Migrationsverket tillsatte 1.2.2021 ett projekt¹¹⁴, vars mål är att **göra behandlingen av arbetsrelaterade tillstånd och uppehållstillstånd för internationella studerande snabbare och smidigare**. Målet är att kunden ska få ett arbetstillstånd inom i genomsnitt en månad senast år 2023. Vad gäller tillstånd för specialsakkunnig, startup-företagare och deras familjemedlemmar är målet en två veckors behandlingstid senast år 2021.

Säsongsarbetares ställning förbättrades märkbart till följd av lagändringen år 2021. Den 14 juni trädde en lag om den rättsliga ställningen för utlänningar som plockar naturprodukter i kraft¹¹⁵. Därutöver trädde en lagändring i kraft den 17 juni

¹¹² Arbets- och näringsministeriet, åtgärdsprogrammet Talent Boost, <https://tem.fi/talent-boost> (Hämtad 24.4.2022)

¹¹³ Statsrådet (2021), Färdplan för utbildnings- och arbetsrelaterad invandring 2035, Statsrådets publikationer 2021:74, <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/163408> (Hämtad 24.2.2022)

¹¹⁴ Migrationsverket 1.2.2021, Migrationsverkets projekt att göra behandlingen av arbetstillstånd och studerandes tillstånd smidigare, <https://migri.fi/-/maahanmuuttoviraston-hanke-sujuvoittaa-tyolupien-ja-opiskelijoiden-lupakasittelya> (Hämtad 23.2.2022)

¹¹⁵ Social- och hälsovårdsministeriet 3.6.2021, Ställningen för utländska bärplockare förbättras, <https://stm.fi/-/1410877/ulkomaalaisten-marjanpoimijoiden-asema-paranee> (Hämtad 24.2.2022)

2021¹¹⁶, enligt vilken säsongarbetare som anländer till Finland från tredje land enklare har möjlighet att byta arbetsgivare och arbetsgivarna kan efter lagändringen göra en anmälan till Migrationsverket om flera arbetstagare på en och samma gång. Ändringarna gällde säsongarbete i anställningsförhållande inom jordbruk och turism. Syftet med lagändringen är även att minska risken för att säsongarbetare som anländer till Finland utnyttjas, eftersom det blir enklare att byta arbetsgivare.

År 2021 publicerade Arbets- och näringsministeriet även en broschyr om arbetstagarens rättigheter och hjälpinstanser, avsedd för arbetstagare som anländer till Finland, samt startade **en flerspråkig rådgivningstjänst** för säsongarbetare som anländer från utlandet¹¹⁷. Broschyren *Arbeta i Finland* innehåller information om arbetsvillkoren i Finland och råd till arbetstagare om hur de ska gå till väga om de blivit utnyttjade. I broschyren finns också länkar till de platser, där arbetstagare kan få hjälp. Broschyren har utarbetats tillsammans med Brottsofferjouren (RIKU) och andra intressegrupper på ett lätt och klart språk. Den publiceras på finska, svenska och engelska och dessutom på ryska, ukrainska, nepali och thai. Brottsofferjouren ansvarar för den praktiska verksamheten.

Regeringens proposition om ett **nationellt D-visum** framskred också år 2021¹¹⁸. Regeringen lade den 16 september 2021 för riksdagen fram en regeringsproposition om ändring av 3 och 5 § i utlänningslagen och lagen om behandlingen av personuppgifter inom migrationsförvaltningen. Avsikten är att lagändringarna ska träda i kraft senast våren 2022. Regeringens proposition om införandet av ett nationellt D-visum hör samman med anteckningen i budgetförhandlingarna i september, enligt vilken man bör utreda hur man kan skapa en snabb process för uppehållstillstånd för specialsakkunniga och tillväxtföretagare samt deras familjemedlemmar, det vill säga en så kallad expressfil. Expressfilen blir färdig i juni 2022. Med ett nationellt D-visum kan man vistas högst ett år i det land som har beviljat visumet. Ett nationellt D-visum gör det alltså möjligt att vistas längre i landet än med ett kortvarigt, alltså ett

så kallat Schengen-visum. I den första fasen kan ett nationellt D-visum beviljas specialsakkunniga, tillväxtföretagare och deras familjemedlemmar och kan senare utvidgas till att omfatta även forskare och studerande.

Utvecklingen av tillståndprocesserna har avrit ett livligt debatterat ämne i anslutning till arbetsrelaterad invandring. I anslutning till detta tillsatte Migrationsverket 1.2.2021 **projektet Tillstånd22**¹¹⁹, vars mål är att göra behandlingen av arbetsrelaterade tillstånd och uppehållstillstånd för internationella studerande snabbare och smidigare. Målet är att kunden ska få ett arbetstillstånd inom i genomsnitt en månad senast år 2023. Vad gäller tillstånd för specialsakkunnig, startup-företagare och deras familjemedlemmar är målet en två veckors behandlingstid senast år 2021. Projektet Tillstånd22 hör samman med projektet gällande utveckling av utlänningslagstiftningen och tillståndsförfaranden under Arbets- och näringsministeriets ledning (se ovan), där Migrationsverket har en central roll som den myndighet som beviljar tillstånden.

Nuläget för arbetsrelaterad invandring debatterades även på **europiska migrationsnätverkets nationella konferens i Finland "Är Finland redo att öka den arbetsrelaterade migrationen?"**¹²⁰ 30.11.2021 Helsingfors. På konferensen diskuterade internationella experter och företrädare för Finlands arbetsmarknad de utmaningar en ökning av den arbetsrelaterade invandringen medför. Arbetsminister Tuula Haatainen och inrikesministeriets statssekreterare Akseli Koskela öppnade konferensen. Efter de inledande orden hölls två paneldebatter som behandlade ämnet ur olika perspektiv. I den första paneldebatten behandlade internationella experter den arbetsrelaterade invandringen utgående från forskningsinformation och internationella exempel. I den andra paneldebatten fokuserade man särskilt på Finlands arbetsmarknads och samhällets beredskap att öka den arbetsrelaterade invandringen. Konferensen avslutades med ett föredrag, där man fokuserade på ett hållbart förverkligande av internationell rekrytering via det tyska programmet Triple Win.

¹¹⁶ Arbets- och näringsministeriet 8.4.2021, Säsongarbetares möjlighet att byta arbetsgivare förbättras och arbetsgivarens administrativa börda blir lättare, <https://tem.fi/-/kausityontekijan-moellighet-vaihtaa-tyonantajaa-paranee-ja-tyonantajan-forvaltning-taakka-kevenee> (Hämtad 24.2.2022)

¹¹⁷ Arbets- och näringsministeriet 15.6.2021, Färsk broschyr och rådgivningstjänst förebygger att säsongarbetare och andra som kommer för att arbeta i Finland blir utnyttjade, https://valtioneuvosto.fi/en/-/1410877/new-booklet-and-telephone-advisory-service-to-prevent-abuse-of-seasonal-workers-and-other-persons-arriving-in-finland-for-work?languageId=fi_FI (Hämtad 24.2.2022)

¹¹⁸ Inrikesministeriet, Arbets- och näringsministeriet, Utrikesministeriet, 16.9.2021, Lagförslaget om ett D-visum för längre vistelser underlättar arbetskraftsinvandringen <https://intermin.fi/-/lakiesitys-pitkaaikaisesta-d-viisumista-helpottaa-tyovoiman-maahanmuuttoa> (Hämtad 24.2.2022)

¹¹⁹ Migrationsverket 1.2.2021, Migrationsverkets projekt att göra behandlingen av arbetstillstånd och studerandes tillstånd smidigare, <https://migri.fi/-/maahanmuuttoviraston-hanke-sujuvoittaa-tyolupien-ja-opiskelijoiden-lupakasittelya> (Hämtad 23.2.2022)

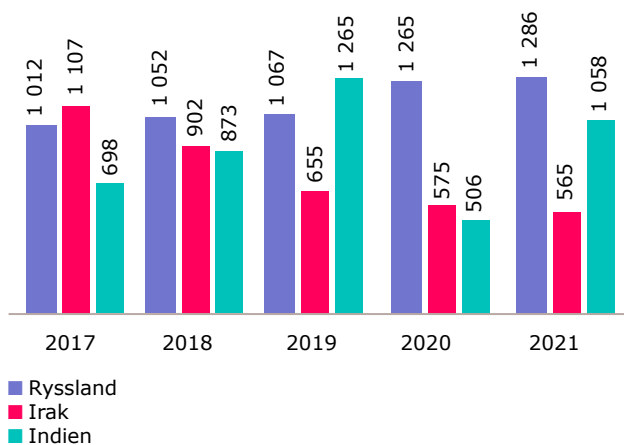
¹²⁰ Sisäministeriö, Työ- ja elinkeinoministeriö, Ulkoministeriö, 16.9.2021, Lakiesitys pitkaaikaisesta D-viisumista helpottaa tyovoiman maahanmuuttoa, <https://intermin.fi/-/lakiesitys-pitkaaikaisesta-d-viisumista-helpottaa-tyovoiman-maahanmuuttoa> (Viitattu 24.2.2022)

3.4. Familjeåterförening

År 2021 beviljades 9 821 utlänningar ett första uppehållstillstånd i Finland på grund av familjeband, vilket var en svag uppgång från talet för år 2020, då antalet minskade till följd av COVID-19-pandemin (8 592). På lång sikt har uppehållstillstånden på grund av familjeband ökat något, och den uppåtgående trenden fortsatte år 2021.

Ryska federationen har traditionellt toppat statistiken över utländska medborgare som beviljats uppehållstillstånd på basis av familjeband, med undantag av år 2017, då Irak gick om Ryska federationen. År 2019 gick emellertid Indien förbi Ryssland bland den vanligaste nationaliteten som beviljades uppehållstillstånd på basis av familjeband, men år 2021 återvände Ryssland till toppen, medan indierna åter utgjorde den näst största gruppen efter nedgången år 2020.

Upphållstillstånd som beviljades på basis av familjeband, de tre största nationaliteterna 2017–2021

Källa: Migrationsverket

Migrationsverket fattade sammanlagt 11 282 beslut gällande ansökningar om uppehållstillstånd på basis av familjeband. **Av dessa beslut var 87,1 procent positiva och 10,2 procent negativa.**

Totalt inlämnades 13 764 ansökningar om ett första uppehållstillstånd på basis av familjeband. Året innan var motsvarande antal 8 369 ansökningar, vilket innebär ett stort steg i riktning mot nivån under åren före COVID-19-pandemin. Liksom i besluten var Ryssland det vanligaste medborgarskapslandet när det gäller antalet ansökningar.

Upphållstillstånd som beviljades på basis av familjeband kan delas in i grupper enligt anknytningsperson;

totalt 19 % av dem som beviljades ett första uppehållstillstånd på basis av familjeband var familjemedlemmar till finska medborgare.

Familjemedlemmar till personer som beviljats internationellt skydd utgjorde 12 procent av alla som beviljats uppehållstillstånd på basis av familjeband.

Liksom året innan **var de personer som kommit till Finland på basis av familjeband dock oftast familjemedlemmar till andra utlänningar, t.ex. till en person som beviljats uppehållstillstånd för arbete: detta gällde 64 procent av alla fall.**¹²¹

Bilden förändras något när man granskar för vem uppehållstillståndet söktes: När det gäller personer som fått internationellt skydd var den familjemedlem som kommit till Finland klart oftast deras minderåriga barn. Även i fråga om övriga utlänningar utgjorde minderåriga barn en majoritet bland familjemedlemmar som kommit till Finland, men i ganska många fall var det också fråga om personens make. När det gäller finska medborgare var den familjemedlem som kommit till Finland klart oftast hans make. Trenden är densamma som under tidigare år.

¹²¹ Med övriga utlänningar avses till exempel personer som beviljats uppehållstillstånd för arbete.

Beslut om ansökan om ett första uppehållstillstånd på basis av familjeband 2021

	Positiva	Negativa	Totalt
Vårdnadshavare för person som fått internationellt skydd	27	14	41
Barn till person som fått internationellt skydd	983	64	1 047
Övrig anhörig till person som fått internationellt skydd	67	53	120
Make eller maka till person som fått internationellt skydd	137	90	227
Vårdnadshavare för övrig utlänning	10	27	37
Barn till övrig utlänning	3714	350	4 064
Övrig anhörig till övrig utlänning	1	6	7
Make/maka till övrig utlänning	2 590	233	2 823
Vårdnadshavare för finsk medborgare	55	34	89
Barn till finsk medborgare	306	34	340
Övrig anhörig till finsk medborgare	17	47	64
Make/maka till finsk medborgare	1 914	194	2 108
Totalt	9 821	1 146	10 967

Källa: Migrationsverket

Totalt beviljades 12 121 fortsatta uppehållstillstånd på basis av familjeband. Antalet minskade endast något från året innan, då sammanlagt 12 346 motsvarande tillstånd beviljades. De vanligaste nationaliteterna bland dem som beviljades fortsatt uppehållstillstånd var Ryssland (1 687), Indien (1 115) och Irak (883).

Av dem som beviljats uppehållstillstånd på basis av familjeband var 60 procent kvinnor och 40 procent män.¹²²

Utöver tredjelandsmedborgare kom även EU-medborgare till Finland på grund av familjeskäl. **År 2021 registrerade 1 922 EU-medborgare sin uppe-**

hållsrätt i Finland på basis av familjeband. Det innebär en liten ökning från föregående år: 2020 gjordes 1 621 motsvarande registreringar. Den klart största gruppen som registrerade sin uppehållsrätt med familjen som grund var estländare (423 personer), i likhet med tidigare år.

Därutöver beviljade Migrationsverket sammanlagt 728 uppehållskort för familjemedlemmar. Upphållskort för EU-medborgares familjemedlemmar kan beviljas EU-medborgares familjemedlemmar som inte är EU-medborgare. Flest uppehållskort för EU-medborgares familjemedlemmar beviljades ryska medborgare (133).

¹²² Siffrorna omfattar såväl första uppehållstillstånd som fortsatta tillstånd.

3.5. Ändringar i lagstiftningen om familjeåterförening och andra utvecklingsriktningar

Inrikesministeriet har sänt **en regeringsproposition med förslag till ändring av utlänningslagen på remiss**¹²³. Syftet med propositionen är att rätten till familjeliv för dem som åtnjuter internationellt skydd ska tillgodoses i så stor utsträckning som möjligt. Syftet är också att säkerställa att barnets bästa tillgodoses i familjeåterföreningar för minderåriga som beviljats internationellt skydd.

Avsikten är att ändra utlänningslagen så att den försörjningsförutsättning som utgör en förutsättning för uppehållstillstånd för familjemedlemmar till en person som åtnjuter internationellt eller tillfälligt skydd slopas helt och hållet i situationer där familjen har bildats innan anknytningspersonen har anlänt till Finland.

Ett ytterligare syfte med propositionen är att precisera tidpunkten för inlämnande av en familjemedlems ansökan om uppehållstillstånd som tidpunkt för definitionen av minderårigt barn i enlighet med aktuell rättspraxis i Europeiska unionens domstol. Det ska säkerställas att barnets rätt till familjeliv tillgodoses på lika villkor både nationellt och mellan EU:s medlemsstater och inte slumpmässigt beroende på när ansökan om uppehållstillstånd avgör.

Utkastet till proposition baserar sig på en skrivning i regeringsprogrammet enligt vilken man ska utreda problem i samband med familjeåterförening och huruvida inkomstgränserna som tillämpas på anknytningspersoner som åtnjuter internationellt skydd är skäliga. Utredningen ska ske med beaktande av skyddet för familjelivet, tillgodoseendet av barnets bästa och den nivå och praxis för utkomstförutsättningar som tillämpas i de andra nordiska länderna. I regeringsprogrammet konstateras också att man ska slopa tillämpningen av utkomstförutsättningar på minderåriga anknytningspersoner som fått uppehållstillstånd på grund av ett behov av internationellt skydd.

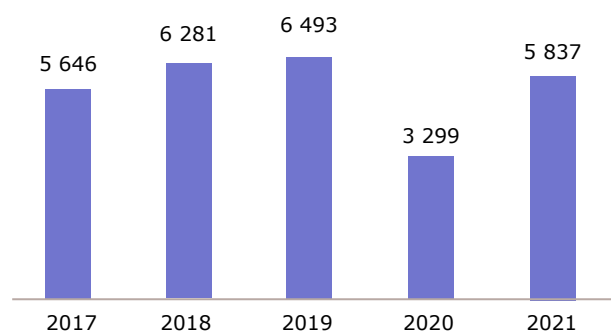
På grund av det snabbt försämrade säkerhetsläget i Afghanistan och COVID-19-pandemin **lättade Migrationsverket år 2021 på sina anvisningar gällande afghanska medborgares ansökan om familjeåterförening**. Personliga intervjuer ersattes med skriftliga intervjuer och tilläggstid beviljades för inlämnandet av ansökningarnas bilagor. Dessutom prioriterades ansökan om familjeåterförening för afghanska medborgare i ansökningsköerna.¹²⁴

3.6. Studerande

År 2021 beviljades 5 837 utlänningar ett första uppehållstillstånd för studier, vilket var en tydlig återgång till nivån före år 2020.

Det totala antalet ansökningar om uppehållstillstånd för studier återgick också till nivån före år 2020 (6 711 ansökningar). Minskningen av antalet ansökningar berodde på coronaviruspandemin, som tvingade utrikesministeriets beskickningar att avbryta eller begränsa mottagandet av ansökningar, men redan följande år återvände ett vanligt antal studerande till Finland.

Ansökningar om första uppehållstillstånd på grund av studier 2017–2021

Källa: Migrationsverket

Mest studenter kom till Finland 2021 från Ryssland, liksom även året innan (1 091). Dessutom anlände studenter från bland annat Kina, Indien och Vietnam till Finland.

I 92,3 % av fallen fattades ett positivt beslut om ansökan om uppehållstillstånd för studier.

En indelning efter nationalitet visar att det fanns skillnader i förhållandet mellan positiva och negativa beslut beroende på utreseland: trots att den stora majoriteten av besluten var positiva, var negativa beslut vanligare i fråga om vissa nationaliteter än i fråga om andra.

¹²³ Inrikesministeriet 13.8.2021, Rätten till familjeliv och barnets bästa utgångspunkt för lagprojektet om familjeåterförening, <https://intermin.fi/-/oikeus-perhe-elamaan-ja-lapsen-etu-lahtokohtana-perheenyhdistamista-koskevassa-lakihankkeessa> (Hämtad 02.03.2022)

¹²⁴ Migrationsverket, asylheten, e-postintervju 25.1.2022

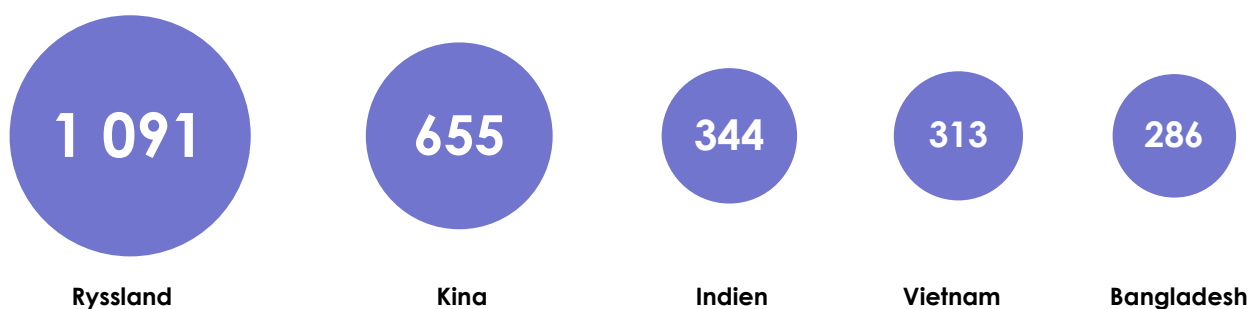

Sammanlagt beviljades 2 943 nya tidsbegränsade uppehållstillstånd, det vill säga så kallade fortsatta tillstånd för studier. Antalet var i närheten av nivån året innan, då 2 838 fortsatta tillstånd beviljades, men ändå lägre jämfört med år 2019 då 4 829 studerande beviljades fortsatta tillstånd. De vanligas-

te nationaliteterna bland dem som beviljades fortsatt tillstånd för studier var Ryssland, Vietnam, Kina, Bangladesh och Nepal.

Av dem som beviljades uppehållstillstånd för studier var 48 procent kvinnor och 52 procent män.¹²⁵

Beslut om ansökan om ett första uppehållstillstånd för studier 2021 – de 10 vanligaste nationaliteterna

Källa: Migrationsverket

¹²⁵ Siffrorna omfattar såväl första uppehållstillstånd som fortsatta tillstånd för studerande.

3.7. Ändringar i lagstiftningen om studierelaterad invandring och andra utvecklingsriktningar

I december 2021 lämnade regeringen en proposition om¹²⁶ lagändring¹²⁷ till riksdagen (RP 232/2021), med vilken man strävade efter att göra det enklare för internationella studerande att stanna i Finland. Lagändringen skulle göra det möjligt för studerande från utlandet att i fortsättningen få ett uppehållstillstånd för hela studietiden. Den nya lagen skulle även erbjuda bättre möjligheter att söka arbete efter studierna.

Regeringens proposition med förslag till ändringar i fråga om uppehållstillstånd för studerande underlättar avläggandet av studierna, eftersom den studerande i fortsättningen ska få tillstånd för hela sin studietid. Även utländska studerandes rätt att arbeta vid sidan av sina studier ska förbättras.

Tillståndsslaget för studerande som avlägger högskoleexamen ändras enligt den nya lagen från tillfälligt (B) till kontinuerligt (A), vilket gör det lättare att få permanent uppehållstillstånd. Även deras fa-

miljemedlemmar får A-tillstånd enligt lagreformen. Giltighetstiden för ett uppehållstillstånd som beviljas studerande som avlagt examen och forskare som slutfört sin forskning, det vill säga ett s.k. tillstånd för sökande av arbete, förlängs i samband med lagreformen till två år. Av den studerande krävs fortfarande en utredning om tryggad försörjning, men endast för ett år. Statsrådet behandlade vid sitt sammanträde den 16 december propositionen med förslag till kommande ändringar i uppehållstillstånden. Lagen avses träda i kraft den 1 april 2022.

Programmet **Färdplan för utbildnings- och arbetsrelaterad invandring 2035**¹²⁸ som regeringen offentliggjorde år 2021 var ett betydande initiativ, även ur internationella studerandes perspektiv. Färdplanen har som mål att universitetens och yrkeshögskolornas högklassiga, arbetslivsorienterade utbildningsprogram och mentorprogram ska hjälpa utländska forskare och studerande etablera sig i Finland och att öppna dörrar till finländska nätverk. Målet är att utländska studerande som har avlagt en högskoleexamen i en finländsk högskola ska hitta ett arbete inom ett år från det att de har avlagt examen.

¹²⁶ [RP 232/2021](#) Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om villkoren för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse på grund av forskning, studier, praktik och volontärarbete och till vissa lagar som har samband med den (Hämtad 18.3.2022)

¹²⁷ Arbets- och näringsministeriet 16.12.2021, Man vill göra det lättare för internationella studerande att stanna i Finland – regeringen föreslår lagändringar, <https://valtioneuvosto.fi/-/1410877/kansainvalisten-opiskelijoiden-jaamista-suomeen-halutaan-helpottaa-hallitus-esittaa-lakimuutoksia> (Hämtad 18.3.2022)

¹²⁸ Statsrådet (2021), Färdplan för utbildnings- och arbetsrelaterad invandring 2035, Statsrådets publikationer 2021:74 <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/163408> (Hämtad 02.03.2022)

4. Internationellt skydd

4.1. Asylsökande

Antalet asylsökande som anlände till Finland år 2021 var märkbart lågt och den relativa andelen kvotflyktingar ökade ännu mer.

Sammanlagt 2 545 asylansökningar inlämnades. Av de asylansökningar som lämnades in under 2021 **var 45 procent förnyade ansökningar** (1 166 stycken), vilket inverkade överhuvudtaget på det minskade antalet förnyade ansökningar (1 934 förnyade ansökningar år 2020).¹²⁹ Däremot inlämnades något fler första asylsökningar än år 2020 (2021 1 383 st., år 2020 1 275 st.).

De vanligaste utreseländerna bland de asylsökande var i likhet med tidigare år Irak (612), Afghanistan (403) och Somalia (316), men även Ryska federationen och Turkiet fanns fortfarande med i statistiken.

Största delen av de asylsökande var i likhet med tidigare år unga vuxna: cirka hälften av de asylsökande var 18–34 år gamla. Cirka 30 procent av asylsökandena var kvinnor och 70 procent män.

Migrationsverket bedömer att det låga antalet asylansökningar påverkades av att endast en liten del av världens flyktingar har möjlighet att flytta bort från områden i närheten av konfliktområden.¹³⁰

Det eskalerade läget år 2021 vid gränsen till Belarus har inte heller märkbart kunnat ses i antalet asylsökande i Finland. I endast cirka 40 asylansökningar hänvisades till rutten via Belarus.

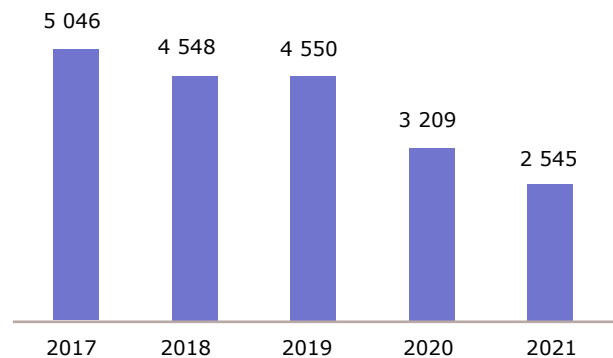
Säkerhetsläget i Afghanistan försämrades märkbart ifjol efter att talibanerna tog över makten. Migrationsverket koordinerade mottagningen av evakuerade från Afghanistan i Finland. Statsrådet beslutade bevilja 236 afghanska medborgare uppehållstillstånd på särskilda humanitära grunder. Dessa siffror inkluderas inte i asylstatistiken. Med evakueringsflygen anlände även 88 afghanska medborgare som ansökte om asyl i Finland. De var huvudsakligen familjemedlemmar till personer som fått konsulhjälp. Det osäkra läget i Afghanistan syntes dock inte i öv-

rigt som en särskild statistiktopp i antalet asylansökningar år 2021.

Antalet ärenden i enlighet med EU:s förordning om bestämmandet av den ansvariga staten förblev på samma nivå som året innan. Coronaläget uppskattas fortfarande ha inverkat på rörligheten inom EU-området, vilket återspeglades på antalet ärenden.

Statrådet beslutade i februari 2020 att Finland tar emot 175 asylsökande i en synnerligen utsatt ställning från Medelhavsområdet. De sista 41 omplacementsringarna slutfördes år 2021.

Asylansökningar 2017–2021

Källa: Migrationsverket

År 2021 fattade Migrationsverket totalt 4 086 beslut om asyl.

Av besluten var totalt 52,2 procent positiva. Antalet positiva beslut var 2 132, varav majoriteten gällde asyl. Sekundärt skydd beviljades 167 personer och uppehållstillstånd på någon annan grund, till exempel av individuella mänskliga skäl, beviljades 213 personer. Antalet negativa beslut uppgick till 21,9 procent (893). 22,6 procent (922) av ansökningarna utreddes inte och 3,4 procent av fallen förföll (139).

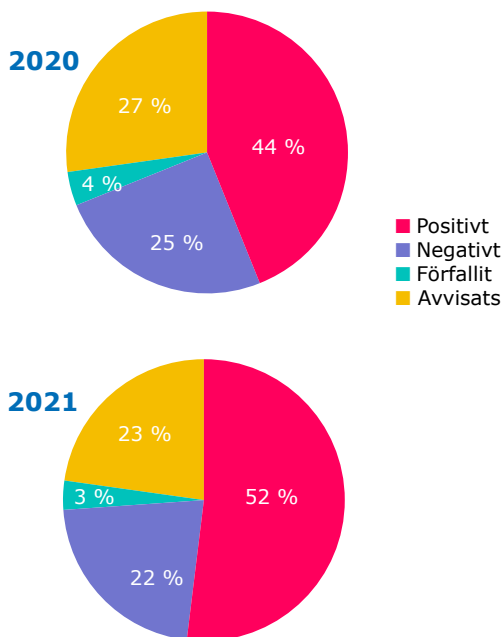
Jämförelsen av beslutsfördelningen med året innan visar att antalet negativa beslut i förhållande till positiva beslut minskade något jämfört med året innan.

¹²⁹ Med förnyad ansökan avses en ansökan om internationellt skydd som en utlänning lämnar in efter att ha meddelats ett lagakraftvunnet beslut på sin tidigare ansökan (102 § i utlänningslagen).

¹³⁰ Migrationsverket 26.1.2022, Migrationsstatistik 2021: Rekordmånga ansökte om uppehållstillstånd för arbete <https://migri.fi/-/maahanmuuton-tilastot-2021-ennatysmaara-haki-oleskelulupaa-tyon-perusteella> (Hämtad 04.03.2022)

Migrationsverket bedömde¹³¹ att antalet beständiga asylbeslut vid överklagande var relativt jämnt i dessa kategorier, vilket beskriver beslutsfattandets kvalitet, det vill säga där orsaken till återsändandet kan anses grunda sig på Migrationsverkets beslutsfattande. Till följd av lagtolkningsfel och felaktigt förfarande återsändes under en procent av ansökningarna och under tre procent på grund av faktabedömning. Förvaltningsdomstolarna återsände dock särskilt hösten 2021 ett betydande antal ansökningar från afghanska medborgare för ny behandling. Detta orsakades av det ändrade läget i Afghanistan under slutet av sommaren 2021, efter att besluten hade fattats.

Migrationsverkets beslut på asylansökningar, beslutsfördelning 2021 och 2020

Källa: Migrationsverket

4.2. Ändringar i lagstiftningen om internationellt skydd och andra utvecklingsriktningar

Mottagningslagen ändrades så att ansvaret för beredskapsplanering i samband med organiseringen av mottagandet i situationer med omfattande invandring koncentreras till Migrationsverket. Republikens president stadfäste lagen den 16 december 2021 och lagen trädde i kraft den 1 december 2022.¹³² Omfattande invandring innebär en situation där förläggningarna för asylsökande inklusive tilläggsplatserna håller på att fyllas och kapaciteten måste ytterligare ökas eftersom nya invandrare anländer hela tiden. Situationen kan uppstå i etapper eller mycket snabbt, till exempel på grund av massflykt från en annan stat till Finland.

Lagändringen förbättrar beredskapen inför ett stort antal invandrare och förtydligar arbetsfördelningen mellan myndigheterna. Det övergripande ansvaret för beredskapsplaneringen och beredskapsåtgärderna överförs till Migrationsverket, som i en situation med omfattande invandring har det operativa ledningsansvaret och också den starkaste kompetensen när det gäller att ordna mottagandet.

Tidigare har närings-, trafik- och miljöcentralerna upprätthållit regionala samarbetsgrupper som utövar av myndigheter bestått av kommuner, organisationer och församlingar. Att den beredskapsplanering som gäller mottagandet har fördelats på flera aktörer har upplevts som besvärligt. I och med ändringen överförs ansvaret för det regionala samarbetet till Migrationsverket.

I november 2021 inledde inrikesministeriet också ett projekt för att bedöma lagstiftning om **beredskap för situationer där migration utnyttjas som ett verktyg för hybridpåverkan**¹³³. I projektet bedöms hur man genom gällande lagstiftning kan bereda sig och reagera på sådan hybridpåverkan samt eventuella behov att ändra lagstiftningen inom inrikesministeriets förvaltningsområde. I projektet granskas särskilt utlänningslagen, lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd och om identifiering av och hjälp till offer för människohandel samt gränsbevakningslagen.

¹³¹ Migrationsverket (2021), Migrationsverkets bokslut 2021, <https://migri.fi/-/maahanmuuttoviraston-toimintakertomus-2021-on-julkaistu> (Hämtad 6.4.2022)

¹³² Inrikesministeriet 16.12.2021, Ändring av mottagningslagen förtydligar ansvaren för beredskapen inför omfattande invandring, https://valtioneuvosto.fi/-/1410869/vastaanottolain-muutos-selkeyttaa-vastuita-laajamittaiseen-maahantuloon-varautumisessa?languageId=fi_FI

¹³³ Inrikesministeriet 24.11.2021, Beredskap för situationer där migration utnyttjas som ett verktyg för hybridpåverkan genom att kartlägga behoven att ändra lagstiftningen, <https://valtioneuvosto.fi/-/1410869/muuttoliiketta-hyvaksi-kayttavaan-hybridivaikuttamiseen-varaudutaan-kartoittamalla-lainsaadannon-muutostarpeita>

Till följd av lagändringen¹³⁴ som trädde i kraft i augusti 2021 gjordes **ändringar i bestämmelserna om rättshjälp till asylsökande samt i bestämmelserna om besvärstider**. Genom lagreformen förbättrades asylsökandenas rättssäkerhet i enlighet med regeringsprogrammet för statsminister Sanna Marins regering. Republikens president stadfäste lagarna den 15 juli 2021.

Enligt ändringarna i utlänningslagen och rättshjälpslagen ska den rättshjälp till en asylsökande som betalas med offentliga medel i fortsättningen omfatta biträdes närvaro vid asylsamtal, och det krävs inte längre särskilt vägande skäl för detta. Besvärstiden för asylbeslut förlängs till 30 dagar i likhet med andra förvaltningsrättsliga ärenden. Tillgången till sakkunniga biträden säkras så att privata biträden kommer att få en timbaserad ersättning i stället för ett ärendespecifikt arvode.

Förutom att man vill stärka rättssäkerheten och de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna för dem som söker internationellt skydd, vill man genom ändringarna göra asylprocessen ännu effektivare än tidigare.

4.3. Rättspraxis gällande internationellt skydd

I högsta förvaltningsdomstolens (HFD) årsboksbeslut behandlades 2021 många olika ämnen gällande internationellt skydd.

Tolkningen av uteslutandeklausulen behandlades i två fall, där aktivt medlemskap i en organisation som klassas som terroristorganisation ansågs utgöra en tillräcklig grund för att förvägra asyl med hänvisning till 87 § 2 mom. i utlänningslagen, det vill säga uteslutandeklausulen: I ett fall som gällde en turkisk¹³⁵ medborgare konstaterade högsta förvaltningsdomstolen att A kunde anses inneha en relativt hög ställning i Kurdistans arbetarparti (PKK). På grundval av sin ställning kunde han i princip anses vara personligt ansvarig för de terroråd som organisationen hade utfört under granskningsperioden. I ett annat fall som gällde en iransk¹³⁶ medborgare hade A under ett flertal år verkat i Kurdistans arbetarparti (PKK) och organisationer som underlyder detta. Det kunde anses uppenbart att han hade varit medveten om PKK:s metoder och därmed om de gärningar i anslutning till organisationen verksamhet som kunde klassas om terroråd. ntaan liittyyvistä terroristisiksi katsottavista teoista.

Tolkningens kvalitet lyftes fram i ett fall¹³⁷: Den irakiska medborgaren A hade hänvisat till sin omvändelse till kristendomen som grund för asyl. Migrationsverket förvägrade i juli 2018 asyl till personen som ansökte om beslut samt ansökan om uppehållstillstånd och återsände personen till Irak, varefter personen på nytt ansökte om asyl på samma grunder år 2019. Migrationsverket lät bli att utreda ansökan. Personen som ansökte om beslut lyfte i förvaltningsdomstolen fram att det som presenterades i den nya ansökningen endast hade bedömts på grundval av de tidigare felaktiga besluten. Personen som ansökte om beslut och vars modersmål är badini, hade endast delvis förstått innehållet i förvaltningsdomstolen tidigare lämnade muntliga behandling där tolkningsspråket var den kurdiska dialekten sorani. Förvaltningsdomstolen förkastade överklagan, varvid den sökande tog ärendet till högsta förvaltningsdomstolen. Enligt det utlåtande av tolken på språket badini som den sökande inlämnade till högsta förvaltningsdomstolen hade tolken vid behandlingen i förvaltningsdomstolens muntliga behandling inte överhuvudtaget talat badini. På grund av sin ac-

¹³⁴ Justitieministeriet 15.7.2021, Rättssäkerheten för asylsökande förbättras <https://oikeusministerio.fi/-/turvapaikanhakijoiden-oikeusturva-vahvistuu>

¹³⁵ HFD:2021:5 – Högsta förvaltningsdomstolen (Hämtad 21.3.2022)

¹³⁶ HFD:2021:6 – Högsta förvaltningsdomstolen (Hämtad 21.3.2022)

¹³⁷ HFD:2021:165 – Högsta förvaltningsdomstolen (Hämtad 21.3.2022)

cent verkade tolken vara en kurd från Iran som talade den kurdiska dialekten sorani. Enligt utlåtandet hade tolkningen från finska till badini varit bristfällig, liksom även tolkningen från badini till finska. Tolken hade ibland lagt till något i tolkningen, ibland låtit bli att tolka vissa delar eller tolkat dessa fel. Enligt utlåtandet hade konsekvensen i den sökandes svar lidit mycket av tolkningen. Högsta förvaltningsdomstolen beviljade besvärstillstånd i ärendet. Högsta förvaltningsdomstolen konstaterade att när det är frågan om en bedömning av religiös övertygelse baserad på personens egen berättelse är det mycket viktigt att personens egna uttryck förmedlas exakt och med alla personliga nyansskillnader. Domstolen ska i detta fall säkerställa att tolkningen är tillräckligt yrkeskunnig så att de uttryck den person som intervjuas använder kan förstås på rätt sätt. Dessutom ska den person som intervjuas kunna förstå de frågor som ställs.

I likhet med föregående år behandlades även **omvändelse till kristendomen** i högsta förvaltningsdomstolen år 2021. Den irakiska medborgaren¹³⁸ A hade av Migrationsverket fått ett negativt asylbeslut. A hade efter beslutet hänvisat till sin omvändelse till kristendomen som ny grund för asyl. A hade hörts om den nya grunden för asyl vid Migrationsverkets asylsamtal och förvaltningsdomstolens muntliga behandling. Migrationsverket och förvaltningsdomstolen var inte övertygade om att A:s övertygelse var äkta och inte heller om att det fanns risk för att A skulle förföljas i sitt hemland på grund av kristendomen. Högsta förvaltningsdomstolen skulle avgöra på vilket sätt A:s övertygelse och hans hänvisning till omvändelsen till kristendomen som grund för asyl skulle bedömas i en situation där han i Finland allmänt hade deltagit i religiös verksamhet redan under en längre tid, samt bedöma hur denna verksamhet skulle orsaka A risk för förföljelse vid ett eventuellt återsändande till hemlandet. Vid bedömningen av den religiösa övertygelsen spelade de sökandes egen berättelse en central roll. Det är viktigt att försöka utreda den sökandes motivation till omvändelsen och vilka konsekvenser omvändelsen har haft i personens liv. I ärendet hade utretts att A fram till den muntliga behandlingen i förvaltningsdomstolen hade deltagit i församlingens verksamhet i cirka fyra år. Högsta förvaltningsdomstolen konstaterade att församlingsgemenskapen i sig utgör ett av de grundläggande elementen i den kristna tron, men inte i sig

är ett bevis på övertygelse. A:s berättelse om den kristna övertygelsen fick dock stöd av hans långvariga och aktiva deltagande på eget initiativ i församlingsverksamheten samt av de i fallet hörda vittnans uttalanden. Högsta förvaltningsdomstolen ansåg att A:s omvändelse till kristendomen till en början kunde ha varit en formsak och att dess syfte hade varit att påskynda behandlingen av asylärendet, men eftersom A senare aktivt utövade den kristna tron i ett flertal år skulle förhållandena under början av omvändelsen enbart ha en ringa betydelse vid bedömningen och man skulle i första hand bedöma nuläget för A:s övertygelse. Högsta förvaltningsdomstolen ansåg att A:s berättelse om sin personliga övertygelse och dess betydelse för honom själv vara tillräckligt subjektiv och konsekvent.

Även **upphävandet av flyktingstatus** behandlades i HFD. Migrationsverket hade upphävt en irakisk medborgares¹³⁹ flyktingstatus efter att personen som ansökte om beslut hade ansökt om pass i sitt medborgarskapsland Irak och erhållit det. Förvaltningsdomstolen hade avvisat besväret. Högsta förvaltningsdomstolen ansåg att man med hänsyn till landsinformationen i ansökan om irakiskt pass som framgick av Migrationsverkets beslut inte kunde anses som bevis på att personen som ansökte om beslut själv skulle ha beviljats ett irakiskt pass enbart på grund av att han hade ansökt om pass för sina familjemedlemmar i egenskap av familjeöverhuvud. Migrationsverket hade meddelat att det i dess register inte fanns information om att personen skulle ha hänvisats till att ansöka om ett irakiskt pass. Personen som ansökte om beslut hade själv hänvisat till att han fick ett sådant råd. Högsta förvaltningsdomstolen trodde på Migrationsverket förklaring och enligt den erhållna utredningen var ett pass för en utlandsresa inte nödvändigt och detta borde även personen som ansökte om beslut ha förstått. Att ansöka om pass måste därmed ses inkludera personens avsikt att vid behov ta stöd av Iraks förvaltning. Till följd av vad som har konstaterats ovan ansåg högsta förvaltningsdomstolen att personen som ansökte om beslut frivilligt på nytt hade hänvisat till medborgarskapslandets skydd genom att skaffa sig själv ett irakiskt pass. Det var därmed inte frågan om en situation enligt punkt 120 i UNHCR:s handbok om förfaranden och grunder för fastställande av flyktingstatus, vilket innebär att ansökan om pass i ett medborgarskapsland inte påverkar övervägandet att upphäva flyktingstatus.

¹³⁸ [HFD:2021:195 – Högsta förvaltningsdomstolen](#) (Hämtad 21.3.2022)

¹³⁹ [HFD:2021:101 – Högsta förvaltningsdomstolen](#) (Hämtad 21.3.2022)

Möjligheten till inre flykt bedömdes i ett fall¹⁴⁰, där Migrationsverket hade ansett att A i sitt hemoråde i republiken Ingusjien hade motiverad orsak att vara rädd för att bli förföljd av de lokala myndigheterna i Ingusjien på det sätt som avses i 87 § 1 mom. i utlänningslagen. Migrationsverket hade inte beviljat A internationellt skydd, eftersom man ansåg att A hade möjlighet till inre flykt till Moskva. Förvaltningsdomstolen hade avvisat besväret. Högsta förvaltningsdomstolen ansåg på samma sätt som Migrationsverket och förvaltningsdomstolen att A inte i sitt hemland löpte risk för att förföljas av Rysslands specialstyrkor, utan att det var frågan om förföljelse av de lokala myndigheterna i Ingusjien. Möjligheten till inre flykt måste därmed bedömas utifrån detta. Högsta förvaltningsdomstolen konstaterade att man i frågan inte hade utfört en tillräcklig riskanalys om de risk för förföljelse som A i Moskva kunde utsättas för av de lokala myndigheterna i Ingusjien. Högsta förvaltningsdomstolen bedömde de presenterade allmänna förhållandena i ursprungslandet och den personliga situationen för personen som ansökte om beslut och ansåg att A inte hade en möjlighet till inre flykt till Moskva enligt 88 e § i utlänningslagen och därmed ska beviljas asyl. Högsta förvaltningsdomstolen upphävde Migrationsverkets och förvaltningsdomstolens beslut, och ärendet återvisades till Migrationsverket för beviljande av asyl.

Tvångsäktenskap berördes i ett fall¹⁴¹, där minderåriga A från Somalia hade ansökt om asyl i Finland med hot om tvångsäktenskap som grund. Migrationsverket hade förkastat A:s ansökan om asyl och beviljat henne kontinuerligt uppehållstillstånd med alternativt skydd som grund för fyra år. Migrationsverket hade vid förkastandet av ansökan om asyl fäst uppmärksamhet vid A:s objektiva och knappa berättelse under asylsamtalet. A hade i sin besvärsskrift till förvaltningsdomstolen preciserat sin berättelse jämfört med det hon hade berättat under asylsamtalet. Förvaltningsdomstolen förkastade A:s besvär samt krav på inlämnande av muntlig behandling. Förvaltningsdomstolen hade som första instans bedömt trovärdigheten för detaljerna i den preciserade berättelsen i förhållandet till det A hade berättat under asylsamtalet. Högsta förvaltningsdomstolen

konstaterade att enligt allmän och aktuell landsinformation löper kvinnor i Somalia som motsätter sig ett arrangerat äktenskap risk för att utsättas för våld. Med tanke på detta och med hänsyn till den mer preciserade berättelsen till det den minderåriga asylsökande hade framfört under asylsamtalet samt särskilt med tanke på skyldigheter som gäller barnets bästa måste förvaltningsdomstolens och Migrationsverkets beslut hävas och ärendet återförs till Migrationsverket för ny handläggning.

Barnets bästa¹⁴² bedömdes i ett fall där de överklagande hade ansökt om internationellt skydd och uppehållstillstånd till följd av den rättskränkning de som Jehovas vittnen hade blivit utsatta för i sitt hemland. Migrationsverket hade avvisat ansökan. Förvaltningsdomstolen hade avvisat ett besvär gällande Migrationsverkets beslut. Familjens äldsta barn hade fyllt 12 år medan ärendet behandlades i Migrationsverket. Migrationsverket hade inte anordnat ett asylsamtal med barnet. Högsta förvaltningsdomstolen konstaterade att Migrationsverket hade varit skyldigt att utreda frågan och det 12 år gamla barnet som var sökande borde ha getts möjlighet att bli hörd i en fråga som gällde honom/henne. Till denna del hade Migrationsverket gjort sig skyldigt till ett fel i förfarande. Högsta förvaltningsdomstolen ansåg att Migrationsverket hade bedömt förutsättningarna för internationellt skydd utgående från de överklagandes, den aktuella landsinformationen och rättspraxis i motsvarande fall på ett konsekvent sätt. Att låta bli att höra barnet hade därmed inte med tanke på omständigheterna haft någon avgörande betydelse vid bedömningen av förutsättningarna för internationellt skydd, för att beslutet enbart utgående från felet i förfarande vad gäller att höra barnet skulle återförs till Migrationsverket för att höra det barn som inte blivit hört eller för att höra familjens övriga barn. Högsta förvaltningsdomstolen ansåg att familjens uppfattning om bristerna i hemlandets skolsystem och på motsvarande deras önskemål om att barnen skulle få gå i skola i Finland inte var en grund för att bevilja uppehållstillstånd på grund av individuellt mänskliga skäl. Högsta förvaltningsdomstolen avvisade besväret. Förvaltningsdomstolens beslut ändrades inte.

¹⁴⁰ [HFD:2021:184 – Högsta förvaltningsdomstolen](#) (Hämtad 21.3.2022)

¹⁴¹ [HFD:2021:187 – Högsta förvaltningsdomstolen](#) (Hämtad 21.3.2022)

¹⁴² [HFD:2021:190 – Högsta förvaltningsdomstolen](#) (Hämtad 21.3.2022)

4.4. Undersökningar gällande internationellt skydd

I det utredningsprojekt som statsrådet har beställt utreddes vilka kompletterande migrationskanaler finns tillgängliga för personer som behöver internationellt skydd. Man fokuserade särskilt på arbets- och studierelaterade kanaler. Antalet program för kompletterande kanaler ökar snabbt och de har potential att svara mot behoven bland både människor som behöver skydd och de mottagande samhällena. I samband med projektet publicerades rapporten **Student, Worker or Refugee? How complementary pathways for people in need of international protection work in practice**¹⁴³. Undersökningens internationella jämförelse visade att de arbets- och studierelaterade kompletterande kanalerna ännu inte globalt är klart etablerade tillvägagångssätt, utan att det tills vidare är frågan om olika program och experiment i pilotfasen. I undersökningen kunde man se att arbetsmarknaden, högskolorna och frivilligorganisationerna har en central roll i de nuvarande kanalerna. Tills vidare används fler studierelaterade program än arbetsrelaterade program. Antalet program med kompletterande kanaler ökar i rask takt, men deras kapacitet är ännu relativt blygsam. Programmen har betydande potential att svara mot behoven bland både människor som behöver skydd och de mottagande samhällena. De kan dock inte ersätta kvotflyktingprogrammen, eftersom de människor som anländer via de kompletterande

kanalerna inte i första hand väljs ut på grund av sin utsatta ställning.¹⁴⁴

Statsrådets undersökning **Hur ändringarna i utlänningslagen och dess tillämpning tillsammans påverkar ställningen för dem som har ansökt om och erhållit internationellt skydd** (på finska)¹⁴⁵ analyserar på vilket sätt ändringarna i utlänningslagen och dess tillämpning 29.5.2015–6.6.2019 har påverkat de asylsökandes ställning. Enligt undersökningen har man fokuserat på att effektivisera asylförfarandet, inte på de sökandes grundläggande och mänskliga rättigheter. De situationer då personerna inte beviljas uppehållstillstånd, men inte heller kan utvisas ur landet, har ökat. I undersökningen rekommenderas att 1) möjligheterna för personer utan uppehållstillstånd att på någon grund beviljas uppehållstillstånd; 2) förutsättningarna för att bevilja främlingspass utreds; 3) kontinuiteten i barnens livssituation säkerställs i besluten om fortsatt tillstånd; 4) familjeåterförening tryggas på ett jämlikt sätt för dem som beviljats internationellt skydd; 5) vid familjeåterförening ska barnets bästa tryggas; 6) man fäster mer uppmärksamhet vid de sökandes utsatthet; 7) bedömningen av konsekvenserna för grundläggande och mänskliga rättigheter samt barnen; 8) finansieringen av centrala aktörer säkerställs; 9) grundläggande och fortbildning inom branschen utökas och 10) behovet av att reformera utlänningslagen utreds.

¹⁴³ Varjonen, S., et al (2021), Student, Worker or Refugee? How complementary pathways for people in need of international protection work in practice, Publications Of The Government's Analysis, Assessment And Research Activities 2021:60, saatavilla <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-383-225-1> (Hämtad 23.2.2022)

¹⁴⁴ Stiftelsen för rehabilitering, Undersökning: Täydentävät maahanmuuton väylät ovat keino yhdistää humanitaarista ja osaamisperusteista maahanmuuttoa, <https://kuntoutussaatio.fi/2021/11/15/tutkimus-taydentavat-maahanmuuton-vaylat-ovat-keino-yhdistaa-humanitaarista-ja-osaamisperusteista-maahanmuuttoa/> (Hämtad 21.03.2022)

¹⁴⁵ Pirjatanniemi, P., Lilja, I., Helminen, M., Vainio, K., Lepola, O., Alvesalo-Kuusi, A. (2021), Statsrådets undersökning Hur ändringarna i utlänningslagen och dess tillämpning tillsammans påverkar ställningen för dem som har ansökt om och erhållit internationellt skydd (på finska), Statsrådets kansli, Statsrådets utrednings- och forskningsverksamhets publikationsserie 2021:10 <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-383-009-7> (Hämtad 21.3.2022)

4.5. Kvotflyktingar

I Finland omplaceras personer som FN:s flyktingkommisariat (UNHCR) betraktar som flyktingar eller andra utlänningar som är i behov av internationellt skydd som kvotflyktingar. UNHCR föreslår en omplacering av personer som flytt från sitt hemland till ett annat land, i allmänhet nära hemlandet, där de dock inte kan bosätta sig permanent. Kvotflyktingar bor exempelvis på flyktingläger. Riksdagen fastställer varje år i statsbudgeten hur många kvotflyktingar Finland ska ta emot följande år. Ministerarbetsgruppen för invandring utarbetar ett förslag till regeringen om regional inriktning av flyktingkvoten. Inrikesministern fastställer förslaget.

År 2021 förband sig Finland att ta emot 1 050 kvotflyktingar.¹⁴⁶ Kvoten år 2021 innehöll 550 syrianska flyktingar från Libanon och Turkiet samt 250 kongolesiska flyktingar från Zambia. Dessutom innehöll kvoten 130 flyktingar som hade evakuerats från Libyen till Niger eller Rwanda. Finland var också berett på att ta emot 120 flyktingar utan nationell eller regional begränsning, inklusive akuta fall.

Under året valdes 1 091 kvotflyktingar till Finland, av vilka en del ingick i kvoten för år 2020. Tidtabellen för valen är beroende av förslag från FN:s flyktingkommisariat UNHCR. År 2021 genomfördes valen på grund av coronapandemin utgående från intervjuer på distans eller dokument.

Under 2021 kom sammanlagt 891 kvotflyktingar till Finland. Flyktingarna flyttar vanligtvis till Finland det år de har valts eller påföljande år. Alla kvotflyktingar som valts till Finland anländer inte alltid eller så fördröjs deras ankomst av olika skäl. Finland beviljade de valda personerna uppehållstillstånd och behövliga resedokument innan deras ankomst till Finland.

Statrådet beslutade i februari 2020 att Finland tar emot 175 asylsökande i en synnerligen utsatt ställning från Medelhavsområdet. De sista omplaceringarna slutfördes år 2021.

4.6. Utvecklingsarbete gällande kvotflyktingar

År 2021 inleddes AMIF-finansierade utvecklingsprojekt gällande vidarebosättning av kvotflyktingar¹⁴⁷.

I Migrationsverkets **Kvotflyktings- och kommunplaceringsprojekt III** genomförs ändringar i UMA-datasystemsfunctionerna och verktygen vad gäller kvotflyktingärendets anhängiggörande, beslutsfattande och placering i kommuner. Utvecklingsåtgärderna gör det möjligt att samtidigt anhängiggöra flera ärenden och behandla besluten samt minskar antalet manuella arbetsskeden vid planeringen och uppföljningen av placeringen i kommunerna. Genom ändringarna säkerställs en smidigare och högklassigare handläggning av kvotflyktingärendet, vilket innebär att kvotflyktingarna snabbare kan anlända till Finland. I projektet stärks samarbetsmyndigheternas beredskap att via utbildningar och informationsförmedling ta emot kvotflyktingar, man är förberedd på ändringar i verksamhetsmiljön, till exempel i en coronasituation samt preciserar tillvägagångssätten vid val av kvotflyktingar och deras placering i kommunerna till den del detta krävs. Projektets verksamhetsperiod är 01.03.2021–31.12.2022.

Migrationsverkets **Kulturorienteringsutbildning för kvotflyktingar valda till Finland 2021–2022** stärker de till Finland valda kvotflyktingarnas beredskap för integration och etablering i kommunerna genom att öka deras kultur- och samhällskunskaper och även språkfärdigheter innan de flyttar till Finland. I projektet strävar man efter att utbilda så många kvotflyktingar som har valts till Finland som möjligt. Undervisningsmetoderna är elevorienterade, inkluderande och tar hänsyn till deltagarnas specialbehov. Utöver perioderna med närstudier stärks kvotflyktingarnas kultur- och samhällskunskap via webbplatsen MOF.fi, som i projektet utvecklas för att bättre svara mot behoven hos utsatta grupper (t.ex. analfabeter, barn, unga, traumatiserade, funktionshindrade). Projektet är en fortsättning på Migris tidigare kulturorienteringsprojekt. Projektet fungerar som en del av omplaceringsprocessen och strävar efter att stärka ett kontinuum med det valförfarande av kvotflyktingar som Migri administrerar. IOM genomför kulturorienteringsutbildningar för så många kvotflyktingar utomlands som möjligt. Projektets verksamhetsperiod är 01.09.2021–31.12.2022.

¹⁴⁶ Justitieministeriet, Inrikesministeriet 5.11.2020, Ministerarbetsgruppen: Finland tar i flyktingkvoten 2021 emot syrianska, kongolesiska och från Libyen evakuerade flyktingar, <https://oikeusministerio.fi/-/ministerityoryhma-suomi-vastaanottaa-vuoden-2021-pakolaiskiintiossa-syyrialaisia-kongolaisia-seka-libyasta-evakuoituja-pakolaisia> (Hämtad 03.03.2022)

¹⁴⁷ Europeiska unionens fonder för inrikesfrågor, Säkerställa kontinuiteten och funktionen hos Finlands program för vidarebosättning, <https://eusa-rahastot.fi/toimintaa-ja-tuloksia/rahoitetut-amif-hankkeet/erityistavoite-5> (Hämtad 21.3.2022)

Arbets- och näringsministeriets **Sylvia5-projekt – Effektivisering av placeringen av flyktingar i kommunerna** främjade ordnandet av kommunplatser till flyktingar genom att stödja kommunerna i form av tilläggsstöd och ökad kunskap i frågor som rör mottagande och integration. Med det beräknade tilläggsstödet i kompensationen stöds utvecklingen av stödet för mottagandet och integrationen av flyktingar samt kontinuiteten i mottagandet. Genom tilläggsstöd för mottagande av akuta fall upprätthålls de mottagande kommunernas nätverk, där man kan ta emot akuta fall enligt hur brådskande de är. I projektet ingår också digitalisering av tilläggsstöd. Projektet stödde kunskapsbasen, förstärkning av kunskapsbasen och delad bra praxis genom evenemang, utbildning och kommunikation. Projektet deltar i ANM:s partnerskapsprogram för integrationsfrämjande genom att stödja sektorsövergripande samarbete mellan aktörer inom stöd för mottagande och integration i kommunerna, och utvecklar innehållet gällande flyktingar på ANM:s webbplats kotoutuminen.fi. Genom kommunikationen om projektet stöddes kunskapsbasen i mottagandet samt en öppen atmosfär. Projektets verksamhetsperiod var 1.2.2021–31.12.2021.

Finlands Flyktinghjälp rf:s projekt **Navigator 2.0** stärker bl.a. beredskapen för mottagandet bland anställda inom den offentliga sektorn samt vuxna flyktingars förutsättningar för integration i den nya hemkommunen. Projektet utnyttjar dialog och utvärdering av kvotflyktingprocesser från föregående projekt samt behov av information och utbildning bland kommunanställda. Utbildningsmodell för kommunanställda som stöder dubbelriktad integration vidareutvecklas och den erbjuds nya och gamla kommuner som tar emot kvotflyktingar. Samhällsorienteringen behöver fler utbildare på det egna språket, så att kursen kan förverkligas på olika håll i Finland som en del av kommunernas inledande integrationsprocess för flyktingar. Konceptet bör vidareutvecklas både vad gäller innehåll, nätverk och samarbete, modellering, koordinering och utvärdering. Projektet fortsätter utveckling och digitalisering av utbildning samt verkställer och vidareutvecklar kurser inom Samhällsorientering. Projektfunktionerna genomförs både som närutbildning och på distans under COVID-19-epidemin. Projektets verksamhetsperiod: 01.04.2021–30.06.2022.

Målgruppen för stiftelsen Diakonissanstalten i Hel-

singfors projekt **Rehabilitering av krigstraumatiserade** är vuxna som traumatiserats av krig och flyktingkap och som har kommit till Finland som kvotflyktingar samt kommunens anställda, som arbetar inom social- och hälsovården, undervisning och arbetskraftsförvaltning. Ett mångprofessionellt arbetsteam erbjuder flyktingar undersökning av vårdbehov samt riksomfattande utbildning, yrkeshandledning och konsultationer till yrkesutbildade som i sitt arbete möter traumatiserade kvotflyktingar. Syftet med verksamheten är att stärka kommunernas kompetens och sakkunskap inom mentalvårdsarbete med anknytning till flyktingkap. Detta främjar flyktingarnas integration i Finland och stödjer kommunerna vid mottagandet av kvotflyktingar. Utöver patinetarbetet produceras i projektet psykoedukativt material, som hjälper kommunens anställda att fästa uppmärksamhet vid flyktingarnas traumarelaterade symtom och behandla dessa. Verksamhetsperiod: 01.10.2021–31.12.2022.

Syftet med Spring House oy:s **Öppet arbetsliv – Flyktingens och arbetsgemenskapens ömsesidiga arbetslivsväg** är att främja jämlika karriärvägar och karriärmöjligheter för kvotflyktingarna. I projektet utarbetas en flexibel och arbetslivsorienterad modell för att stärka arbetslivets mottaglighet, diversitetskompetens och förmåga att identifiera arbetstagarpotentialen hos personer med flyktingbakgrund. I samarbete med arbetsgivarna arbetas fram lösningar som gynnar bägge parterna. I modellen kartläggs och identifieras kvotflyktingarnas mångsidiga kompetens och ägnas hänsyn till särskilda behov till följd av utgångsläget och livssituationen (t.ex. hemmamammor). Utifrån kartläggningen stöds sysselsättning i ett senare skede genom karriärplanering och utveckling av arbetslivsfärdigheter, med beaktande av bland annat arbetsförmågan och arbetshälsan samt livssituationen. Kvotflyktingars arbetslivsfärdigheter utvecklas i samarbete med arbetslivsrepresentanter för att innehållet i karriär- och kompetensutvecklingen ska vara realistiskt och stödja övergången till arbetslivet. Verksamhetsperiod: 01.11.2021–31.12.2022.

Det riksomfattande **projektet Delaktig**, som koordineras av NTM-centralen i Nyland, strävar efter att skapa en systematisk modell för att ta med kunder med flyktingbakgrund i planeringen av tjänster som stödjer integration, en annan modell för utveckling av kompetensen inom kundarbete och sammanför

processer som anknyter till tjänster för invandrare närmare varandra. För sysselsättningstjänster anställs sex sakkunniga som utför kund- och utvecklingsarbete. Utvecklingsarbetets nära kontakt med kunder och kundarbete säkerställer att utvecklingen baseras på behov och grundlägger etableringen av resultaten. I kommunförbundet anställs en sakkunnig som i samarbete med projektpersonal och samarbetspartner utvecklar en modell för kompetensutveckling för sakkunniga inom integration. Som en del av modellen etableras ett arbetsgrepp för sysselsättningstjänster samt för det övriga kommunfältet, vilket utvecklats i projektet Vägledning för flyktingar. Projektet koordineras av NTM-centralen i Nyland där en projektchef och projektsekreterare arbetar i projektet. Verksamhetsperiod: 01.04.2021–31.12.2022.

I Sininauhasäätios projekt **Terminologiarbete för främjande av integrationen av kvotflyktingar** utvecklas terminologi och definitioner på kvotflyktingars modersmål för centrala termer i det sociala trygghetssystemet i Finland samt om boende. För att stödja utvecklingsarbetet grundas en styrgrupp som samlas fyra gånger och som består av sakkunniga både från offentliga tjänster, organisationsfältet, företag som erbjuder tolkningstjänster och från läroanstalter. Dessutom grundas en expertgrupp som består av tolkar och språkexperter inom språken i fråga för att utföra terminologiarbetet och en tecknare används för att illustrera termerna. Projektets slutresultat är en lista på illustrerade ordförklaringar som delas ut till nyinflyttade till landet samt en lista på rekommenderade motsvarigheter för termer i det sociala trygghetssystemet till hjälp för tolkar. Enhetligheten i ordförklaringarna och tolkarnas översättningar främjar flyktingarnas förmåga att uppfatta praxis inom boende och det sociala trygghetssystemet samt att hantera sina egna ekonomiska angelägenheter, vilket främjar ett fungerande boende och förebygger problem med betalning av hyra samt andra problem med pengar. Verksamhetsperiod: 01.02.2021–31.01.2022.

4.7. Mottagning¹⁴⁸

Verksamhetsåret 2021 var för Enheten för mottagande och för mottagningssystemet det andra verksamhetsåret i följd som präglades av COVID-19-pandemin. Vi fortsatte kontrollera pandemin på förläggningarna och förvarsenheterna utifrån tillvägagångssätten, riktlinjerna och lärdomarna från år 2020 och genom att vidareutveckla dem. Förläggningarnas och förvarsenheternas coronaverksamhet fick omfattande handledning och såväl verkets egna och köptjänstenheterna svarade för den lokala hanteringen av pandemin tillsammans med lokala instanser.

Det minskade antalet asylsökande syntes även i antalet mottagna kunder. **Antalet personer i mottagningssystemet minskade år 2021. I början av året omfattade mottagningssystemet cirka 6 350 personer och i slutet av året omfattade det cirka 5 100 personer.**

Mottagningskapaciteten anpassades kontrollerat för att motsvara det aktuella behovet. År 2021 minskades mottagningssystemet med 1 436 klientplatser och antalet förläggningar minskade under året från 31 till 27. Under hela året fanns sju förläggningar för ensamkommande minderåriga.

Under hela året var den genomsnittliga utnyttjandegraden i förläggningar för vuxna och familjer 64 procent och förläggningarna för ensamkommande minderåriga 81 procent.

I början av året utgjorde privat inkvarterade 48 procent av alla kunder i mottagningssystemet. I slutet av december utgjorde privat inkvarterade 52 procent.

De största medborgarskapsgrupperna bestod av medborgare från **Irak, Afghanistan och Somalia**.

Irakiernas andel av alla registrerade klienter uppgick till 32,5 procent. Totalt utgjordes klienterna av 93 olika nationaliteter. Av klienterna var **69 procent män och 31 procent kvinnor**. (läget 31.12.2021)

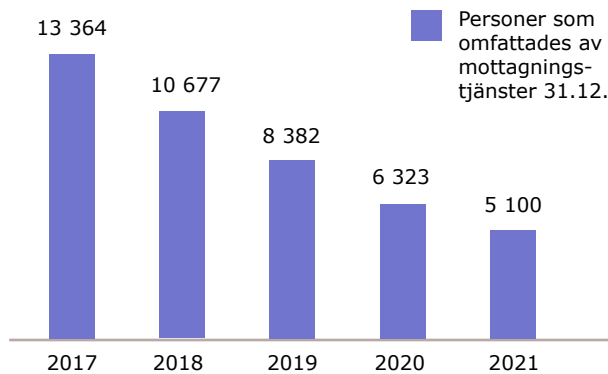
Andelen minderåriga klienter var 23 %. Medelåldern bland myndiga var 33 år och bland minderåriga 8 år. (läget 31.12.2021)

Förvarskapacitetens (109 platser) nyttjandegrad var också låg till följd av pandemin och dess multiplikatoreffekt.

¹⁴⁸ Siffror från Migrationsverkets enheten för mottagande

2 287 personer flyttade från förläggningarna till kommuner. Av dessa flyttade 994 självständigt, 577 flyttade från privat inkvartering, 359 hänvisade till kommuner från NTM-centralerna och 357 flyttade med hjälp från förläggningarna.

Personer som omfattades av mottagningstjänster 2017–2021

Källa: Migrationsverket

---

5. Ensamkommande minderåriga asylsökande¹⁴⁹ och andra personer i utsatt ställning

5.1. Ensamkommande minderåriga

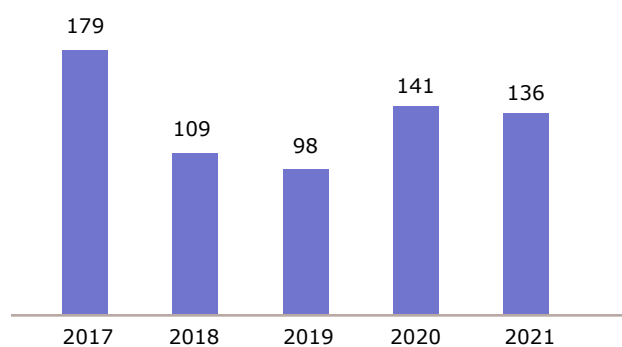
Sammanlagt 136 minderåriga som anlät till Finland utan vårdnadshavare sökte asyl i Finland under 2021. Totalt utgjordes sökande av 17 olika nationaliteter (inkl. "inte känd"). De länder med flest sökande var Afghanistan (57), Somalia (42) och Syrien (8).

Sammanlagt fattades 145 beslut som gällde ensamkommande minderåriga asylsökande. **Av de beslut som fattades var 93 procent positiva.** Sett till antalet innebär detta 135 positiva beslut om uppehållstillstånd, 1 negativt beslut och 9 förfallna ansökningar.

I de positiva besluten beviljades asyl i 109 fall, sekundärt skydd i 12 fall och i 14 fall uppehållstillstånd på någon annan grund än internationellt skydd.

Med uppehållstillstånd som beviljas på annan grund än internationellt skydd avses i fråga om ensamkommande minderåriga i allmänhet ett uppehållstillstånd som beviljas av individuella mänskliga orsaker. Uppehållstillstånd kan beviljas på basis av individuella mänskliga orsaker i sådana fall där inga grunder för beviljande av internationellt skydd föreligger men det av annan orsak skulle vara mänskligt sett oskäligt att återsända personen till hemlandet. När det gäller ensamkommande minderåriga är situationen ofta den att det är oklart vem som skulle ta hand om den minderåriga om han eller hon återvände till sitt hemland.

Ensamkommande minderåriga asylsökande 2017–2021

Källa: Migrationsverket

¹⁴⁹ På engelska är den motsvarande termen "unaccompanied minor". I Finland används både termen "yksin tullut alaikäinen" (ensamkommande minderårig) och "ilman huoltajaa oleva alaikäinen" (minderårig utan vårdnadshavare). Den senaste versionen av EMN:s ordlista Invandrings- ja asylordlista, version 6.0: finskspråkig upplaga innehåller bägge termerna. Termerna används som synonymer. Genom att välja termen "yksin tullut alaikäinen" kan man också betona att den minderåriga har kommit till Finland ensam och att hans eller hennes asylansökan således behandlas separat och inte i anslutning till någon vuxens ansökan, och med termen "ilman huoltajaa oleva alaikäinen" kan man betona att den minderåriga vid tidpunkten i fråga befinner sig i Finland utan vårdnadshavare.

5.2. Lagändringar och utvecklingsprocesser vad gäller minderåriga utan vårdnadshavare och andra i utsatt ställning

En arbetsgrupp tillsatt av arbets- och näringsministeriet¹⁵⁰ började den 4 november 2021 **förbereda en reform av organisationen av tjänster för ensamkommande minderåriga som har beviljats uppehållstillstånd**. Syftet är att säkerställa jämlika tjänster för dessa unga, på samma sätt som för andra grupper som behöver särskilt stöd. Arbetsgruppen granskar även statens ersättningar som gäller tjänster i anslutning till frågan. I arbetsgruppen ingår förutom experter vid arbets- och näringsministeriet även företrädare för social- och hälsovårdsministeriet, inrikesministeriet, NTM-centralerna i Nyland, Bikraland och norra Österbotten, esbo och Tammerfors stad samt Kommunförbundet. Arbetsgruppens arbete blir klart hösten 2022.

I **Den nationella barnstrategin**, som offentliggjordes av Statsrådet år 2021, stärks förverkligandet av rättigheterna för de barn som befinner sig i utsatt ställning och som har upplevt våld och man tar hänsyn till det egentliga arbetet mot barnhandel och annan människohandel. Strategin utarbetades som ett parlamentariskt kommittéarbete och den offentliggjordes i början av år 2021. För verkställandet av strategin upprättas från och med år 2021 en verkställighetsplan enligt regeringsperiod, i samband med vilken mer detaljerade åtgärder fastställs för att målen ska uppnås. Verkställandet är starkt sammankopplat med andra projekt, till exempel THL:s projekt Barnahus¹⁵¹ och verkställandet av Lanzarotekonventionen.

Justitieministeriet inledde i enlighet med regeringsprogrammet på våren 2021 en **utredning om straffbarhet för tvingande till äktenskap**. I utredningen upprättades en bedömningspromemoria¹⁵², där man granskade eventuella behov att utveckla och förtydliga lagstiftningen med beaktande av noteringarna regeringsprogrammet för Sanna Ma-

rins regering och Europarådets kommission för bekämpning av våld mot kvinnor och av våld i hemmet GREVIOs bedömningar gällande Finland¹⁵³.

I bedömningspromemorian beskrivs tvångsäktenskap som ett fenomen och nuläget för straffbarhet för tvingande till äktenskap granskas. I bedömningsarbetet beslutade man att bland annat att se över att bestämmelserna i gällande strafflag omfattar människohandel, grov människohandel och tvång gäller tvång till äktenskap på ett verkligt övergripande sätt. Som slutsats till promemorian ansågs att bestämmelserna i strafflagen i fråga är tillräckligt övergripande och att de inte behöver ändras eller specificeras. Å andra sidan lyfter man till exempel fram möjligheten att precisera förordningen om människohandel i strafflagen så, att man i förordningen lägger till gärningen i syfte att tvinga till äktenskap.

Dessutom gjordes i justitieministeriet en beredning av **regeringspropositionen¹⁵⁴ gällande hävande av tvångsäktenskap**. Förslaget överlämnades till riksdagen 14.10.2021. Till äktenskapslagen föreslogs tilläggas bestämmelser som gör det möjligt att häva ett tvångsäktenskap. Rättsverkan för ett hävt äktenskap skulle motsvara rättsverkan vid en skilsmässa, dock med den skillnaden att till följd av ett hävt äktenskap återgår makans civilstånd till vad det var innan det hävda äktenskapet ingicks. De föreslagna ändringarna i rättegångsbalken och lagen om domstolsavgifter hör samman med regleringen gällande hävning av äktenskap.

Förslaget till hävning av tvångsäktenskap hör samman med anteckningen om ogiltigförklaring av tvångsäktenskap i Sanna Marins regeringsprogram och utgör en del av utvecklingen av en trygg rättsstat och en förbättring av brottsoffrens ställning. Äktenskapslagen föreslogs ändras så, att ett äktenskap som har ingåtts utomlands som minderårig endast erkänns av särskilda skäl om åtminstone den ena av makarna var bosatt i Finland när äktenskapet ingicks.

År 2021 offentliggjordes också det uppdaterade **Handlingsprogrammet mot könsstymning av**

¹⁵⁰ Arbets- och näringsministeriet, En arbetsgrupp som förbereder en reform av organisationen av tjänster för ensamkommande minderåriga som har beviljats uppehållstillstånd, <https://tem.fi/hanke?tunnus=TEM090:00/2021> (Hämtad 03.03.2022).

¹⁵¹ Institutet för hälsa och välfärd (THL), Barnahus-projektet, <https://thl.fi/fi/tutkimus-ja-kehittaminen/tutkimukset-ja-hankeet/barnahus-hanke> (Hämtad 03.03.2022)

¹⁵² Justitieministeriet (2021), Bedömningspromemoria om straffbarhet för tvingande till äktenskap, Justitieministeriets publikationer, Betänkanden och utlåtanden 2021:29, https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/163612/OM_2021_29_ML.pdf (Hämtad 03.03.2022)

¹⁵³ Utrikesministeriet 2.9.2021, Europarådet granskar våld mot kvinnor och våld i hemmet i Finland, <https://valtioneuvosto.fi/-/euroopan-neuvosto-tarkastelee-naisiin-kohdistuvaa-vakivaltaa-ja-perhevakivaltaa-suomessa> (Hämtad 03.03.2022)

¹⁵⁴ [RP 172/2021 rd](https://www.finland.fi/ru/raportit/2021/172), Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av äktenskapslagen och vissa lagar som har samband med den, (Hämtad 03.03.2022)

flickor och kvinnor (FGM)¹⁵⁵. Europarådets konvention om förebyggande och bekämpande av våld mot kvinnor och våld i hemmet förpliktigar Finland att utarbeta anvisningar och säkerställa ett fungerande system för att förhindra könsstympning. Med detta handlingsprogram strävar man efter att fortsätta med de praxis som man redan implementerat i Finland för att förhindra könsstympning och utveckla nya sätt bland annat för att hjälpa dem som utsatts för könsstympning. Handlingsprogrammets huvudsakliga syfte är att öka kunskaperna bland professionella och upprätthålla deras kompetens samt förmedla information till grupper som löper risk att utsättas för könsstympning. Handlingsprogrammet är en fortsättning på åtgärdsprogrammet 2012–2016 för att förhindra omskäring av flickor och kvinnor.

---

¹⁵⁵ Koukkula M., Klemetti, R. (2021), Tyttöjen ja naisten sukuelinten silpomisen (FGM) estäminen, Social- och hälsovårdsministeriets publikationer 2021:16, Social- och hälsovårdsministeriet, <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-00-9715-8> (Hämtad 17.3.2022)

6. Integration

6.1. Ändringar i lagstiftningen om integration och andra utvecklingsriktningar

Statsrådet offentliggjorde år 2021 en redogörelse om integration¹⁵⁶, där man presenterade ett omfattande åtgärdsprogram, vars syfte är att på ett ännu mer effektivt sätt främja integration. Statsrådets redogörelse om behoven av att reformera integrationsfrämjandet hörde samman med det betänkande som riksdagens revisionsutskott hade utarbetat och enligt vilket främjandet av integration bör förnyas.

Redogörelsen innehåller förslag till åtgärder för att utveckla strukturer och tjänster i syfte att svara på förändringarna i omvärlden, stärka integrationen, sysselsättningen och delaktigheten i fråga om den mångsidiga invandrabefolkningen samt goda befolkningsrelationer. I syfte att utveckla integrationsfrämjandet i inledningsskedet föreslås att ett nytt slags integrationsprogram ska upprättas. I redogörelsen föreslås också att det allmänna systemet för tjänster och utbildning ska utvecklas så att det bättre lämpar sig för invandrare.

Redogörelsen innehåller ett brett spektrum av reformåtgärder, vars centrala syfte är:

- Att göra invandrarernas stig mot arbete och utbildning snabbare.
- Att främja invandrarernas delaktighet i arbetslivet och mer omfattande i samhället.
- Att särskilt stödja invandrankvinnornas, och därmed hela familjens, etablering i Finland.
- Att öka arbetslivets mottaglighet och förhindra samhällelig polarisation

Handlingsprogrammet mot rasism och för goda relationer godkändes den 28 oktober 2021 genom statsrådets principbeslut. I programmet sammanställdes regeringens åtgärder mot diskriminering för att säkerställa ett fritt Finland. Statsrådets handlingsprogram mot rasism och för goda relationer, som publicerades under namnet Ett jämlikt Finland, grundar sig på en lägesbedömning och forskningsbaserad kunskap om rasism och dess former i

Finland.¹⁵⁷ Programmet innehåller åtta centrala mål samt 52 åtgärder som har ställts upp inom olika förvaltningsområden för åren 2021–2023.

Med åtgärder strävar man efter att bland annat att avveckla ojämlika strukturer i samhället, främja mångfald i det finländska arbetslivet, stärka myndigheternas kunskap om likabehandling, öka medvetenheten om rasism och dess olika former, utveckla forskning relaterad till rasism samt bekämpa hatretorik med systematiska åtgärder. Med åtgärderna skapas dessutom förutsättningar för god politik gällande befolkningsrelationer, både lokalt och på nationell nivå.

Arbets- och näringsministeriet inledde 17.3.2021 **Programmet för att främja mångfald i arbetslivet**¹⁵⁸, som pågår fram till mars 2023 och som grundar sig på regeringsprogrammet. Målet med programmet är att företag och organisationer ska dra nytta av mångfalden och att det ska bli lättare för invandrare att få arbete som motsvarar deras kunskaper samt att avancera i karriären såväl inom den offentliga som inom den privata sektorn. Åtgärderna som ingår i programmet siktar till att minska den strukturella diskrimineringen och rasismen på arbetsmarknaden genom att förbättra arbetsgemenskapernas medvetenhet om fördelarna med mångfald samt genom att öka rekryterings- och ledarskapskunskaper samt annat kunnande om mångfald och delaktighet i arbetslivet. Åtgärder mot rekryteringsdiskriminering och åtgärder som främjar anonym rekrytering tas in i programmets olika åtgärder. Målgruppen för mångfaldsprogrammet är arbetsgivare och arbetsplatser.

Undervisnings- och kulturministeriet och Utbildningsstyrelsen inledde ett åtgärdsprogram¹⁵⁹, vars syfte är att stärka **studie- och skolgångsfärdigheterna hos elever som flyttat till Finland**. Programmet genomförs under åren 2022–2026 och riktas särskilt till elever i årskurs 7–9. Syftet med åtgärdsprogrammet är att stärka språkkunskaperna, studie- och skolgångsfärdigheterna och de grundläggande färdigheterna i synnerhet hos elever med ett främmande språk som modersmål och nyanlända elever samt säkerställa smidiga övergångar till andra sta-

¹⁵⁶ Statsrådet (2021), Statsrådets redogörelse om behoven av att reformera integrationsfrämjandet, statsrådets publikationer 2021:62 <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-383-856-7> (Hämtad 03.03.2022)

¹⁵⁷ Justitieministeriet (2021), Ett jämlikt Finland: Statsrådets handlingsprogram mot rasism och för goda relationer, Betänkanden och utlåtanden 2021:34, <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-259-808-0> (Hämtad 04.03.2022)

¹⁵⁸ Arbets- och näringsministeriet (2021), Programmet för att främja mångfald i arbetslivet: Åtgärdsprogram för att främja mångfald i arbetslivet ur migrationens och integrationens perspektiv, Arbets- och näringsministeriets publikationer – Arbetsliv - 2021:10, <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-327-663-5> (Hämtad 03.03.2022)

¹⁵⁹ Undervisnings- och kulturministeriet 2.11.2021, programmet Utbildning för alla framskrider: Ett omfattande åtgärdsprogram för att stärka de grundläggande färdigheterna hos elever som flyttat till Finland genomförs 2022–2026, <https://okm.fi/-/oikeus-oppia-ohjelma-etenee-maahanmuuttaneiden-oppilaiden-perustaitoja-vahvistetaan-laajalla-toimenpideohjelmalla-vuosina-2022-2026> (Hämtad 03.03.2022)

diet och från förberedande undervisning till allmän undervisning. Med programmet stöds särskilt elever på årskurserna 7–9 och vars skolgång i Finland har varit kort.

I enlighet med regeringsprogrammet för statsminister Sanna Marins regering **utvidgades läroplikten år 2021**¹⁶⁰. Till följd av utvidgningen höjdes läropliktsåldern till 18 år och handledningen samt tjänsterna inom elev- och studerandevården ökades. Utvidgningen av läroplikten trädde i kraft 1.8.2021. Läroplikten tillämpas enligt åldersgrupp och tillämpades första gången på elever som under våren 2021 gick på nionde klass. En läropliktig ska före slutet av den sista årskursen inom den grundläggande utbildningen söka till utbildning på andra stadiet. I fortsättningen upphör läroplikten när den unga fyller 18 år eller innan dess avlägger en examen på andra stadiet (studentexamen eller yrkesexamen). Läropliktiga med invandrarbakgrund kan fullgöra sin läroplikt även inom grundläggande utbildning för vuxna eller inom utbildning som ordnas av folkhögskolor, om kunskaperna i finska och svenska inte är tillräckliga efter den grundläggande utbildningen.

Samarbetsytan för aktörer inom integration och flyktingmottagning, **Partnerskapsplattformen**, lanserades som betaversion 02.12.2021.¹⁶¹ Partnerskapsplattformen är en interaktiv, digital och gemensam samarbetsyta för aktörer, sakkunniga, intressentgrupper och nätverk inom integration, invandring och flyktingmottagning. Partnerskapsplattformen har som mål att erbjuda alla aktörer inom integration och flyktingmottagning en neutral, säker och avgiftsfri yta och gemenskap. Partnerskapsplattformen underlättar samarbetet, informationsutbytet och nätverksbildningen kring ett visst tema, område eller till exempel ett evenemang. Samarbetsytan är en mer sluten extranet-webbplats än en vanlig webbsida. Webbplatsen består av arbetsytor, sökning av kontaktpersoner och en egen profil i beta-fasen.

Arbets- och näringsministeriet publicerade 22.6.2021 en **Integrationsordlista** (på finska)¹⁶², med vilken man svarade mot behovet av att förenhetliga användningen av begrepp enligt den gällande integrationslagen och de tjänster den hänvisar till. Publikationen är också en inledning på en mer omfattande

granskning av begrepp inom integration och migration. Avsikten är att på hösten och i enlighet med reformen av integrationslagen fortsätta diskussionen om begreppen på evenemang riktade till olika målgrupper.

Målet för terminologiarbetet med integrationsordlistan har varit en definition av begreppen i anslutning till integrationslagen (Lagen om främjande av integration) och de viktigaste tjänsterna inom integration. Ordlistan inkluderar även begrepp som hör samman med jämlikhet, delaktighet och diskriminering.

International House Tampere¹⁶³ inledde sin verksamhet i början av år 2021. Servicehelheten sammanförde i Tammerfors internationella tjänster för utbildnings- och arbetsrelaterad invandring, rådgivning på flera språk samt för kompetensutveckling och rekrytering. Samarbetsparterna i International House Tampere är Tammerfors stads Sysselsättnings- och tillväxttjänster Flerspråkiga rådgivning Mainio och International HUB Tampere, Tammerforsregionens yrkesinstitut Tredu, Tammerfors högskolegemenskap och TE-tjänsterna i Birkaland.

Delegationen för etniska relationer (ETNO) publicerade 6.5.2021 information om kommunalvalet på sju språk¹⁶⁴. Med hjälp av det visuella materialet uppmuntras flerspråkiga kommuninvånare att påverka och rösta i kommunalvalet i juni 2021. Materialet publicerades på finska, svenska, engelska, ryska, estniska, arabiska och somali. Materialet bestod av frågor som aktualiserats i ETNO:s arbete. Materialet svarar till exempel på frågor gällande rösträtt, hur man använder den, kommunalvalet, kommunernas uppgifter och coronasäkerheten. Materialet är avsett för flerspråkiga kommuninvånare och väljare. Organisationer, kommuner och andra aktörer kan använda materialet för att öka flerspråkiga personers kunskap om kommunalval och påverkan i kommunerna. ETNO uppmuntrar individer, organisationer och kommuner att sprida materialet och uppmuntra flerspråkiga kommuninvånare att rösta och påverka i valet. Materialet stöder målen i Nationella demokratiprogrammet 2025 om att öka invandrarernas och flerspråkiga kommuninvånarnas valdeltagande och kandidatur i kommunalval.

¹⁶⁰ Undervisnings- och kulturministeriet, Utvidgning av läroplikten, <https://okm.fi/oppivelvollisuuden-iaajentaminen> (Hämtad 03.03.2022)

¹⁶¹ Arbets- och näringsministeriet 2.12.2021, Partnerskapsplattform – samarbetsyta för aktörer inom integration och flyktingmottagning öppnas idag!, https://kotoutuminen.fi/en/-/partnership-platform-a-workspace-for-integration-and-refugee-reception-experts-to-go-online-on-2-december-2021-?languageId=fi_FI (Hämtad 03.03.2022)

¹⁶² Arbets- och näringsministeriet (2021), Integrationsordlista: 1. laitos, Arbets- och näringsministeriets publikationer 2021:54, <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-327-931-5> (Hämtad 03.03.2022)

¹⁶³ Tammerfors stad 22.12.2020, International House Tampere öppnar sina dörrar i början av år 2021, https://www.tampere.fi/tampereen-kaupunki/ajankohtaista/tiedotteet/2020/12/22122020_1.html (Hämtad 4.3.2022)

¹⁶⁴ Justitieministeriet 5.5.2021, Delegationen för etniska relationer informerar flerspråkigt valmaterial sporrar till att rösta i kommunalvalet, <https://oikeusministerio.fi/-/monikieliset-vaalimateriaalit-kannustavat-aanestamaan-kuntavaaleissa> (Hämtad 04.03.2022)

6.2. Utvecklingsarbete gällande integration

Medvind för integration – antirasistiska handlingar för ungdomsarbete (projektet Medvind)

I projektet förbättras yrkesutbildade ungdomsarbetsares förmåga att identifiera och ingripa i rasism och på så sätt stärka deras kompetens att undanröja strukturell rasism. Projektet riktar sig till ungdomsarbetare, och nyttan tillfaller ungdomar, särskilt ungdomar med invandrarbakgrund. De huvudsakliga aktiviteterna i projektet är en utbildningshelhet för ungdomsarbetare och antirasistiskt stödmaterial. De erbjuder verktyg och stöd för gemensamma utvecklingsinsatser och för bransch- och sektorövergripande samarbete. Projektet syftar till att stärka såväl ungdomsarbetsarnas kapacitet att identifiera och ingripa i rasism som deras färdigheter inom jämlikhetsarbetet i praktiken. På så sätt utökar projektet deltagandemöjligheterna för ungdomar med invandrarbakgrund och främjar integrationen av ungdomar som invandrat till Finland från tredjeländer. Strukturell rasism realiseras i förfaranden och verksamhetskulturer, och för att undanröja rasism krävs långsiktiga insatser som involverar hela arbetsplatsen, vilket detta projekt stödjer. Verksamhetsperiod: 1.11.2021–31.12.2022.

Mottaglig YH – nationellt mot rasism (VARAVA)

Syftet med projektet är att åstadkomma en förändring i arbetskulturen på yrkeshögskolorna. Genom att synliggöra yrkeshögskolornas roll som främjare av integrationen och sysselsättningen av tredjelandsmedborgare vill man svara på kravet på hållbar tillväxt med hänsyn till demografi och globalt ansvar. I projektet studeras strukturella hinder samt metoder för att ingripa i rasism. Antirasistiska metoder och aktiviteter utvecklas genom servicedesign och samutveckling tillsammans med studerande, personal och berörda parter. Utvecklingsinsatserna ger upphov till en handlingsplan för riksomfattande förändring samt åtgärdsförslag för yrkeshögskolorna i

Finland. Utvecklingsprocessen dokumenteras och resultaten används för framtagning av en automatiserad utbildningsmodul, och som stöd för förändringen skapas en öppen MOOC-plattform för antirasistiska metoder.

Verksamhetsperiod: 1.11.2021–31.12.2022.

Undervisnings- och kulturministeriet beviljade **fyra anordnare av yrkesinriktad utbildning tillstånd att använda engelska som examensspråk** i sammanlagt fem olika examina¹⁶⁵.

De nya beviljade examina på engelska är:

- Yrkesexamen inom rengörings- och fastighetsservicebranschen / Further Vocational Qualification in Cleaning and Property Services (AEL-Amiedu Oy)
- Yrkesexamen i arbete som teamledare / Further Vocational Qualification in First-Level Management (Keski-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä)
- Grundexamen i turism, grundexamen inom restaurang- och cateringbranschen / Vocational Qualification in Tourism Industry, Vocational Qualification in Restaurant and Catering Services (Koulutuskuntayhtymä OSAO)
- Grundexamen i maskin- och produktionsteknik / Vocational Qualification in Mechanical Engineering and Production Technology (Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä)

Beviljandet av nya examensspråk grundar sig på ett regionalt behov av arbetskraft och utbildning. Utbildningsanordnarna ska ha den kompetens och de förutsättningar som krävs för att anordna examensinriktad utbildning på engelska i olika lärmiljöer. Dessutom ska anordnarna ha förutsättningar att stödja de studerandes utveckling i det nationella språket under tiden för den examensinriktade utbildningen på ett främmande språk. Kunskaper i finska eller svenska främjar invandrarnas sysselsättning, integration och integrering i samhället.

¹⁶⁵ Undervisnings- och kulturministeriet 13.12.2021, Utbudet av yrkesinriktad utbildning på engelska stärks, https://valtioneuvosto.fi/en/-/1410845/provision-of-vocational-education-and-training-in-english-being-boosted?languageId=fi_FI (Hämtad 03.03.2022))

6.3. Forskning om integration

Moniheli ry, Sininauhasäätiö och VVA ry frågade i samarbete med Suomen Vuokranantajat privata hyresvärdar om vilka faktorer påverkar valet av hyresgäst och vilken betydelse den bostadssökandes invandrarbakgrund har vid valet av hyresgäst. 364 hyresvärdar svarade på enkäten. Rapporten **Faktorer som påverkar valet av hyresgäst och ställningen för bostadssökande med invandrarbakgrund på den privata hyresmarknaden** (på finska)¹⁶⁶ publicerades 1.11.2021.

Utgående från resultaten av hela enkäten påverkas ställningen för bostadssökande med invandrarbakgrund särskilt av tre teman: språkkunskaper, ekonomisk situation och ursprung eller att de tillhör en etnisk minoritet.

Bristen på ett gemensamt språk mellan den bostadssökande och hyresvärden inverkar negativt på valet av hyresgäst. Mer än hälften av hyresvärdarna ansåg att den sökandes ursprung i allmänhet har en något negativ eller negativ inverkan på valet av hyresgäst. Cirka var tredje hyresvärd ansåg att det faktum att den sökande tillhör en etnisk minoritet har en något negativ eller mycket negativ inverkan på valet av hyresgäst.

Arbete, betalningsförmåga och erläggande av hyresgarantin i kontanter inverkade åter positivt på valet av hyresgäst. Varannan respondent ansåg att betalning av hyresgarantin med betalningsförbindelse från FPA inverkade något negativt eller mycket negativt på valet av hyresgäst.

Policy Brief¹⁶⁷ är en artikelserie av arbets- och näringsministeriets kompetenscentrum för integration av invandrare. Den presenterar integrationsrelaterade synpunkter som baserar sig på forsknings- och utredningsdata på aktuella samhällsfrågor och till stöd för politiskt beslutsfattande. (endast på finska) År 2021 publicerades tre artiklar i serien.

- Policy Brief 1/2021: Att främja sysselsättningen bland kvinnor med invandrarbakgrund
- Policy Brief 2/2021: Hur klarar sig personer med invandrarbakgrund, födda i Finland, i skolan och i arbetslivet?

- Policy Brief 3/2021: Migrationens inverkan på sysselsättningen och lönerna bland lokalbefolkningen

I Moussa Ahmads undersökning **Developing integration by evaluating Government Program for 2016-2019**¹⁶⁸ utvärderades statens integrationsprogram 2016–2019 särskilt ur flyktingarnas perspektiv genom att tillämpa mångmetologi, diamantmodellen för serviceutformning tillsammans med en konstruktiv, lösningsinriktad infallsvinkel. Det är en av de första undersökningarna i Finland där frågan behandlas med hjälp av förvaltningsvetenskap. I utredningen strävade man även efter att utreda varför Finlands integrationsprogram inte fungerade och vilka förslag man skulle kunna lägga fram för finländska beslutsfattare. Enligt undersökningen var de flesta som deltog i undersökningen av samma åsikt gällande åtgärderna i Finlands integrationsprogram. Problemet är inte programmet i sig, utan i dess olika primära mål mellan flyktingarna och Finlands regering, samt genomförandet av statens integrationsåtgärder.

Enligt utvärderingen **Invandrarkvinnornas fälla**¹⁶⁹, publicerad av Näringslivets delegation (EVA) år 2021, återspeglas invandrarkvinnornas svaga sysselsättning också på hur deras barn klarar sig. Enligt utvärderingen har den svaga sysselsättningen bland invandrarkvinnor en långsiktig negativ inverkan på hela samhället och försämrar integrationen i samhället. EVA:s utvärdering lyfter fram passiverande utkomstskydd för arbetslösa och hemvårdsstödet som orsaker till den svaga sysselsättningen. Utvärderingen lyfter fram lönesubvention, avskaffandet av hemvårdsstödet som förslag för att förbättra situationen samt för att främja integration och sysselsättningstjänster.

Finlands Flyktinghjälp publicerade år 2021 en **slutrapport om Navigatorprojektet**¹⁷⁰, vars syfte var att främja integrationen av vuxna invandrare, särskilt kvotflyktingar och andra personer som beviljats internationell skydd och deras familjemedlemmar genom att utveckla samhällsorienteringen på deras eget språk samt utbilda utbildare inom samhällsorientering på det egna språket i olika språkgrupper.

Enligt rapportens resultat främjar den samhällsorientering som utarbetats i projektet och som erbjuds i ett tidigt skede bra den inledande integrationen och

¹⁶⁶ Vilkkama, V., Myllylä, A., Puurunen, H. (2021), Vuokralaisvalintaan vaikuttavat tekijät ja ulkomaalaistaustaisten asunnon hakijoiden asema yksityisillä vuokramarkkinoilla, Moniheli ry, Sininauhasäätiö sr, VVA ry, <https://moniheli.fi/wp-content/uploads/2021/11/Ulkomaalaistaustaisten-asunnon-hakijoiden-asema-yksityisella-vuokramarkkinoilla-raportti.pdf> (Hämtad 03.03.2022)

¹⁶⁷ Arbets- och näringsministeriet, Kompetenscentret för integration av invandrare, Policy Brief-artiklar av kompetenscentret för integration av invandrare, <https://integration.fi/policy-brief> (Hämtad 03.03.2022)

¹⁶⁸ Ahmad, Moussa (2021), Developing integration by evaluating Government Program for 2016-2019: propositions for decision makers, Avhandling, Vasa universitet, akademiska enheten för teknik och innovationsledning, Vasa, <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-476-969-3> (Hämtad 22.3.2022)

¹⁶⁹ Kurronen, S. (2021), Maahanmuuttajanaisten loukku, EVA Arvio No. 30, Näringslivets delegation, <https://www.eva.fi/wp-content/uploads/2021/02/eva-arvio-030.pdf> (Hämtad 22.3.2022)

¹⁷⁰ Päällysaho, K. (2021), Utvärderingsrapport: Samhällsorientering på eget språk i Navigator-projektet 2018–2021, Finlands Flyktinghjälp, https://yhteiskuntaorientaatio.fi/wp-content/uploads/2021/03/Arvointiraportti_Omakieliset-yhteiskuntaorientaatiot-Navigaattori-hankkeessa-1.pdf (Hämtad 22.3.2022)

utgående från detta innehåller rapporten sex rekommendationer:

- REKOMMENDATION 1. Samhällsorientering ska erbjudas att alla integrerade genast efter att de har anlänt till landet, även personer utanför arbetskraften.
- REKOMMENDATION 2. Samhällsorienteringen ska grunda sig på dialogiska undervisningsmetoder.
- REKOMMENDATION 3. Samhällsorienteringen ska erbjudas på den integrerades eget språk.
- REKOMMENDATION 4. Ett nationellt enhetligt undervisningsmaterial ska utarbetas för samhällsorienteringen.
- REKOMMENDATION 5. Kraven på utbildarna i samhällsorientering ska vara tillräckligt höga och utbildarna ska erbjudas utbildning som till sitt innehåll och sina metoder är heltäckande.
- REKOMMENDATION 6. Samhällsorientering som genomförs online ska utvecklas.

I arbets- och näringsministeriets rapport **Möjlighet till socialt initierad integration i Finland** (på finska)¹⁷¹ granskas utvecklingen av en socialt initierad integration i samarbete med staten, kommunerna, organisationer och medborgarsamhället. Målet är att få information om hur en modell för socialt initierad integration skulle lämpa sig för vidarebosättning av flyktingar i Finland. Man ställde frågor om socialt initierad integration till de kommuner som tar emot flyktingar, organisationer, företrädare för religiösa samfund, forskare och privata frivilliga. Ett eventuellt program fick ett positivt mottagande. Man önskar att det finländska programmet särskilt ska effektivisera den inledande etableringen, möjligheten att hitta sociala nätverk och att kunna planera en realistisk framtid. Man ansåg även att det är viktigt att stödja språkinläringen och förbättra sysselsättningsmöjligheterna. Om det lyckas skulle en socialt initierad integration stödja integrationen och förhindra att personerna faller genom systemet. Programmet skulle kunna skapa bestående strukturer för samarbetet mellan myndigheterna och medborgarsamhället i stället för ett projektbetonat samarbete.

Syftet med statsrådets undersökning **Invandrarernas utbildnings- och sysselsättningsstigar** (på finska)¹⁷² var att producera information, med vilken man kan utveckla invandrarernas utbildnings- och

sysselsättningsstigar så, att sysselsättningsgraden bland dem stiger och deras delaktighet i samhället förbättras. Metoderna omfattar litteraturoversikt, registerundersökning, enkät, intervjuer med sakkunniga, fokusgrupper och fallstudier, granskning på landskaps- och internationell nivå, öppen utvärdering och workshoppar. Undersökningens mångfacetterade perspektiv och metoder genomfördes som en analytisk integration. Utgående från resultaten innehöll rapporten följande rekommendationer:

- Kompetenskartläggningen systematiseras och dess omfattning förbättras.
- Ett enhetligt datasystem som främjar kommunikationen mellan olika aktörer skapas.
- Integrationsutbildningens flexibilitet ökas för att bättre lämpa sig för olika livssituationer och behov.
- Vid utvecklingen av tjänster beaktas behoven bland olika kundgrupper mer medvetet och aktörernas helhetsbild av tjänsterna förbättras.
- En regional lägesbild av serviceutbudet och -efterfrågan samt lokala samarbetsforum upprätthålls.
- Utnyttjandet av kundresponsen förbättras och kundernas aktörskap som användare och utvecklare av tjänsterna stärks.
- TE-tjänsterna ordnas så, att de betjänar invandrare på ett mer effektivt sätt.
- Arbetstagare uppmuntras och stöds vid sysselsättningen av invandrare.

I THL:s undersökning **Valdeltagandet i kommunalvalet bland dem som flyttat till Finland: kopplingarna till orsakerna till migrationen, språkkunskaperna och upplevelsen av delaktighet**¹⁷³ granskas deltagandet i kommunalvalet utgående från enkätmaterialen i undersökningen FinMonik 2018–2019. Informationen från enkätmaterialen återspeglas till en början mot registeruppgifterna. Därefter granskas valdeltagandet med hjälp av enkätmaterialen i förhållande till de viktigaste orsakerna till migrationen, språkkunskaperna i finska och/eller svenska samt upplevelsen av att tillhöra olika grupper. Enligt enkätundersökningen röstade cirka var tredje person som flyttat till Finland i kommunalvalet 2017, över 40 år gamla oftare än de yngre. Enligt registeruppgifterna var valdeltagandet bland personer med invandrabakgrund de facto inte så högt. Det förekom regionala skillnader i valdeltagandet. Valdeltagandet bland

¹⁷¹Turtiainen, K., Sapir, H. (2021) Yhteisölähtöisen kotoutumisen mahdollisuus Suomessa, Arbets- och näringsministeriets publikationer - Integration - 2021:30, Arbets- och näringsministeriet, <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-327-659-8> (Hämtad 22.3.2022)

¹⁷² Shemeikka R. et al (2021), Maahan muuttaneiden koulutus- ja työllisyyspolut, Statsrådets utrednings- och forskningsverksamhet 2021:29, Statsrådet, <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-383-358-6> (Hämtad 22.3.2022)

¹⁷³ Seppänen, A., Sipinen, J., Kuusio, H., Kazi, V. (2021), Suomeen muuttaneiden äänestysaktiivisuus kuntavaaleissa: yhteydet maahanmuuton syyhyn, kielitaitoon ja kuulumisen kokemukseen, Institutet för hälsa och välfärd, Kort om undersökningen 12/2021, <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-343-637-4> (Hämtad 22.3.2022)

personer som flyttat till Finland av familjescäl var högre än bland dem som flyttat till Finland på grund av arbete. De som kan finska eller svenska röstade oftare än andra. Sannolikheten för valdeltagande ökade om personen upplevde sig tillhöra den lokala befolkningen, till exempel hemkommunen och finländarna.

Artikelserien Vuxna invandrare i vardagens interaktioner (på finska)¹⁷⁴ granskar integrationen ur individens perspektiv som dagliga möten och interaktion. Interaktionen granskas i boken som en verksamhet, där man utöver språket betonar verksamhetens förkroppsligande och situationernas materiella egenskaper. Granskningen fokuserar på utomstående interaktioner i språkklasser, något som tidigare inte har uppmärksammats så mycket. I boken beskrivs hur vuxna invandrare använder och lär sig finska i till exempel integrationsutbildning inom byggbranschen, på de egna coacharnas mottagning och i en social cirkus.

Syftet med Outi Arvolas avhandling **Småbarnspedagogiken som en väg för delaktighet och lärande hos barn med olika språklig och kulturell bakgrund** (på finska)¹⁷⁵ var att utreda hur den finländska småbarnspedagogiken stödjer delaktighet och lärande hos barn med olika språklig och kulturell bakgrund. Forskningsmaterialet utgjordes av bedömningar av barnens färdigheter i Helsingfors universitetets Oreinteringsprojekt, systematiska observationer och bedömningar i småbarnspedagogikens lärmiljö. Doktorsavhandlingen består av fyra delundersökningar (artiklarna I–IV) och ett sammandrag. I den första delundersökningen (artikel I) undersöktes bedömningar av personalen inom småbarnspedagogiken vad gäller barnens självregleringsförmåga, sociala färdigheter, inlärningsfärdigheter och stödbehov. I den andra delundersökningen (II) granskades hur barnens delaktighet förverkligades i småbarnspedagogikens dagliga verksamhet. I den tredje delundersökningen (III) granskades på vilket sätt barnens delaktighet och sociala relationer syntes i den dagliga verksamheten. I den fjärde delundersökningen (IV) utreddes faktorer som möjliggör barnens delaktighet i småbarnspedagogikens lärmiljöer. Resultaten visar att barn med olika språkliga och kulturella bakgrunder behöver stöd särskilt vad gäller sociala situationer för att anpassa sig till småbarnspedagogikens verksamhetskultur samt för att lära sig ett annat språk

och metakognitiva färdigheter.

Inrikesministeriet publicerade även år 2021 **Bästa praxis vid identifiering och förebyggande av hatmotiverade gärningar** – handbok för poliser och berörda aktörer¹⁷⁶, som innehåller bästa praxis både från Finland och från andra delar av Europa. Uppgifter för rapporten samlades in av poliser som utför förebyggande arbete och av organisationer som arbetar med polisen. Enligt rapporten är god praxis i Finland en del av den förebyggande verksamheten och riktar sig på ett mer allmänt plan till att förebygga brott och skapa goda relationer mellan olika befolkningsgrupper. Polisen kommer genom verksamheten närmare medborgarna, vilket sänker tröskeln för att ta kontakt. Internationellt sett görs det mycket för att förebygga hatbrott och å andra sidan för att underlätta polisens arbete med att utreda hatbrott. Därmed möjliggörs också en utvidgning av polisens kompetens i frågor som annars inte nödvändigtvis behandlas i någon större utsträckning i polisutbildningen. Kunskap bidrar till förtroende och till verksamhetens trovärdighet. Ökad förståelse garanterar också att alla blir jämlikt bemötta.

Polisyreshögskolan publicerade sin undersökning **Poliisin tietoon tullut viharikollisuus Suomessa 2020**¹⁷⁷. (Endast på finska.) År 2020 registrerade polisen totalt 852 polisanmälningar om misstänkta hatbrott. Detta är fem procent mindre än under år 2019. Den största delen (75,8 %) av brottsanmälningarna innehöll misstankar om brott riktade mot offrets etniska eller nationella bakgrund. Andelen fall med anknytning till offrets religiösa bakgrund var 12,7 procent, med anknytning till sexuell läggning 5,4 procent och med anknytning till funktionshinder 3,5 procent. Oftast var det frågan om fall där personer som hör till urbefolkningen uppvisade fördomar eller aggression mot etniska eller nationella minoriteter. Den vanligaste brottstypen var misshandel. Bland andra än finska medborgare utgjorde irakiska medborgare förhållandevis flest misstänkta brottsoffer vid brott med anknytning till etnisk eller nationell bakgrund. Av alla brottsanmälningar med anknytning till etnisk eller nationell bakgrund hade 12 procent riktats mot en person med romsk bakgrund. Den vanligaste brottsbeteckningen var ärekränkning. Anmälningar om hatbrott med anknytning till religion eller övertygelse minskade med 19 procent, jämfört

¹⁷⁴ Lilja, N., Eilola, L., Jokipohja, A., Tapaninen, T. (2021), Aikuiset maahanmuuttajat arjen vuorovaikutustilanteissa, Tammerfors, Vastapaino

¹⁷⁵ Arvola, O. (2021), Varhaiskasvatus eri kieli- ja kulttuuritaustaisten lasten osallisuuden ja oppimisen mahdollistajana, Avhandling, Åbo universitet, pedagogiska fakulteten, Åbo universitets publikationer del 539, <https://urn.fi/URN:ISBN:978-951-29-8468-8> (Hämtad 22.3.2022)

¹⁷⁶ Hämäläinen, E. (2021), Bästa praxis vid identifiering och förebyggande av hatmotiverade gärningar: Handbok för poliser och berörda aktörer, Inrikesministeriets publikationer 2021:7, Inrikesministeriet, <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-324-639-3> (Hämtad 22.3.2022)

¹⁷⁷ Rauta, J. (2021) Poliisin tietoon tullut viharikollisuus Suomessa 2020 (Hatbrottslighet i Finland som polisen fått kännedom om 2018), Polisyreshögskolan, <https://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2021110253250> (Hämtad 1.4.2022)

med år 2019. I dessa fall var brottsoffren i de flesta fall muslimer och något över var fjärde brott var misshandel. Brott med anknytning till religion skedde oftast på internet.

I Maili Malins undersökning **Välfärd hos personer med utländsk bakgrund i Österbotten och Nyland - inverkar boendekommunens svenskspråkighet?: Ulkomaalaistaustaisten hyvinvointi Pohjanmaalla ja Uudellamaalla - vaikuttaako asuinkunnan ruotsinkielisyys?**¹⁷⁸ utreddes om invandrarnas levnadsförhållanden, hälsa och välfärd är bättre på den svenskspråkiga väst- och sydkusten, jämfört med dem som bor i finskspråkiga kommuner. Resultaten går enligt tidigare forskning: de personer bosatta i svenskspråkiga områden, både personer med invandrarbakgrund och majoritetsbefolkningen hade bättre levnadsvillkor, hälsa och välfärd än de som är bosatta i finskspråkiga områden. Dock vidare förekom det stora hälsoskillnader enligt födelsebakgrund mellan finländska och utländska personer. Skillnaderna i befolkningens hälsa och välfärd fördelar sig enligt individens socioekonomiska status, födelsebakgrund och geografiskt. Sjukdomsbenägenheten är mindre i södra och västra Finland än i östra och norra Finland. Finlandssvenskarna bor mest runt kusttrakterna i västra och södra Finland och deras hälsa och välfärd är bättre än hos de finskspråkiga.

---

¹⁷⁸ Malin, M. (2021), Välfärd hos personer med utländsk bakgrund i Österbotten och Nyland - inverkar boendekommunens svenskspråkighet?: Ulkomaalaistaustaisten hyvinvointi Pohjanmaalla ja Uudellamaalla - vaikuttaako asuinkunnan ruotsinkielisyys?, Migrationsinstitutet, Publikationer 42, <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-7399-12-5> (Hämtad 22.3.2022)

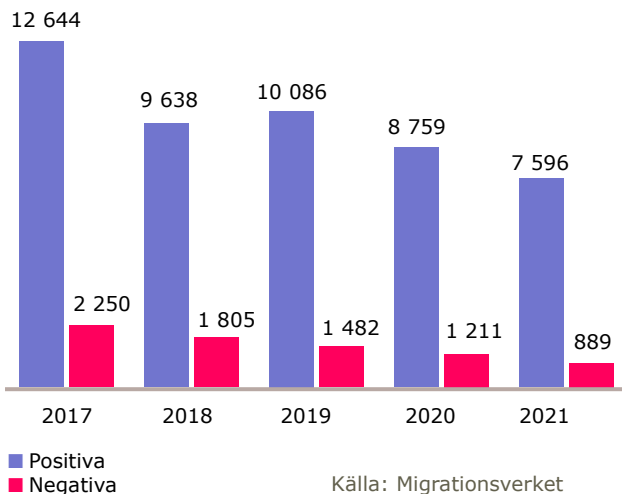
7. Medborgarskap och statslöshet

År 2021 fick 7 596 personer finskt medborgarskap vilket var färre än 2020 (8 759). Sammanlagt fattades 10 024 beslut i ärenden som gällde ansökningar och anmälningar om medborgarskap. Av dessa beslut var 75,8 procent positiva och 8,9 procent negativa.

Liksom tidigare år var den vanligaste orsaken till ett negativt beslut otillräckliga språkkunskaper. Andra vanliga grunder var oklar identitet, otillräcklig boendetid och att den sökande inte uppfyllde klanderfrihetskravet.

Av dem som fick finskt medborgarskap var 52 procent kvinnor och 48 procent män.

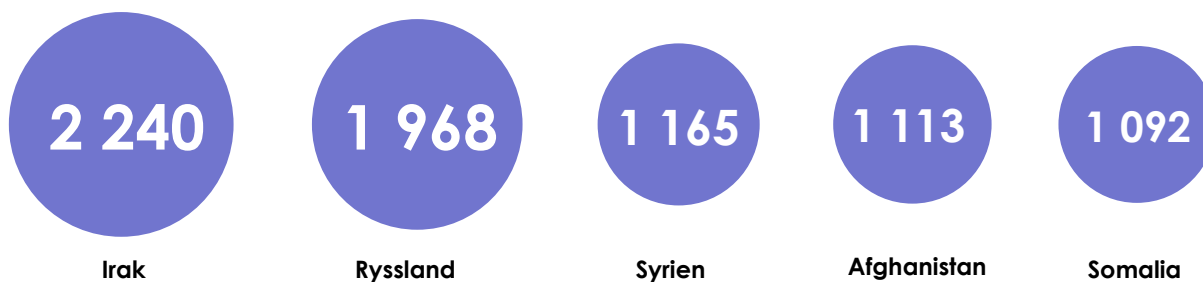
Beslut om medborgarskap (medborgarskapsansökningar och -anmälningar) 2017–2021

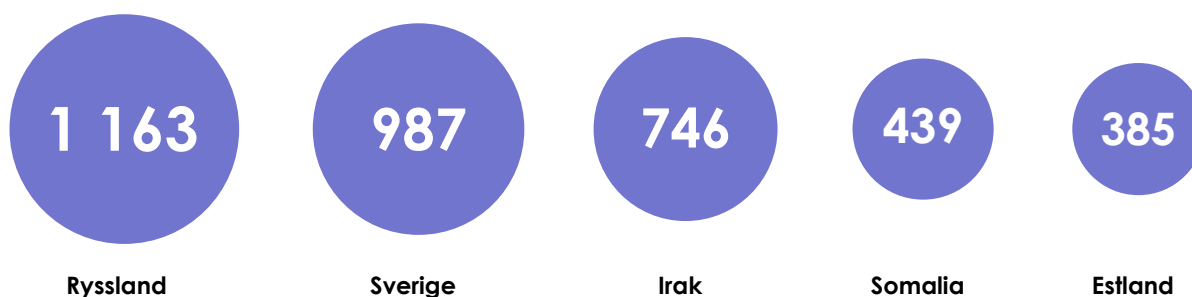
Migrationsverket rapporterade i sitt bokslut år 2021¹⁷⁹, att det i den etablerade tillväxtkurvan på 2–3 procent för anhängiggjorda medborgarskapsfrågor förekom en brant ökning på nästan 20 procent år 2021. Vad gäller medborgarskapsansökningarna kan man se en ökning på upp till 24 procent, vilket dock kompenserar den svaga nedgången år 2020.

År 2020 utgjordes den största gruppen sökande fortfarande av irakiska medborgare, som redan år 2020 toppade statistiken. Av de syriska flyktingar som anlände 2015 uppnådde många minimiboendetiden 2019 vilket återspeglades i statistiken över sökande. I likhet med tidigare år ansökte även medborgare i Ryska federationen samt somaliska, irakiska, estniska och afghanska medborgare om finskt medborgarskap

¹⁷⁹ Migrationsverket (2021), Migrationsverkets bokslut 2021, <https://migri.fi/-/maahanmuuttoviraston-toimintakertomus-2021-on-julkaistu> (Hämtad 6.4.2022)

Topp 5-medborgarskap för ansökan om medborgarskap som blivit anhängiga 2021

Källa: Migrationsverket

Personer som fått finskt medborgarskap 2021 (med ansökan och anmälan) fem i topp enligt tidigare medborgarskap

Källa: Migrationsverket

Under året gjordes totalt 14 366 ansökningar om medborgarskap och 1 908 anmälningar om medborgarskap. Antalet sökande ökade något jämfört med året innan.

Av alla som 2021 beviljades medborgarskap fick 80 procent sitt medborgarskap genom ansökningsförfarandet.

Vissa grupper kan dock få medborgarskap via ett anmälningsförfarande. Dessa grupper är tidigare finska medborgare, ungdomar mellan 18 och 22 år, medborgare i de nordiska länderna, utlänningar vars far är finsk medborgare samt över 12-åriga adoptivbarn till finska medborgare.

Sammanlagt fattades 1 601 beslut om anmälan om medborgarskap, och 95 procent av dem var positiva. Den vanligaste grunden för beviljande av finskt medborgarskap via anmälningsförfarande var tidigare finskt medborgarskap (64 % av fallen).

De flesta som beviljades medborgarskap via anmälningsförfarande var tidigare svenska medborgare (64 %). Antalet medborgarskapsanmälningar ökade år 2020 med 66 procent, vilket misstänktes eventuellt bero på att tidigare finska medborgare på grund av coronaläget utomlands (särskilt i Sverige) ansökte om medborgarskap via anmälningsförfarande, vilket till exempel underlättade resor till Finland under rådande coronarestriktioner.

7.1. Ändringar i lagstiftningen om medborgarskap och andra utvecklingsriktningar

Regeringens proposition om medborgarskapslagen framskred år 2021. Inrikesministeriet ett utkast till regeringsproposition på remiss 01.10.2021¹⁸⁰. Syftet med ändringarna var att uppdatera och förtydliga lagen. Ändringsförslagen bygger på en förstudie från 2020 och de remissvar som kom in om förstudien. Avsikten är att förbättra funktionen av bestämmelserna så att de ska vara tydligare både med tanke på föremålet för bestämmelserna och med tanke på den som tillämpar dem.

Medborgarskapslagens definitioner av barn och statslösa uppdateras så att de motsvarar definitionerna i internationella avtal som är bindande för Finland. Således ska en person under 18 år alltid betraktas som ett barn, och ingående av äktenskap som minderårig inverkar inte på det. Statslösa ska inte längre delas in i ofrivilligt statslösa och frivilligt statslösa.

Förvärv av medborgarskap för barn ska förnyas så att ett barn vid födelsen alltid får finskt medborgarskap av sin finska förälder direkt med stöd av lag. Också barn som adopteras av finska medborgare ska alltid få medborgarskap direkt med stöd av lag. För närvarande kräver förvärv av medborgarskap för barn i vissa situationer en anmälan till Migrationsverket. Ändringen klargör situationen och bidrar också till att göra arbetet vid Migrationsverket smidigare.

Utgångspunkten för förvärv av medborgarskap är att sökanden är bosatt i Finland. Beräkningen av den boendetid som krävs ska förtydligas bland annat genom

enklare bestämmelser om de utlandsresor som tillåts under boendetiden. Allt som allt kan man vistas utomlands lika mycket som för närvarande. Det blir dock lättare för den som ansöker om medborgarskap att själv bedöma när boendetidsvillkoret uppfylls.

Bestämmelserna om bevis på språkkunskaper preciseras så att även yrkesexamina som avlagts på Åland beaktas. Även auktoriserade finsk- eller svensköversättare samt registrerade rättstolkare anses ha behövliga språkkunskaper.

Inrikesministeriet offentliggjorde den 13 december en ny **utlandsfinländarstrategin för åren 2022–2026**¹⁸¹. Strategin innehåller mål och åtgärder för att bemöta utlandsfinländarnas servicebehov och för att i allt högre grad utnyttja utlandsfinländarnas egen kompetens.

Målen för och åtgärderna enligt strategin hänför sig till att

- samordna utlandsfinländarfrågor inom statsförvaltningen
- utveckla myndigheternas kommunikation som gäller utlandsfinländare
- främja smidig skötsel av ärenden hos myndigheterna för utlandsfinländare
- stärka utlandsfinländarnas finländska identitet, deras språk, kultur och finska medborgarskap
- engagera utlandsfinländare att stödja näringslivet, exportfrämjande, forskning och hållbar utveckling
- stärka utlandsfinländarnas delaktighet i samhället
- göra återflyttningen lockande.

¹⁸⁰ Inrikesministeriet 1.10.2021, Ändringar som förtydligar medborgarskapslagen skickades på remiss, <https://valtioneuvosto.fi/-/1410869/kansalaisuuslakia-selkeyttavat-muutokset-lausuntoierrokselle> (Hämtad 23.3.2022)

¹⁸¹ Inrikesministeriet 13.12.2021, I den nya utlandsfinländarstrategin beaktas behoven hos finländare som bor utomlands allt bättre, <https://intermin.fi/-/uusi-ulkosuomalaisstrategia-huomioi-entista-paremmiin-ulkomailla-asuvien-suomalaisten-tarpeet> (Hämtad 04.03.2022)

8. Gränsbevakning, Schengen och visumpolitik

8.1. Gränsbevakningen år 2021

År 2021 fortsatte COVID-19-pandemin att spridas, vilket krävde att **den inre gränsbevakningen upprätthölls under största delen av året**. På motsvarande sätt begränsades gränstrafiken över yttre gränser hela året. Gränsbevakningsväsendet uppskattade¹⁸² även att det europeiska gränssäkerhetsläget försvagades märkbart under år 2021, särskilt vad gäller de yttre gränserna till Polen och Baltikum. Den omfattande illegala invandringen och ordnandet av denna utgjorde tydligt en del av statlig hybridpåverkan. Under slutet av året ökade krisen i Ukraina och Rysslands agerande i anslutning till den de militära spänningarna i norra Europa.

Olaglig verksamhet avslöjades i samband med bevakningen av den inre gränsen och vid alla gränser avlogs inresa eller personen avvisades i sammanlagt 3 181 fall år 2021 (2 439 år 2020).

Kvantitativt sett ökade olaglig inresa till landet något från år 2020. År 2021 inledde Gränsbevakningsväsendet 91 förundersökningar i anslutning till ordnande av olaglig inresa (84 år 2020).

Antalet olagliga gränsövergångar som upptäcktes vid EU:s yttre gränser uppgick till cirka 196 000 (128 000 år 2020). Antalet var det högsta sedan år 2015. Av rutterna för olaglig inresa var den centrala Medelhavsrutten den mest trafikerade med omkring 65 000 olagliga inresor. Via de inre gränserna anlände cirka 540 personer illegalt till Finland.

I flygtrafik från utanför Schengenområdet till Finland upptäcktes 2021 totalt 5 fall av olaglig inresa. I samband med dessa fall använde 1 person felaktiga resedokument, 3 hade inga resedokument och 1 person använde dokument som tillhörde en annan person.

Genom arbetet som Gränsbevakningsväsendets kontaktpersoner utför förhindrades 1 416 inresor till Finland eller inresor i andra Schengenländer med visum utfärdade av Finland. Antalet var märkbart stort i förhållande till antalet beviljade visum.

Utöver olagliga inresor som upptäcktes i luftfarten vid de yttre gränserna 44 personer som missbrukat de lagliga inresesätten år 2021, som anlände med transitflyg till Helsingfors-Vanda flygplats, inte använde sitt anslutande flyg och sökte asyl.

De ryska gränsmyndigheterna förhindrade hundratals försök till olaglig inresa vid den östra gränsen på deras sida. Vid gränsövergångsställen vid den östra gränsen upptäcktes fram till slutet av året tre personer som anlände olagligt, varav en utan visum för inresa och två med resedokument som tillhörde en annan person. Under 2021 upptäcktes totalt 5 gränsövergångar med olaglig inresa från Ryssland till Finland som syfte.¹⁸³

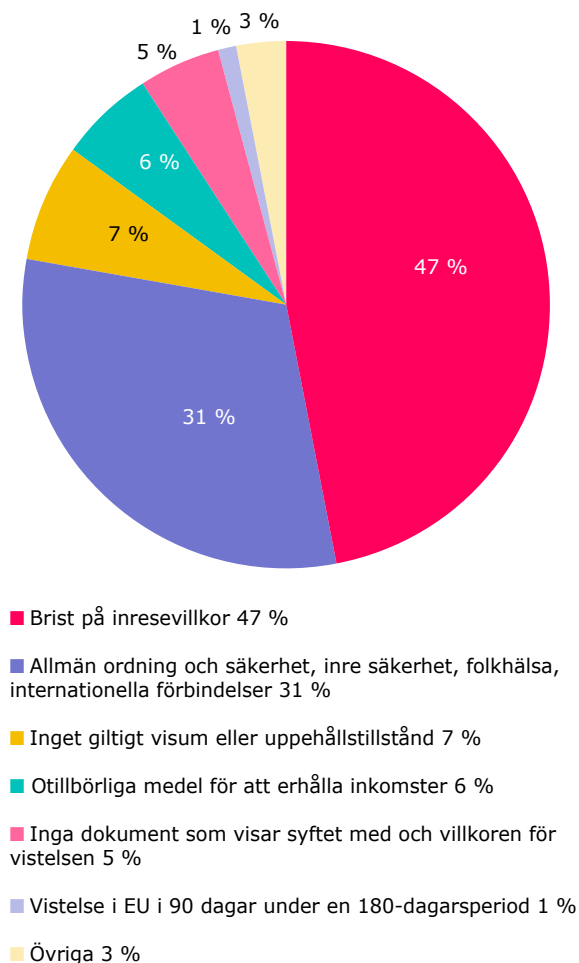
Det viktigaste projektet i **EU-samarbetet** var utplacandet av en permanent styrka för europeiska gräns- och kustbevakningen. Gränsbevakningsväsendets deltagande i Frontex samordnade operationer inom gränssäkerhet vid EU:s yttre land- och sjögränser och på flygplatser ökade till följd av utplacandet av en permanent styrka och det försvagade gränssäkerhetsläget i Europa. Från och med år 2021 har Gränsbevakningsväsendet tjänstemän året om i Frontex permanenta styrka. Den permanenta styrkan genomförde övningar även i Finland. Det övriga internationella samarbetet var fortsättningsvis aktivt med hänsyn till pandemirestriktionerna. Dialogen med de ryska gränsmyndigheterna upprätthölls och cheferna för Finlands och Rysslands Gränsbevakningsväsende träffades en gång under år 2021. De internationella övningarna annullerades delvis eller flyttades fram till följd av pandemin.

¹⁸² Gränsbevakningsväsendets bokslut 2021, <https://raja.fi/strategia-suunnittelu-ja-seuranta> (Hämtad 08.03.2022)

¹⁸³ Gränsbevakningsväsendet, e-postintervju 07.03.2022

Skäl till avvisning 2021

Källa: Gränsbevakningsväsendet

8.2. Lagändringar och andra utvecklingsriktningar gällande gränsbevakningen

Beredningen av den nationella lagstiftningen med anknytning till in- och utresesystemet (EES) och EU-systemet för reseuppgifter och resetillstånd (ETIAS) framskred enligt planerna år 2021¹⁸⁴. Regeringspropositionen¹⁸⁵ med förslag till kompletterande lagstiftning gavs till riksdagen i oktober 2021.

I denna proposition föreslås ändringar av lagen om behandling av personuppgifter vid Gränsbevakningsväsendet, gränsbevakningslagen, utlänningslagen, lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet, lagen om behandling av personuppgifter inom Tullen, lagen om verkställighet av böter och lagen om användning av flygpassageraruppgifter för bekämpning av terroristbrott och grov brottslighet.

Helheten kallas **Smart gränsförvaltning**. Benämningen hänvisar till automatisering och ny teknik som införs vid in- och utresekontroller. Detta innebär bland annat att gränsövergångar automatiseras, uppgifterna om in- och utresa registreras i hela EU och att de resenärer från tredjeländer, det vill säga från länder utanför Europeiska unionen, som är undantagna från viseringskrav registrerar sig på förhand på internet. Ändringarna gäller inte finska medborgare eller medborgare i andra Schengenländer.

I Gränsbevakningsväsendets projekt ETIAS nationellt införande förverkligas de tekniska åtgärder med vilka man möjliggör införandet av EU-systemet för reseuppgifter och resetillstånd (ETIAS) i de nationella ETIAS-enheterna och vid de yttre gränserna. Projektfinansieringen används också för utrustning av den nationella ETIAS-enheten och inledandet av dess verksamhet. Projektets verksamhetsperiod är 01.06.2021–31.12.2022.

Projektet **Förnyande av automatisk gränskontrollutrustning II** är en fortsättning på projektet "Förnyande av automatisk gränskontrollutrustning", där man upphandlade automatiserad gränskontrollutrustning till Helsingfors-Vanda flygplats. I fortsättningsprojektet fokuserar upphandlingarna på självbetjäningssystem, med vilka passagerarna självständigt kan utföra förberedelserna inför gränskontrollen. Med de upphandlingar som görs i projektet förbereder man sig särskilt på att säkerställa passagerartrafikens smidighet när in- och utresesystemet EntryExit System införs. Projektets verksamhetsperiod är 1.1.2021–30.6.2022.

¹⁸⁴ Inrikesministeriet 14.10.2021, Lagförslag om paketet om smart gränsförvaltning till riksdagen, <https://intermin.fi/-/alykkaat-rajat-kokonaisuuteen-liittyvat-lakiehdotukset-eduskuntaan> (Hämtad 23.3.2022)

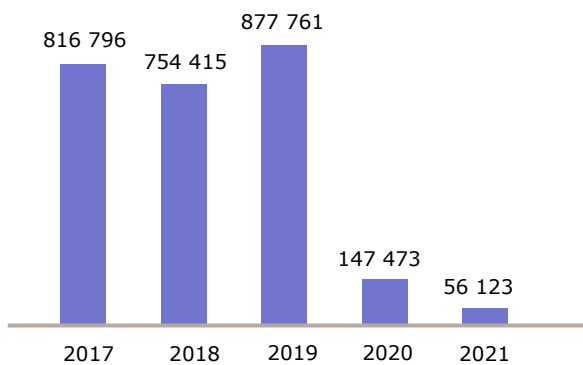
¹⁸⁵ [RP 173/2021](#) rd, Regeringens proposition till riksdagen med förslag till kompletterande lagstiftning om EU:s in- och utresesystem och EU-systemet för reseuppgifter och resetillstånd (hämtad 23.3.2022)

8.3. Visum år 2021

Reserestriktionerna som orsakades av COVID-19-pandemin år 2021 begränsade fortsättningsvis trafiken, vilket återspeglades i en kraftig minskning av visum. Finlands beskickningar beviljade år 2021 endast 56 123 visum till Finland, vilket är en mycket kraftig nedgång jämfört med toppåret 2019, då 877 761 visum beviljades. Utöver beskickningarna beviljade Gränsbevakningsväsendet 374 visum år 2021. Av de visum som beviljades år 2021 beviljades 55 940 visum i tredjeländer och 183 i ett annat EU-land. Totalt gjordes endast 59 141 visumansökningar.

Precis som tidigare år **var Ryssland det överlägset största visumansökningslandet:** 76 procent av alla visumansökningar gjordes i Ryssland

Schengen-visum som beviljats i Finlands beskickningar 2017–2021

Källa: Utrikesministeriet

8.4. Lagändringar och andra utvecklingsriktningar gällande visumpolitiken

Regeringens proposition om införandet av¹⁸⁶ **ett nationellt D-visum** framskred märkbart år 2021.¹⁸⁷ Regeringen lade den 16 september 2021 för riksdagen fram en regeringsproposition om ändring av 3 och 5 § i utlänningslagen och lagen om behandlingen av personuppgifter inom migrationsförvaltningen. Avsikten är att lagändringen ska träda i kraft år 2022.

Enligt propositionen skulle Migrationsverket kunna bevilja ett nationellt D-visum till de i lagförslaget mer detaljerat fastställda specialsakkunniga och tillväxtföretagare samt deras familjemedlemmar som har beviljats uppehållstillstånd. I detta fall skulle de inte behöva vänta på att uppehållstillståndskortet blir färdigt och levereras utomlands. I samband med detta första lagprojekt genomförs och utvecklingen av det nationella visumsystemet, med vilket den tekniska delen av beviljandet av D-visum byggs upp.

Regeringens proposition om införandet av ett nationellt D-visum hör samman med anteckningen i budgetförhandlingarna i september, enligt vilken man bör utreda hur man kan skapa en snabb process för uppehållstillstånd för specialsakkunniga och tillväxtföretagare samt deras familjemedlemmar, det vill säga en så kallad expressfil. Expressfilen blir färdig i juni 2022.

Ett av regeringen föreslaget D-visum stödjer förverkligandet av servicelöftet om ex expressfil på 14 dagar så, att en specialsakkunnig eller tillväxtföretagare samt deras familjemedlemmar kan resa till Finland genast efter att uppehållstillstånd har beviljats och de behöver inte längre vänta på uppehållstillståndskort utomlands.

Syftet med utrikesministeriets projekt **MIAMI2** var att införa en ny lösning på VISA-användargränssnittet. Syftet var att alla de aktörer, beskickningar, utrikesministeriet samt intressenter som använder Finlands VISA-visumsystem ska införa den nya lösningen. Användargränssnittet, identifiering av användarna och behörigheternas roller utgör en kritisk del av Finlands beviljande av visum och utan ett fungerande användargränssnitt kan visumansökningarna inte behandlas i Finland. Projektets verksamhetsperiod är 01.07.2021–31.01.2021.

¹⁸⁶ [RP 122/2021](#) rd Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av utlänningslagen och 3 och 5 § i lagen om behandling av personuppgifter i migrationsförvaltningen (Hämtad 23.3.2022)

¹⁸⁷ Inrikesministeriet, Arbets- och näringsministeriet, Utrikesministeriet, 16.9.2021, Lagförslaget om ett D-visum för längre vistelser underlättar arbetskraftsinvandringen <https://intermin.fi/-/lakiesitys-pitkaaikaisesta-d-viisumista-helpottaa-tyovoiman-maahanmuuttoa> (Hämtad 10.3.2022)

9. Irreguljär migration¹⁸⁸ och människosmuggling

År 2021 påträffades 1 092 irreguljära migranter i Finland, vilket var något mindre än det föregående årets siffror (1 144 personer).¹⁸⁹

I statistiken för 2021 har man tagit med i beräkningen personer som vistats i landet utan giltigt tillstånd eller arbetat inne i landet eller anträffats vid den yttre gränsen samt de personer som sökt asyl och som konstaterats vistas i landet utan dokument som berättigar till detta innan asylansökan lämnats in. Statistikmetoden baserar sig främst på Eurostats kriterier för statistikföring av olaglig vistelse.

Restriktionerna i samband med coronapandemin och andra åtgärder har märkbart påverkat olaglig vistelse i landet sedan år 2020. I Finland gällde de striktaste restriktionerna våren 2020 och 2021 och då var även effekterna som störst. År 2021 upptäcktes sammanlagt 1 977 fall i inlandet och vid de inre gränserna med anknytning till tredjelandsmedborgares olagliga vistelse i landet, vilket var 25 procent mer än år 2020 och nio procent mer än år 2019.

Antalet nyanlända asylsökande som vistades olagligt i landet var i början av år 2021 fortfarande litet, men ökade under slutet av året till nivån före coronasituationen. Under året upptäcktes 629 nyanlända asylsökande som vistades olagligt i landet, vilket var 26 procent mer än året innan, men klart lägre än före coronapandemin.

Ett särdrag under pandemin har varit det exceptionellt stora antalet förseelser i anslutning till resehandlingar och uppehållstillstånd. Förseelser med anknytning till resehandlingar har förblivit på en hög nivå från och med hösten 2020. Det är väl känt att det även i övrigt är svårt för somaliska, afghanska och irakiska medborgare att få resehandlingar i det egna landet, men till följd av coronasituationen har antalet förseelser med anknytning till resehandlingar ökat förhållandevis ännu mer bland andra utländska medborgare. År 2021 var förseelser med anknytning till irakiska, afghanska och somaliska medborgares resehandlingar något över dubbelt så många, jämfört med år 2019, men bland andra medborgare över tredubbelt så många.

Betydande medborgarskap bland de fall av olaglig vistelse eller olagligt arbete som upptäcktes år 2012 var Irak, Somalia och Afghanistan. Vad gäller grupperna i fråga observerades en ökning inom alla viktiga kategorier som stred mot bestämmelserna. **Andra allmänna medborgarskap var Ukraina, Ryssland, Turkiet och Nigeria.** För ukrainarnas del var det nästan enbart frågan om arbete utan arbetstillstånd. Vad gäller medborgarskap har de mest betydande ändringarna under de senaste åren gällt ett märkbart mindre antal turkiska medborgare som vistas olagligt i landet. Det finns sannolikt flera olika orsaker till detta, inklusive det inrikespolitiska läget i Turkiet, situationen vid landsgränsen mellan Grekland och Turkiet, reserestriktionerna till följd av coronasituationen samt färre trafikförbindelser än vanligt.

Man bör dock notera att i praktiken **utgör en betydande del av de statistikförda fallen av olaglig vistelse mindre förseelser**, till exempel korta tillståndsavbrott som observeras vid återupptagningsprocessen gällande dokument eller tillstånd. Sådana är till exempel avbrott i passets giltighet eller ansökan om uppehållstillstånd i en situation där giltighetstiden för ett tidigare uppehållstillstånd har löpt ut. En del av fallen med olaglig vistelse avslöjas inom myndigheternas övervakningsverksamhet, till exempel vid larmuppdrag, inspektioner eller som en del av utlänningsövervakningen. Även vid brottsutredningar avslöjas ett mindre antal personer som inte har de dokument eller tillstånd som krävs för att vistas i landet. Det är ofta frågan om personer som försöker dölja sin vistelse från myndigheterna.

Övriga förseelser som bryter mot bestämmelserna om vistelse i landet utgörs ofta av fall där personen inte överhuvudtaget har lagligt tillstånd att vistas i landet eller där tillståndet för laglig vistelse har löpt ut. År 2021 upptäcktes sammanlagt 593 fall, där förseelsen gällde uppehållstillstånd eller visum, vilket var något fler än året innan (565) och klart fler än året innan dess. Dessa fall ökade klart under hösten 2020, men minskade år 2021 nästan till nivån före coronasituationen. Svårigheterna att sköta ärenden med tillståndsmyndigheterna inverkar kanske på detta. Överhuvudtaget uppdagades bristerna gällande rese-

¹⁹¹ På engelska är den motsvarande termen "irregular migration". Den finska översättningen "säännösten vastainen maahanmuutto" (irreguljär migration) grundar sig på EMN:s nyaste ordlista invandrings- och asylordlista 6.0: finskspråkig upplaga. Finlands lagstiftning och myndigheterna använder termen "olaglig inresa till landet" eller "olaglig vistelse i landet".

¹⁹² Källa till kapitel 9: CKP

handlingar och uppehållstillstånd till stor del mer inom tillståndsprocessen än till följd av myndigheternas aktiva övervakningsverksamhet.

Topp 10 medborgarskap bland dem som vistades i landet i strid med bestämmelserna 2021 (inkl. arbete utan arbetstillstånd)

Irak	153
Ukraina	113
Ryssland	79
Turkiet	78
Somalia	67
Afghanistan	48
Nigeria	46
USA	32
Iran	28
Gambia	27
TOPP 10 totalt	671
Alla totalt	1 092

Källa: CKP

Polisen förde dessutom också separat statistik över olovligt arbete. **År 2021 anträffades 362 tredjelandsmedborgare som arbetade helt utan arbetstillstånd i Finland.**

Olovligt arbete är grå ekonomi och kopplas till irreguljär vistelse i landet. Svartarbete är för de flesta som vistas i landet i strid med bestämmelserna det behändigaste sättet att skaffa sig en inkomst. Samtidigt ökar också förmedlingen av internationell billig arbetskraft och svart arbetskraft. Användningen

av svart arbetskraft snedvrider konkurrensen: förmedlingen av svart och billig arbetskraft är också förknippad med organiserad brottslighet, för vilken brott som begås i företagsstrukturer utgör en växande inkomstkälla.

Alla som arbetar olovligt vistas dock inte olagligt i landet. Svart och billig arbetskraft och rörligheten av sådan arbetskraft möjliggörs i många fall med hjälp av falska dokument på samma sätt som olaglig migration och annan gränsöverskridande brottslig verksamhet. Den vidstående statistiken redogör för personer som arbetat helt och hållet utan arbetstillstånd oavsett om de vistats lovt i landet eller inte. *dän oleskelunsa maassa sinänsä luvallista vai ei.*

Personer som arbetat helt utan arbetstillstånd 2021

Ukraina	94
Irak	39
Nigeria	33
Ryssland	25
Kirgizistan	16
USA	14
Statslösa personer	12
Ghana	11
Filippinerna	7
Somalia	7
Uzbekistan	7
Vietnam	7
TOPP 10 (12) totalt	272
Alla totalt	362

Källa: CKP

9.1. Lagändringar och andra utvecklingsriktningar gällande irreguljär migration och människosmuggling

År 2021 gjordes flera betydande öppningar på allmän nivå med anknytning till migrationspolitiken och vistelse i landet. **Åtgärdsprogrammet mot olaglig inresa och vistelse 2021–2024**¹⁹⁰ uppdaterades i enlighet med regeringsprogrammet för statsminister Marins regering och offentliggjordes 5.5.2021. Målet med programmet är att på ett övergripande sätt påverka olaglig inresa och vistelse i landet, gränsöverskridande brottslighet samt att förhindra att det uppstår ett skuggsamhälle utanför det officiella samhället i Finland. I programmet bedöms också ställningen för dem som vistas i landet utan uppehållsrätt och inslag av utnyttjande som är förknippade med dem samt ställningen för offer för människohandel.

Programmet innehåller sammanlagt 52 åtgärder på strategisk och operativ nivå. Åtgärderna har indelats under fem olika teman:

- åtgärder i ursprungs- och transitländerna
- åtgärder vid gränsen
- åtgärder i Finland
- åtgärder för att främja återresor
- åtgärder som gäller personer som vistas i landet utan uppehållsrätt

Åtgärdsprogrammet efterlyser att åtgärderna i anslutning till olaglig inresa och vistelse i landet måste vara både effektiva och humana. Genomgående prin-

ciper i åtgärdsprogrammet är att trygga tillgodoseendet av de grundläggande och mänskliga rättigheterna samt att främja avslöjandet av människohandel och att identifiera utsatta personer.

Åtgärdsprogrammet har beretts i en projektarbetsgrupp under tiden 10.9.2020–15.1.2021. Utöver inrikesministeriets migrationsavdelning, polisavdelning, gränsbevakningsavdelning och förvaltnings- och utvecklingsavdelning har företrädare för utrikesministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, arbets- och näringsministeriet, Migrationsverket och Polisstyrelsen deltagit i projektarbetsgruppens arbete. Projektarbetsgruppen har hört flera intressentgrupper för beredningen av åtgärdsprogrammet. Åtgärdsprogrammet har färdigställts i en politisk behandling.

Man strävade också efter att förbättra situationen för personer utan uppehållsrätt i landet.

Som en del av åtgärdsprogrammet tillsatte Inrikesministeriet 24.5.2021 en utredning¹⁹¹ om en lagändring som gör det möjligt att bevilja tillfälligt uppehållstillstånd och främlingspass för en begränsad tid till en asylsökande som fått avslag på sin ansökan och som är sysselsatt. Avsikten med ändringen är att personen ska kunna resa för att skaffa resedokument av myndigheterna i sitt eget land. Dessutom utreds hur man eventuellt kunde lösa situationen för personer som länge varit utan uppehållsrätt i Finland. Bakom projektet ligger handlingsprogrammet mot olaglig inresa och vistelse i landet, som publicerades tidigare i maj och innehåller 52 åtgärder, varav 10 gäller i synnerhet personer som vistas i landet utan uppehållsrätt.

¹⁹⁰ Inrikesministeriet (2021), Åtgärdsprogram mot olaglig inresa och olaglig vistelse i landet för 2021–2024 – förebyggande av ett skuggsamhälle, Inrikesministeriets publikationer 2021:9, <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-324-620-1> (Hämtad 23.3.2022)

¹⁹¹ Inrikesministeriet 24.5.2021, Lösningar söks för personer som vistas i landet utan uppehållsrätt, <https://intermin.fi/-/ilman-oleskeluoikeutta-maassa-olevien-tilanteeseen-etsitaan-ratkaisuja> (Hämtad 23.3.2022)

9.2. Undersökningar om irreguljär migration

I den av Polisyrkeshögskolan publicerade undersökningen **Utredning av skuggområden i myndigheternas informationsutbyte och analysverksamhet i anslutning till övervakningen av arbetsrelaterad invandring**¹⁹² strävade man efter att skapa en helhetsbild av den gällande lagstiftning som reglerar myndigheternas informationsutbyte och man granskade utmaningarna med att förmedla analyserad myndighetsinformation samt eventuella skuggområden för att bekämpa missbruk i anslutning till arbetsrelaterad invandring. Enligt utredningen verkar den nuvarande lagstiftningen vara så omfattande och delvis tolkningsbar att myndigheterna inte nödvändigtvis har en exakt uppfattning om varandras befogenheter och rättigheter. Utgående från resultaten är dessutom myndigheternas analysverksamhet brokig och kan stödja sig på enskilda tjänstemäns förmågor eller åsikter. Fenomen med omfattande nationella och internationella förbindelser, såsom omkring arbetsrelaterat utnyttjande, ska analysdata producerad av myndighet var högklassig och noggrant administrerad. En strategi och en verksamhetsplan som styr den praktiska övervakningsverksamheten och det myndighetsövergripande arbetet på lång sikt måste utformas för att bekämpa missbruk av arbetsrelaterad invandring.

Jukka Könönens etnografiska undersökning **The absent presence of the deportation apparatus: methodological challenges in the production of knowledge on immigration detention**¹⁹³ om Finlands system för tagande i förvar av invandrare reflekterar över hur metodologiska val, teoretiska antaganden och omständigheterna inverkar på produktionen av information gällande tagande i förvar av invandrare. I undersökningen behandlas betydelsen av följande teman: 1) valet av fall bland fångar, vars invandrarhistorik, sociala situation och förvaringstid märkbart varierar; 2) en undersökningsmiljö på flera platser, med vilken man kan beskriva olika processer för verkställandet av migration under förvaringstiden; 3) en bindande undersökningsstrategi för att erhålla förstahandsinformation om de förvarades fall utöver enbart berättelser; och 4) användningen av förvaltningsinformation vid kontextualisering av empiriska resultat. I undersökningen konstateras

att det är viktigt att utreda fångarnas inställning till utvisningsförfarandet. Utvisningsförfarandet formar de alternativ fångarna har tillgång till och fastställer förvaringens slutresultat "från utsidan".

Jussi Jauhiainens och Miriam Tedeschis monografi **Undocumented migrants and their everyday lives the case of Finland**¹⁹⁴ ger en allmän överblick av papperslösa invandrares vardag med fokus på boende, sysselsättning, sociala nätverk, hälsovård, flyttning samt deras användning av internet och sociala medier. Även om bokens empiriska tyngdpunkt är Finland, förenar dessa teman den senare med en mer omfattande geografisk skala som sträcker sig från globala migrationsfrågor till EU:s asylpolitik, inklusive tiden efter år 2015 och COVID-19-pandemin, samt nationella, politiska och samhällsfrågor, som anknyter till de papperslösas lokala utmaningar, möjligheter och tillvägagångssätt i kommunerna och gemenskaperna. Boken undersöker på vilket sätt en människa blir en papperslös flykting, ibland som ett resultat av asylprocessen. Boken behandlar även forskningsetik, innehåller praktiska anvisningar och reflektioner över hur man med olika metoder utför kvantitativ, kvalitativ forskning om papperslösa. Till slut behandlar boken allt vanligare forskningsteman som gäller papperslösa.

Jauhiainen och Tedeschi publicerade år 2021 artikeln **Papperslösa invandrare inom hälsovården i Finland** (på finska)¹⁹⁵, där man granskar hälsotjänsterna för papperslösa invandrare i Finland: hurudant är utbudet av hälsotjänster, hur mycket använder de papperslösa dessa och på vilket sätt har coronapandemin påverkat detta? Många papperslösa lider av ångest. Deras problem med den psykiska hälsan måste lösas på ett systematiskt sätt med hjälp av förebyggande praxis och politik. Coronapandemin visade att hälsotjänster för alla som bor i Finland är viktiga med tanke på hela befolkningen. För att bekämpa pandemin bör alla som bor i Finland erbjudas vaccination. Hälsoinformation och praxis inom förebyggande hälsovård bör spridas tydligt och heltäckande – och på de väsentliga språken.

I Karja Katiskos och Maija Kalm-Akubardias publikation **Maktens räckvidd i socialbranschens arbete med papperslösa**¹⁹⁶ granskas den makt som används inom socialbranschen i förhållande till pap-

¹⁹² Kuukasjärvi, K., Rikkilä, S., Kankaanranta, T. (2021), Utredning av skuggområden i myndigheternas informationsutbyte och analysverksamhet i anslutning till övervakningen av arbetsrelaterad invandring, (på finska) Polisyrkeshögskolans rapporter 139, Polisyrkeshögskolan, <https://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2021110954521> (Hämtad 01.04.2022)

¹⁹³ Könönen, J. (2021), The absent presence of the deportation apparatus: methodological challenges in the production of knowledge on immigration detention, *Social anthropology* 29:3, sidorna 619-634, Cambridge: Cambridge University Press, <http://hdl.handle.net/10138/337710> (Hämtad 23.3.2022)

¹⁹⁴ Jauhiainen, J., Tedeschi, M. (2021). Undocumented Migrants and their Everyday Lives. In IMISCOE Research Series. Springer International Publishing. <https://doi.org/10.1007/978-3-030-68414-3> (Hämtad 23.03.2022)

¹⁹⁵ Jauhiainen, J., Tedeschi, M. (2021), Papperslösa invandrare inom hälsovården i Finland, *Samhällspolitik* 86 (2021): 4, s. 438-445, Helsinki, <https://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2021091546223> (Hämtad 23.3.2022)

¹⁹⁶ Katisko, M., & Kalm-Akubardia, M. (2021). Maktens räckvidd i socialbranschens arbete med papperslösa, *Diak Anförande* 38, Diakoniykeshögskolan, Helsingfors, <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-493-382-7> (Hämtad 23.2.2022)

perslösa klienter. Undersökningsmaterialet utgörs av intervjuer med anställda som arbetar inom de offentliga socialtjänsterna. Det viktigaste undersökningsresultatet hör samman med identifieringen av dolda strukturer enligt Steven Lukes maktteori. Maktens räckvidd inom socialbranschen visar sig som motstridig önskan att följa beslut, även om besluten och anvisningarna skulle kännas bristfälliga och medföra utmaningar med att agera i enlighet med yrkesetiken inom socialbranschen. Utgående från analysen skulle det vara viktigt att man inom socialbranschen skulle kunna identifiera den strukturella maktens olika nivåer. Med tanke på utbildningen inom socialbranschen, utvecklingen av yrkespraxis och forskning är det viktigt att reflektera över den yrkesmässiga verksamheten i riktning mot ett globalt, hållbart arbete inom socialbranschen.

---

10. Bekämpning av människohandel

10.1. Uppehållstillstånd beviljade till offer för människohandel¹⁹⁷

Under handläggningen av ansökningarna kan Migrationsverket hitta tecken på människohandel. Detta innebär inte nödvändigtvis att människan har blivit utsatt för människohandel, utan att myndigheterna har misstankar om saken. Grunden för uppehållstillstånd kan vara t.ex. internationellt skydd, individuell mänsklig orsak eller uppehållstillstånd som beviljas offer för människohandel.

Ett offer för människohandel som befinner sig i Finland kan enligt vissa förutsättningar beviljas ett uppehållstillstånd för offer för människohandel. År 2021 beviljades 14 offer för människohandel ett första uppehållstillstånd. Sammanlagt 15 nya tidbegränsade uppehållstillstånd, dvs. så kallade fortsatta tillstånd, beviljades offer för människohandel.

10.2. Offer för människohandel som hänvisats till hjälpsystemet¹⁹⁸

År för år har man identifierat allt fler personer som blivit offer för människohandel eller närliggande brott i Finland. År 2021 sjönk antalet något från föregående års rekord. Föregående år upptäcktes flera grupper på 3–11 personer som hade blivit offer för tvångsarbete i Finland. År 2021 upptäcktes i huvudsak enskilda offer, inte grupper.

År 2021 fick hjälpsystemet 300 förslag om antagning av klienter. Förmodade människohandelsoffer hänvisades oftast till hjälpsystemet av Migrationsverket och av förläggningar för asylsökande. I 40 fall vände sig ett förmodat människohandelsoffer själv till hjälpsystemet. Ett betydande antal hänvisades också till hjälpen av sina rättsbiträden, Brottsofferjouren eller mödra- och skyddshem. Polisen hänvisade sju personer till hjälpsystemet, vilket kan jämföras med föregående års betydligt högre antal på 25. Socialväsendet hänvisade 11 personer till hjälpsystemet.

Hjälpsystemet fick 243 nya klienter¹⁹⁹, varav 96 var män och 147 kvinnor, 215 vuxna och 28 minderåriga. Även 48 minderåriga barn till klienterna antogs som klienter inom hjälpsystemet. Hjälpsystemet antog fler minderåriga klienter jämfört med tidigare år. En tredjedel av alla nya klienter, ungefär 80 personer, uppgav att de blivit offer för människohandel som minderåriga.

Vanligtvis tar Hjälpsystemet för offer för människohandel årligen emot fler klienter som blivit utsatta för människohandel utomlands (66–70 %) än i Finland (30–34 %). År 2021 uppgav 243 av de nya klienterna att de blivit offer för människohandel i Finland och 146 klienter uppgav att utnyttjandet skett utomlands.

I slutet av 2021 fanns det totalt 1 132 personer i stödsystemet, varav 880 var potentiella offer för människohandel och 252 minderåriga barn som har en klient som vårdnadshavare.

¹⁹⁷ Källa: Migrationsverket

¹⁹⁸ Årsöversikt för Hjälpsystemet för offer för människohandel 2021 https://www.ihmiskauppa.fi/materiaalipankki/tilastot_ja_tilannekatsaukset/ihmiskaupan_uhrien_auttamisjarjestelman_vuosikatsaus_2021/tilastot_uudet_asiakkaat_2021 (Hämtad 10.3.2022)

¹⁹⁹ Att antas till hjälpsystemet innebär inte att personen officiellt har identifierats som offer för människohandel utan hen betraktas först som ett potentiellt offer för människohandel. Först därefter kan personen officiellt identifieras som ett offer för människohandel. Officiellt identifierade offer för människohandel kan fortsätta att utnyttja tjänsterna inom hjälpsystemet tills de inte längre behöver dem. Om en klient inte officiellt kan identifieras som ett offer för människohandel upphör tjänsterna inom hjälpsystemet.

De nya klienter som blivit offer i Finland representerade flera olika medborgarskap. Oftast identifierades medborgare från Irak (23), Finland (16), Nepal (5) och Thailand (5) som offer. Av dem vistades nästan hälften (46%) i Finland med uppehållstillstånd som oftast hade beviljats på grund av antingen arbete eller familjeband. Bland dem som blivit offer i Finland fanns 16 finska eller övriga EU-medborgare, och 3 kom från ett land vars medborgare inte behöver visum för att vistas i Finland. Av dessa var 20 asylsökande.

I Finland har personer utan laglig uppehållsrätt eller de som kallas papperslösa bedömts vara särskilt utsatta för olika former av utnyttjande.

År 2021 togs 13 papperslösa in i hjälpsystemet, vilka uppskattades ha utsatts för exploatering i samband med människohandel i Finland.

Till hjälpsystemet kan man hänvisas via olika instanser, offren kommer emellertid oftast via Migrationsverket eller förläggningen. Under 2021 hänvisade Migrationsverket totalt 77 personer och förläggningarna totalt 58 personer till hjälpsystemet. Som tredje största grupp sökte offren själva hjälp (40). Under tidigare år har personer som blivit offer i Finland ofta hänvisats till hjälpen via en organisation, ett skyddshus, en jurist/advokat eller polisen.

Hjälpsystemets klienter omfattar såväl finska medborgare som EU-medborgare, personer som anlät till Finland på basis av visumfrihet, tredjelandsmedborgare som arbetar lagligt i Finland samt personer som tidigare varit asylsökande.

Av alla nya klienter var 61 procent asylsökande. Endast 21 procent är asylsökande som blivit offer i Finland. Personer som vanligen blir föremål för utnyttjande i Finland är personer med uppehållstillstånd på annan grund, såsom på basis av familjeband, EU-medborgare (inkl. finska medborgare), uppehållstillstånd på basis av arbete och olaglig vistelse i landet.

Människohandeln är mångsidig och nya former av den identifieras kontinuerligt. De vanligaste av dessa är emellertid ännu tvångsarbete och sexhandel. Vid sidan av dessa har man till exempel i Finland obser-

verat tvång till tiggeri och brottslig verksamhet samt tvångsäktenskap.

I likhet med tidigare år var personer som 2021 blev offer i Finland oftast offer för tvångsarbete (105 personer). Utnyttjande av arbetskraft noterades fortfarande i synnerhet inom städ-, restaurang- och byggbranschen samt i någon mån inom skönhetsvårdsbranschen och i jordbruksarbete. Som offer för tvångsarbete faller vanligen andra än finska medborgare, men på arbetsgivarsidan påträffas även finländare. Näst oftast hade personen blivit offer för sexuellt utnyttjande (68).

År 2021 identifierades något färre som utsatts för tvångsarbete i Finland jämfört med föregående år. År 2020 identifierades 78 personer som utsatts för tvångsarbete i Finland, medan antalet 2021 var 48. Av de personer som bedömdes ha blivit offer för människohandel i anknytning till sexuellt utnyttjande i Finland hänvisades 21 till hjälpsystemet, var något fler än år 2020 (15). De upptäckta fallen anknyt till allmänhet till utnyttjande inom prostitution. Största delen av offren för sexhandel hade blivit offer utomlands (47).

Män och pojkar har oftast utsatts för tvångsarbete. Även män och pojkar utsätts dock för sexuellt utnyttjande och exempelvis tvångsäktenskap. Kvinnor och flickor blev i synnerhet offer för människohandel i anknytning till tvångsäktenskap. Näst oftast blev de offer för sexuellt utnyttjande eller tvångsarbete.

Betydligt fler offer för tvångsäktenskap antogs som klienter jämfört med tidigare år. År 2021 upptogs totalt 63 offer för människohandel förknippad med **tvångsäktenskap** i hjälpsystemet. Vanligtvis hade äktenskapet ingåtts i offrets hemland och fortsatt i Finland under förhållanden som kränkte den mänskliga värdigheten. När äktenskapet ingicks var offret vanligtvis minderårig. Några offer hade förts till Finland som nya fruar till en person som bor i Finland eller så hade äktenskapet ingåtts i Finland. Ofta avslöjas fallen då myndigheter ingriper i våld i närrelationer. Polisen, förläggningarna och skyddshuset innehar en nyckelposition i att identifiera offer för tvångsäktenskap.

10.3. Lagändringar och andra utvecklingsriktningar gällande bekämpning av människohandel

Den 7 maj 2021 godkände statsrådet **åtgärdsprogrammet mot människohandel**²⁰⁰, vars syfte är att främja avslöjandet av människohandel, effektivisera förverkligandet av det straffrättsliga ansvaret och förbättra offrens ställning. Åtgärdsprogrammet som grundar sig på fem strategiska mål innehåller 55 konkreta åtgärder. Med programmet strävar man efter att avslöja människohandel, förbättra offrens ställning och effektivisera förverkligandet av det straffrättsliga ansvaret. Med hjälp av programmet strävar man även efter att stärka arbetet mot människohandel som en del av statsrådets verksamhet i ett större perspektiv och intensiviera samarbetet med medborgarsamhället. Planen kopplar utvecklingen av arbetet mot människohandel till utrednings- och forskningsverksamhet. Genom åtgärdsprogrammet strävar man efter att förebygga och minska människohandel. Statsrådet ansåg att en identifiering av människohandel kräver att hela brottsprocessen utvecklas. Kompetensen i anslutning till människohandel hos de myndigheter som utför förhandsundersökningarna, särskilt polisen, förbättras och bekämpandet och undersökningarna av människohandel effektiviseras. Åtgärdsprogrammet innehåller även åtgärder för åklagar-, domstols- och brottspåföljdsmyndigheten.

Polisens specialenhet mot människohandel inledde sin verksamhet år 2021. Det beslutades att inrätta en utredningsgrupp för att upptäcka och utreda människohandel vid Helsingfors polisinrättning, som kommer att arbeta i nära samarbete med Centralkriminalpolisen, det nationella nätverket av experter på förebyggande av människohandel samt andra myndigheter och samarbetspartner. Den nationella utredningsgruppen inhämtar information, avslöjar och utreder nationella brott och stödjer andra enheter samt bekämpar gränsöverskridande brottslighet i samarbete med Centralkriminalpolisen. Polisen kommer också att ha två utsedda människohandelsutredare på varje polisinrättning.²⁰¹

Regeringen föreslog torsdagen den 17 juni 2021 **ändringar i utlänningslagen för att bekämpa utnyttjandet av utländsk arbetskraft**. De nya be-

stämmelserna i utlänningslagen förhindrar utnyttjandet av utländsk arbetskraft och förbättrar offrets rättsliga ställning. Syftet med lagändringen är att främja avslöjandet av fall av utnyttjande och skydda offren för utnyttjande.²⁰²

I och med lagändringarna kan uppehållstillstånd för arbetstagare vägras om det är motiverat att misstänka att en arbetsgivare har för avsikt att kringgå bestämmelserna om inresa och vistelse i landet. En utländsk arbetsökande kan dock få uppehållstillstånd för arbete hos andra arbetsgivare. I och med ändringarna kan myndigheterna förhindra rekryteringar som genomförs av arbetsgivare som gjort sig skyldiga till utnyttjande.

Om man misstänker att en person har blivit utsatt för utnyttjande, förlorar personen inte sin rätt att vistas eller arbeta i Finland. Arbetstagaren kan fortsätta arbeta hos en annan arbetsgivare eller ansöka om nytt uppehållstillstånd för sökande av arbete. Detta förbättrar offrets rättsliga ställning och myndigheternas förutsättningar att ingripa i utnyttjande. Lagändringarna är ett led i regeringens åtgärder mot utnyttjande av utländsk arbetskraft och de har beretts i en arbetsgrupp för förebyggande av utnyttjande av utländsk arbetskraft under ledning av arbets- och näringsministeriet.

Utöver lagändringarna har arbetsgruppen berett **informationspaketet Arbeta i Finland**²⁰³ och öppnat **en flerspråkig rådgivningstjänst för säsongarbetare**²⁰⁴.

Broschyren Arbeta i Finland innehåller information om arbetsvillkoren i Finland och råd till arbetstagare om hur de ska gå till väga om de blivit utnyttjade. I broschyren finns också länkar till de platser, där arbetstagare kan få hjälp. Broschyren har utarbetats tillsammans med Brottsofferjouren (RIKU) och andra intressegrupper och publiceras på finska, svenska och engelska och dessutom på ryska, ukrainska, nepali och thai. Brottsofferjouren ansvarar för den praktiska verksamheten.

Tjänsten är särskilt avsedd för utländska arbetstagare som misstänker att de har blivit utnyttjade. Rådges om till exempel lagenliga arbetsvillkor, boende- och hygienförhållanden och tillgängligt rättsskydd.

²⁰⁰ Statsrådet (2021) Finland bekämpar människohandel: Åtgärdsprogram mot människohandel, Justitieministeriets publikationer 2021:15, <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/163078> (Hämtad 10.3.2022).

²⁰¹ Statsrådet 5.11.2020, Bekämpningen av människohandel effektiviseras genom samarbete mellan myndigheter och organisationer, <https://valtioneuvosto.fi/-/1410869/ihmiskaupan-torjuntaa-tehostetaan-viranomaisten-ja-jarjestojen-yhteistyolla> (Hämtad 15.4.2021)

²⁰² Arbets- och näringsministeriet, Kompetenscentret för integration av invandrare 18.6.2021, Utnyttjande av utländsk arbetskraft förebyggs genom att ändra utlänningslagen, <https://kotoutuminen.fi/-/ulkomaalaisen-tyovoiman-hyvaksikayttoa-ehkaistaan-ulkomaalaislain-uudistuksilla> (Hämtad 10.3.2022)

²⁰³ Arbets- och näringsministeriet, Arbeta i Finland, <https://tem.fi/tyoskentely-suomessa> (Hämtad 10.3.2022)

²⁰⁴ Brottsofferjouren, Rådgivningstjänst till säsongarbetare, <https://www.riku.fi/seasonalwork/> (Hämtad 10.3.2022)

10.4. Studie gällande människohandel

HEUNI och Hjälpssystemet för offer för människohandel publicerade i oktober utredningen **Från utnyttjande till rättvist arbetsliv. Utredningen om ordnandet av sysselsättningstjänster för människohandelsoffer med utländsk bakgrund i Finland**²⁰⁵ beskriver sysselsättningstjänster för och integration av offer för människohandel och utnyttjande med utländsk bakgrund i Finland. I utredningen konstateras att till exempel mer flexibla sysselsättnings- och integrationstjänster, utbildning av yrkespersoner och beaktandet av individuella behov skulle förbättra offrens sysselsättning och integration. Publikationen strävar efter att svara på hurudana utmaningar eller strukturella brister människohandelsoffer med utländsk bakgrund möter i anslutning till sysselsättning. I utredningen undersöks också hurudana tjänster och andra åtgärder som stöder sysselsättning offren skulle behöva. Utredningen beskriver lagstiftningen och tjänsterna i Finland samt tidigare utredningar om ämnet.

Europeiska institutet för kriminalpolitik (HEUNI) utarbetade även 2021 en **utredning**²⁰⁶ **om arbetet mot utnyttjandet av utländsk arbetskraft i olika länder**. Utredningen beskriver myndigheternas samarbetsmodeller och lagstiftningen. I den tredelade utredningen beskrivs fenomenet arbetsrelaterat utnyttjande, nuläget i Finland och internationella åtgärder för att förebygga utnyttjande. Utöver slutsatserna reflekterar man i utredningen över hur tillvägagångssätt utarbetade i andra länder skulle kunna anpassas för Finland. I utredningen beskrivs särskilt modeller för myndighetssamarbete i Norge, Belgien och Storbritannien. Utredningen behandlar också den lagstiftning som Nederländerna, Belgien och Storbritannien har infört för att ingripa i exploatering av arbetskraft. Vidare presenterar utredningen Estlands arbetstvistikommitté och Sveriges lagstiftning om människoexploatering.

Utredningen visar att åtgärderna för att ingripa i exploatering av utländsk arbetskraft kräver gott strukturerat samarbete mellan arbetarskyddet, polisen, skattemyndigheten och andra centrala aktörer. De gemensamma arbetssätten och den gemensamma arbetskulturen uppstår på regional nivå när de centrala myndigheterna möter regelbundet och sprider information med låg tröskel.

Diskrimineringsombudsmannen utredde år 2021 **praxis för uppehållstillstånd för offer för människohandel**²⁰⁷. En central fråga i undersökningen, som beställdes av inrikesministeriet och arbets- och näringsministeriet, var hur sårbarheten hos offren för människohandel har bedömts. Undersökningen visade att bedömningen var mångsidig men varierande. När det gäller positiva beslut var människohandel nödvändigtvis inte den viktigaste grunden för beviljande av internationellt skydd eller uppehållstillstånd.

Föremål för undersökningen var de beslut om uppehållstillstånd och asyl som Migrationsverket fattade 2018–2020 och där det fanns tecken på att personen eventuellt fallit offer för människohandel. Antalet beslut var 461. Av de beslut som ingick i undersökningsmaterialet var cirka 67 procent positiva och 33 procent negativa. I regel gällde de positiva besluten internationellt skydd, men människohandel var inte nödvändigtvis den huvudsakliga grunden för beviljandet av skyddet.

Undersökningen visade att flera offer för människohandel i första hand ansökte om internationellt skydd och lade fram även andra grunder för det. Näst flest uppehållstillstånd beviljades av individuella mänskliga orsaker. Bestämmelsen om uppehållstillstånd för offer för människohandel, som togs in i utlänningslagen 2006, tillämpades sällan. Antalet positiva beslut var 29. Offer för människohandel beviljades således uppehållstillstånd oftare av individuella mänskliga orsaker på grund av deras sårbara ställning än på basis av den särskilda bestämmelsen om offer för människohandel. Enligt undersökningen var tröskeln hög för en tolkning av att ett offer för människohandel befinner sig i en särskilt sårbar ställning.

Vid bedömningen av sårbarheten användes prövning från fall till fall och lösningar söktes genom en balansgång mellan olika faktorer. Undersökningen visade att bedömningen var mångsidig men inte alltid enhetlig, eftersom några fick ett positivt och några ett negativt beslut under liknande omständigheter.

I regel hade offret för människohandel hamnat i tvångsarbete eller blivit utsatt för sexuellt utnyttjande eller tvångsäktenskap. Samma person hade eventuellt blivit utsatt för flera olika former av utnyttjande.

²⁰⁵ Jokinen A. et al (2021), Hyväksikäytöstä reiluun työelämään. Utredning om ordnandet av sysselsättningstjänster för människohandelsoffer med utländsk bakgrund i Finland, HEUNI Report Series No 96a, Europeiska institutet för kriminalpolitik (HEUNI), verksamt i anslutning till Förenta Nationerna, Helsingfors, <https://heuni.fi/-/report-series-96a> (Hämtad 03.03.2022)

²⁰⁶ Pekkarinen A. et al (2021), Åtgärderna för att ingripa i exploatering av utländsk arbetskraft kräver gott samarbete mellan olika myndigheter, Arbets- och näringsministeriets publikationer - Arbetsliv - 2021:55, Arbets- och näringsministeriet, <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-327-947-6> (Hämtad 03.03.2022)

²⁰⁷ Kainulainen, H. ja Valovirta, A. (2021), Praxis för uppehållstillstånd för offer för människohandel, Diskrimineringsombudsmannen, Helsingfors, tillgänglig på <https://syrjinta.fi/julkaisut> (Hämtad 23.3.2022)

11. Återvändande

11.1. Beslut om avlägsnande ut landet

Ett **beslut om avlägsnande ur landet** är ett förvaltningsbeslut genom vilket en utlänning åläggs att lämna Finland. Beslut om avlägsnande ur landet är avvisning och utvisning.²⁰⁸

Beslut om **avvisning** utfärdas då personen inte har uppehållstillstånd i Finland och inte uppfyller förutsättningarna för vistelse i landet.²⁰⁹

Beslut om **utvisning** utfärdas då personen har haft uppehållstillstånd i Finland men inte längre uppfyller förutsättningarna för vistelse i landet.

År 2021 fattades sammanlagt 5 854 beslut om avvisning och nekad inresa.²¹⁰ Majoriteten av besluten om avlägsnande ur landet var avvisningsbeslut som fattades av Migrationsverket, utöver vilka en del beslut fattades av polisen.

Under 2021 fattade Migrationsverket totalt 2 437 beslut om avvisning och polisen 236²¹¹. Gränsbevakningsväsendet å sin sida avvisade eller nekade inresa för totalt 3 181²¹² personer (2 498 beslut om avvisande och 683 beslut om nekad inresa), vilket var en synlig ökning av siffrorna för år 2020 (2 439). Av siffrorna kan man dra slutsatsen att **nekad inresa och avvisande flyttades närmare gränsen år 2021.**

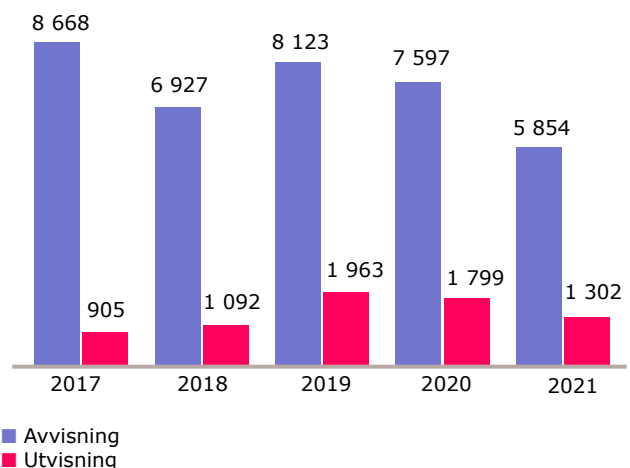
Det varierande antalet avvisningsbeslut som fattas av Migrationsverket står i samband med antalet negativa asylbeslut, eftersom ett negativt beslut om asyl innefattar ett beslut om avlägsnande ur landet. Antalet beslut om avlägsnande ur landet korrelerar således i viss mån med antalet asylsökande som anländer till landet. Migrationsverkets avvisningsantal utgörs således av utvisningsbeslut fattade i samband med såväl negativa asylbeslut som andra beslut om uppehållstillstånd.

Under 2021 fattades 1 302 beslut om utvisning, vilket var färre jämfört med året innan, då man fattade totalt 1 799 motsvarande beslut.

Största delen av besluten om utvisning, närmare bestämt 1 201 beslut, **gällde olaglig vistelse i landet.**

Sammanlagt grundade sig 101 utvisningsbeslut på brott. En utlänning kan utvisas från landet med brott som grund, om han eller hon har gjort sig skyldig antingen till ett brott för vilket det maximala straffet är minst ett års fängelse eller till upprepade brott. Besluten bygger på en helhetsbedömning, där man beaktar till exempel hur allvarlig gärningen är, personens band till Finland, utredningar om personens hälsotillstånd samt non-refoulement-principen. Den sistnämnda principen gäller ovillkorligt förbud mot återsändande, vilket innebär att ingen får återsändas till ett sådant land där han eller hon hotas av förföljelse, annan omänsklig behandling, tortyr, behandling som kränker människovärdet eller dödsstraff.

Beslut om avvisning respektive utvisning 2017–2021

Källa: Migrationsverket, polisen och Gränsbevakningsväsendet

²⁰⁸ Dessutom finns **nekad inresa**, som avser att en tredjelandsmedborgares inresa hindras vid en yttre gräns på det sätt som föreskrivs i artikel 13 i kodexen om Schengengränserna. (UtlL 142 § 1 mom.)

²⁰⁹ Vanligtvis handlar avvisning om att en utlänning som redan vistas i landet avlägsnas ur landet (UtlL 142 § 2 mom. 4 punkten). I vissa situationer avser avvisning även att inresa för en person hindras redan vid yttre gränsen. Dessa fall är dock ovanligare. (UtlL 142 § 2 mom. 1–3 punkten).

²¹⁰ Avvisningsbeslut och beslut om nekad inresa som fattats av Migrationsverket, polisen och Gränsbevakningsväsendet sammanlagt.

²¹¹ Källa: Polisstyrelsen (omfattar EU-medborgare och tredjelandsmedborgare)

²¹² Gränsbevakningsväsendet (2021), Gränsbevakningsväsendets bokslut 2021, <https://raja.fi/strategia-suunnittelu-ja-seuranta> (Hämtad 24.3.2022)

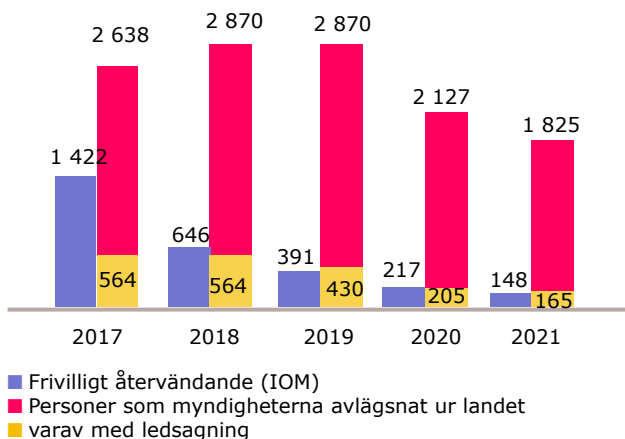

11.2. Frivillig återresa

År 2021 återvände 148 personer från Finland till sitt ursprungsland via programmet för frivilligt återvändande, vilket var något färre än år 2020 (217). De återvände till sammanlagt 24 olika länder. De flesta återvände till Irak (50 personer). Totalt 68 procent av de som återvände frivilligt var män och 20 procent var kvinnor. Till åldern sett var de flesta unga vuxna och ogifta personer.²¹³

Antalet personer som återvänder frivilligt har minskat stadigt från år till år efter rekordåret 2016 och samma trend fortsatte under 2021. Minskningen från föregående år var anmärkningsvärd, särskilt på grund av pandemin.

Personer som återvänt via programmet för frivilligt återvändande och personer som avlägsnats ur landet av myndigheterna 2017–2021

Källa: IOM och Polisstyrelsen

11.3. Lagändringar och andra utvecklingsriktningar gällande återresa

Läget i Afghanistan inverkade också på återresorna: **Migrationsverket upphörde den 9 juli 2021 med att fatta sådana negativa beslut för afghanska medborgare som skulle innebära avlägsnande ur landet**²¹⁴. Fattandet av dessa beslut avbröts eftersom säkerhetsläget i Afghanistan hade förändrats betydligt.

Migrationsverket utfärdade samtidigt en ny tillämpningsanvisning för avgörandet av afghanernas asylsökningar och ansökningar om uppehållstillstånd. På ansökningar av afghaner utfärdades inga avslagsbeslut som skulle innebära avlägsnande ur landet.

Dessutom meddelade Migrationsverket att varje asylsökandes situation bedöms individuellt. Om asylsökanden inte kan beviljas flyktingstatus, kan alternativt skydd komma i fråga utgående från säkerhetsläget i Afghanistan.

Till exempel barn och kvinnor utan socialt skyddsnät, sexuella minoriteter, journalister och anställda hos människorättsorganisationer ansågs i princip vara i behov av internationellt skydd. Talibanernas motståndare, personer som arbetat för internationella styrkor eller Afghanistans förra regering samt personer som avfallit från islam ansågs också behöva internationellt skydd.

Ett prejudikat gällande återresa inverkade på motsvarande kommande fall: **Den 4 februari 2021 gav FN:s kommitté för barnets rättigheter sitt avgörande att barnets bästa ska prioriteras i ett asylärende**²¹⁵. I avgörandet konstateras det att följande artiklar i FN:s konvention om barnets rättigheter har kränkts: artikel 3 (barnets bästa i första hand), artikel 19 (barnets rätt till skydd mot våld) och artikel 22 (barnets rätt till skydd och humanitärt bistånd, rättigheter som flyktning och asylsökande).

Fallet gäller en familj med föräldrar av samma kön som avvisades till Ryssland. Familjen återvände frivilligt i augusti 2017 efter ett negativt asylbeslut. Det är familjens barn som framfört klagomålet. Kommittén anser att den finska staten har försummat sin skyldighet att i tillräcklig utsträckning beakta barnets bästa vid bedömningen av asylbesväret. Kommittén

²¹³ Källa: Internationella organisationen för migration IOM, kontoret i Helsingfors.

²¹⁴ Migrationsverket 11.11.2021, Ny tillämpningsanvisning för Afghanistan – omfattande bedömning om säkerhetsläget fortsätter, <https://migri.fi/-/uusi-soveltamisohje-afghanistanista-turvallisuustilanteen-laajempi-arviointi-jatkuu> (Hämtad 14.3.2022)

²¹⁵ Utrikesministeriet 9.2.2021, Avgörande av FN:s kommitté för barnets rättigheter om vikten av att prioritera barnets bästa i asylärenden, https://um.fi/tiedotteet/-/asset_publisher/ued5t2wDmr1C/content/yk-n-lapsen-oikeuksien-komitealta-ratkaisu-lapsen-edun-ensisijaisuuden-merkityksest-c3-a4-turvapaikka-asiassa (14.3.2022)

påminner om att barnets bästa ska bedömas och motiveras i anslutning till varje beslut som rör barn. Enligt kommitténs avgörande ska finska staten ersätta kränkningen, inklusive en tillräcklig finansiell ersättning till klaganden. Dessutom är staten skyldig att vidta alla nödvändiga åtgärder för att förebygga liknande kränkningar framöver, särskilt genom att säkerställa att barnets bästa beaktas effektivt och systematiskt i asylförfarandena och att barnen hörs systematiskt.

Under år 2021 bereddes **Finlands nationella ställningstagande till EU:s strategi för frivilligt återvändande och återanpassning**²¹⁶ och en plan för nationellt förverkligande av denna. Syftet var att upprätta en plan för nationellt förverkligande av den strategi som EU offentliggjorde på våren 2021 och att fastställa åtgärderna för regeringsperioden.

År 2021 trädde även **lagändringar gällande återresa** i kraft, vilka grundade sig på regeringens proposition (RP 141/2020 rd²¹⁷) med förslag till kompletterande lagstiftning om den europeiska gräns- och kustbevakningen. Syftet med propositionen var att genomföra de ändringar i den nationella lagstiftningen gällande den europeiska gräns- och kustbevakningen som förutsätts i Europaparlamentets och rådets förordning. De föreslagna ändringarna gäller huvudsakligen myndigheternas befogenheter, beslutsfattande och överlåtande av information mellan myndigheterna.

1.1.2021 trädde **lagen om ändring av lagen om behandling av personuppgifter i migrationsförvaltningen (615/2020)** (1252/2020) i kraft²¹⁸, med vilken man i lagen tillsatte en ny 14 a § om Migrationsverkets rätt att överlåta personuppgifter som samlats in genom ansökan om bidrag för frivillig återresa till Europas gräns- och sjöbevakningsväsende och som är nödvändiga för genomförandet av frivillig återresa.

Genom det nationella verkställandet av gräns- och kustbevakningsförordningen (EuRMV) fick den stående gräns- och kustbevakningsstyrkan rätt att biträda polisen och Gränsbevakningsväsendet vid registreringen av ansökan gällande internationellt skydd och omfattande inresa och fastställdes diskrimineringsombudsmannens skyldighet att delta i reserven för de övervakare av återsändande genom tvångsmetoder.

Därutöver trädde ändringarna av **utlänningslagen (301/2004) 131 § och lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet (616/2019) 31 §** i kraft 1.1.2021, med vilka man i lagarna tillsatte bestämmelser om polisens rätt att enligt 131 § i utlänningslagen överlämna en utlännings signalement till Europas gräns- och sjöbevakning för identifiering av personen och för att uppfylla förpliktelserna i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1896.²¹⁹

²¹⁶ Europeiska kommissionen, 27.4.2021, Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet och rådet: EU:s strategi för frivilligt återvändande och återanpassning COM/2021/120, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/HTML/?uri=CELEX:52021DC0120&from=FI> (Hämtad 14.3.2022)

²¹⁷ [RP 141 2020](#) vp, Regeringens proposition till riksdagen med förslag till kompletterande lagstiftning om den europeiska gräns- och kustbevakningen (Hämtad 14.03.2022)

²¹⁸ Lag om ändring av lagen om behandling av personuppgifter i migrationsförvaltningen 1252/2020, <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2020/20201252> (Hämtad 14.03.2022)

²¹⁹ Inrikesministeriet, e-postintervju 21.01.2022

12. Migration och utveckling

Finland har betonat konsekvens mellan olika politik-områden för att förutsättningar för hållbar utveckling i utvecklingsländer ska kunna uppstå. Tyngdpunkterna har utöver tryggad livsmedelsförsörjning, handel, beskattning och trygghet även varit invandring. Konkreta åtgärder på nationell nivå har bland annat omfattat en intensivisering av samarbetet mellan statsförvaltningens olika aktörer och samordningen av EU-ärenden²²⁰.

En mer omfattande utvecklingspolitisk öppning år 2021 var **Finlands Afrikastrategi**²²¹, som statsrådet godkände 18.3.2021. Strategins syfte är att fördjupa förbindelserna till länder i Afrika, Afrikanska unionen AU och regionala organisationer och göra dem mer mångsidiga, med fokus på särskilt politiska och ekonomiska relationer.

I Afrikastrategin behandlades migrationen som ett genomgående tema, som i första hand sker i samarbete med EU-länderna. I sin strategi anser Finland att det är viktigt att EU gällande migrationen stärker interaktionen och samarbetet med Afrikanska unionen och de afrikanska länderna som en del av bredare relationer och kompanjonskap mellan EU och de afrikanska länderna.

EU:s stöd och åtgärder används proaktivt för att minska den okontrollerade och oförutsebara migrationen och de bakomliggande orsakerna till den. Dessutom bedömde Finland att EU bör förbättra möjligheterna till laglig migration och främja rörlighet inom Afrika.

I strategin konstateras att Finland, som en del av en mer omfattande politisk dialog, bildar en diskussion och ett samarbete om migration, särskilt med de afrikanska länder från vilka invandrare kommer till Finland.

Finlands regering främjar möjligheter till laglig migration: det viktiga är inte enbart att flyktingar vidarebosätts, utan även att framför allt förbättra tillgången till arbete och studier. Vid sidan av detta, gäller det att se till att det finns fungerande och rättvisa förfaranden för att få personer som befinner sig i landet utan laglig rätt att återvända, med respekt för de universella mänskliga rättigheterna, samt att främja återintegration av dem som återvänt. Fin-

lands utvecklingsbistånd och deltagande i krishantering inverkar på lång sikt på orsakerna som ligger bakom ofrivillig migration. Finland deltar i åtgärderna mot människohandel och smuggling.

År 2021 **genomfördes vid utrikesministeriet återigen migrationskommunikation**²²², vars syfte var att påverka de grundläggande orsakerna till irreguljär migration. Med migrationskommunikation avses migration som riktas till ursprungs-, transit- och/eller destinationsländer och/eller kommunikation på plats, i syfte att påverka migrationen på ett eller annat sätt.

Med stöd av utrikesministeriet ordnades en workshop i Irak med syfte att främja fred och ungdomars möjlighet att påverka i samhället. För första gången deltog även Finlands ambassad i verksamheten. Workshoppen, som pågick i fyra dagar, var en del av ett större kommunikationsprojekt, som inleddes år 2019. Ett motsvarande projekt har även ordnats i Afghanistan, men år 2021 var man tvungen att avboka workshoppen i sista minuten på grund av läget i Afghanistan. Med hjälp av kommunikation strävar man efter att påverka de grundläggande orsakerna till irreguljär migration genom att främja fred och landets positiva utveckling. I ett land som Irak kan orsakerna till exempel vara landets inre spänningar, arbetslöshet och ungas marginalisering, som de unga skulle vilja behandla under workshoppen.

Med stöd av utrikesministeriet ordnades även en skoltournée i Somalia med syfte att främja fred och ungdomars möjlighet att påverka i samhället. Under skolturnén nådde man hundratals unga i landets södra del och delade ett budskap om förlåtelse och försoning. Skolturnén var en del av ett större kommunikationsprojekt, som inleddes år 2020. I projektet har man hittills genomfört kortdokumentärer som har visats på Somalias nationella TV-kanal under årets lopp. Med hjälp av kommunikation strävar man efter att påverka de grundläggande orsakerna till irreguljär migration genom att främja fred och landets positiva utveckling. I ett land som Somalia kan orsakerna till exempel vara klimatförändringen, konflikter och spänningar mellan klanerna. På skolturnén uppmuntrades ungdomarna till att förlåta och bryta hämndspiralen.

²²⁰ Utrikesministeriet, Mål och principer för Finlands utvecklingspolitik, <https://um.fi/suomen-kehityspolitiikan-tavoitteet-ja-periaatteet> (Hämtad 17.4.2020))

²²¹ Statsrådet (2021), Finlands Afrikastrategi: Mot ett starkare politiskt och ekonomiskt partnerskap, Statsrådets publikationer 2021:19 <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-383-951-9> (Hämtad 14.03.2022)

²²² Utrikesministeriet, e-postintervju 28.12.2021

Källor

MYNDIGHETSKÄLLOR

Inrikesministeriets beslut om tillsättande N/14726/2021-SM-1 13.6.2021 Ett projekt gällande långsiktiga mål för en slagkraftig och övergripande migrationspolitik, tillgänglig på https://api.hankeikkuna.fi/asiakirjat/d9f3bee6-4b03-4228-aa8d-a7f127a26e70/d8838071-b8c0-4731-88f6-3018f7c4cf05/ASETTAMISPAA-TOS_20210630122337.PDF (Hämtad 23.2.2022)

Inrikesministeriet, Lägesöversikt över migration 1/2021, tillgänglig på <https://intermin.fi/-/suomen-vaesto-monimuotoistuu-vaihtelua-on-alueittain> (Hämtad 23.2.2022)

Inrikesministeriet, Migrationsverket i framtiden, <https://intermin.fi/hankkeet/hankesivu?tunnus=SM037:00/2020> (Hämtad 23.2.2022)

Statsrådet (2021), Regeringens färdplan för hållbarhet, Statsrådets publikationer 2021:43, tillgänglig på <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-383-682-2> (Hämtad 17.3.2022)

Inrikesministeriet (2018), Töihin Suomeen - Hallituksen maahanmuuttopoliittinen ohjelma työpe-rusteisen maahanmuuton vahvistamiseksi (Regeringens migrationspolitiska program för att stärka den arbetsrelaterade invandringen), Inrikesministeriets publikation 1/2018, <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-324-176-3> (Hämtad 16.4.2020)

Statens revisionsverk (2021), Incitament och hinder för arbetskraftsinvandring – Översikt av litteratur och politiska åtgärder, Statens revisionsverks publikationer 1/2021, <https://www.vtv.fi/app/uploads/2021/12/VTV-Selvitys-1-2021-Tyoperaisen-maahanmuuton-kannustimet-ja-esteet.pdf> (Hämtad 18.3.2022)

Majanen, J. (2021), Utredning över snabbverkande åtgärder för att säkerställa tillgången till kompetent arbetskraft, Finansministeriets publikationer 2021:48, Finansministeriet, <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-367-518-6> (Hämtad 18.3.2022)

Statsrådet (2021), Färdplan för utbildnings- och arbetsrelaterad invandring 2035, Statsrådets publikationer 2021:74, <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/163408> (Hämtad 24.2.2022)

Pirjatanniemi, P., Lilja, I., Helminen, M., Vainio, K., Lepola, O., Alvesalo-Kuusi, A. (2021), Statsrådets undersökning Hur ändringarna i utlänningslagen och dess tillämpning tillsammans påverkar ställningen för dem som har ansökt om och erhållit internationellt skydd (på finska), Statsrådets kansli, Statsrådets utrednings- och forskningsverksamhets publikationsserie 2021:10 <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-383-009-7> (Hämtad 21.3.2022)

Arbets- och näringsministeriet, En arbetsgrupp som förbereder en reform av organisationen av tjänster för ensamkommande minderåriga som har beviljats uppehållstillstånd, <https://tem.fi/hanke?tunnus=TEM090:00/2021> (Hämtad 03.03.2022).

Institutet för hälsa och välfärd (THL), Barnahus-projektet, <https://thl.fi/fi/tutkimus-ja-kehittaminen/tutkimukset-ja-hankkeet/barnahus-hanke> (Hämtad 03.03.2022)

Justitieministeriet (2021), Bedömningspromemoria om straffbarhet för tvingande till äktenskap, Justitieministeriets publikationer, Betänkanden och utlåtanden 2021:29, https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/163612/OM_2021_29_ML.pdf (Hämtad 03.03.2022)

Koukkula M., Klemetti, R. (2021), Tyttöjen ja naisten sukuelinten silpomisen (FGM) estäminen, Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskus julkaisuja 2021:16, Social- och hälsovårdsministeriet, <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-00-9715-8> (Hämtad 17.3.2022)

Statsrådet (2021), Statsrådets redogörelse om behoven av att reformera integrationsfrämjandet, statsrådets publikationer 2021:62 <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-383-856-7> (Hämtad 03.03.2022)

Justitieministeriet (2021), Ett jämlikt Finland: Statsrådet handlingsprogram mot rasism och för goda relationer, Betänkanden och utlåtanden 2021:34, <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-259-808-0> (Hämtad 04.03.2022)

Arbets- och näringsministeriet (2021), Programmet för att främja mångfald i arbetslivet: Åtgärdsprogram för att främja mångfald i arbetslivet ur migrationens och integrationens perspektiv, Arbets- och näringsministeriets publikationer – Arbetsliv - 2021:10, <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-327-663-5> (Hämtad 03.03.2022)

Arbets- och näringsministeriet (2021), Integrationsordlista: 1. laitos, Arbets- och näringsministeriets publikationer 2021:54, <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-327-931-5> (Hämtad 03.03.2022)

Undervisnings- och kulturministeriet 2.11.2021, Ett omfattande åtgärdsprogram för att stärka de grundläggande färdigheterna hos elever som flyttat till Finland genomförs 2022-2026, <https://okm.fi/-/oikeus-opia-ohjelma-etenee-maahanmuuttaneiden-oppilaiden-perustaitoja-vahvistetaan-laajalla-toimenpideohjelmalla-vuosina-2022-2026> (Hämtad 03.03.2022)

Undervisnings- och kulturministeriet, Utvidgning av läroplikten, <https://okm.fi/oppivelvollisuuden-laajentaminen> (Hämtad 03.03.2022)

Arbets- och näringsministeriet 2.12.2021, Partnerskapsplattform – samarbetsyta för aktörer inom integration och flyktingmottagning öppnas idag!, https://kotoutuminen.fi/en/-/partnership-platform-a-workspace-for-integration-and-refugee-reception-experts-to-go-online-on-2-december-2021-?languageId=fi_FI (Hämtad 03.03.2022)

Turtiainen, K., Sapir, H. (2021) Yhteisölähtöisen kotoutumisen mahdollisuudet Suomessa, Arbets- och näringsministeriets publikationer - Integration - 2021:30, Arbets- och näringsministeriet, <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-327-659-8> (Hämtad 22.3.2022)

Shemeikka R. et al (2021), Maahan muuttaneiden koulutus- ja työllisyyspolut, Statsrådets utrednings- och forskningsverksamhet 2021:29, Statsrådet, <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-383-358-6> (Hämtad 22.3.2022)

Seppänen, A., Sipinen, J., Kuusio, H., Kazi, V. (2021), Suomeen muuttaneiden äänestysak-tiivisuus kunta-vaaleissa: yhteydet maahanmuuton syyhyn, kielitaitoon ja kuulumisen ko-kemukseen, Institutet för hälsa och välfärd, Kort om undersökningen 12/2021, <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-343-637-4> (Hämtad 22.3.2022)

Hämäläinen, E. (2021), Bästa praxis vid identifiering och förebyggande av hatmotiverade gärningar: Handbok för poliser och berörda aktörer, Inrikesministeriets publikationer 2021:7, Inrikesministeriet, <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-324-639-3> (Hämtad 22.3.2022)

Gränsbevakningsväsendets bokslut 2021, <https://raja.fi/strategia-suunnittelu-ja-seuranta> (Hämtad 24.3.2022)

Inrikesministeriet (2021), Åtgärdsprogram mot olaglig inresa och olaglig vistelse i landet för 2021–2024 – förebyggande av ett skuggsamhälle, Inrikesministeriets publikationer 2021:9, <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-324-620-1> (Hämtad 23.3.2022)

Årsöversikt för Hjälpsystemet för offer för människohandel 2021 <https://www.ihmiskauppa.fi/materiaali-pankki/tilastot-ja-tilannekatsaukset/ihmiskaupan-uhrien-auttamisjarjestelman-vuosikatsaus-2021/tilastot-uudet-asiakkaat-2021> (Hämtad 10.3.2022)

Statsrådet (2021) Finland bekämpar människohandel: Åtgärdsprogram mot människohandel, Justitieministeriets publikationer 2021:15, <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/163078> (Hämtad 10.3.2022).

Arbets- och näringsministeriet, Arbets- och näringsministeriet, <https://tem.fi/tyoskentely-suomessa> (Hämtad 10.3.2022)

Brottsofferjouren, Rådgivningstjänst till säsongarbetare, <https://www.riku.fi/seasonalwork/> (Hämtad 10.3.2022)

Europeiska kommissionen, 27.4.2021, Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet och rådet: EU:s strategi för frivilligt återvändande och återanpassning COM/2021/120, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/HTML/?uri=CELEX:52021DC0120&from=FI> (Hämtad 14.3.2022)

Utrikesministeriet, Mål och principer för Finlands utvecklingspolitik, <https://um.fi/finlands-utvecklingspolitiska-mal-och-principer> (Hänvisat 17.4.2020)

Statsrådet (2021), Finlands Afrikastrategi: Mot ett starkare politiskt och ekonomiskt partnerskap, Statsrådets publikationer 2021:19 <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-383-951-9> (Hämtad 14.03.2022)

Migrationsverket (2021), Migrationsverkets bokslut 2021, <https://migri.fi/-/maahanmuuttoviraston-toimintakertomus-2021-on-julkaistu> (Hämtad 6.4.2022)

MYNDIGHETERNAS MEDDELANDEN OCH WEBBNYHETER

Inrikesministeriet 30.6.2021, Inrikesministeriet utreder målen för Finlands övergripande migrationspolitik, <https://valtioneuvosto.fi/-/1410869/sisaministerio-selvittaa-tavoitteita-suomen-kokonaisvaltaiselle-maahanmuuttopolitiikalle> (Hämtad 1.4.2022)

Inrikesministeriet 28.10.2021, Förnyandet av utlänningslagen inleds med en förhandsutredning, <https://valtioneuvosto.fi/-/1410869/ulkomaalaislain-uudistaminen-kaynnistyy-esiselvityksella> (Hämtad 23.2.2022)

Utrikesministeriet 3.12.2021, Finland öppnar ambassader i Dakar och Doha <https://valtioneuvosto.fi/-/suomi-avaa-suurlahetystot-dakariin-ja-dohaan> (Hämtad 17.03.2022)

Laurea 15.12.2021, YAMK-opiskelijat kehittämässä entistä osallistavampaa maahanmuutto-politiikan valmistelua, <https://www.laurea.fi/ajankohtaista/opiskelijaprojektit/yamk-opiskelijat-kehittamassa-entista-osallistavampaa-maahanmuuttopolitiikan-valmistelua/> (Hämtad 23.2.2022)

Statsrådets kommunikationsavdelning, Finansministeriet 29.4.2021, Hallitus päätti vaalikauden lopun linjauksista ja vuosien 2022–2025 julkisen talouden suunnitelmasta, <https://valtioneuvosto.fi/-/10616/hallitus-paatti-vaalikauden-lopun-linjauksista-ja-vuosien-2022-2025-julkisen-talouden-suunnitelmasta> (Hämtad 23.2.2022)

Migrationsverket 26.1.2022, Migrationsstatistik 2021: Rekordmånga ansökte om uppehållstillstånd för arbete <https://migri.fi/-/maahanmuuton-tilastot-2021-ennatysmaara-haki-oleskelulupaa-tyon-perusteella> (Hämtad 04.03.2022)

Migrationsverket 20.1.2021, Migrationsstatistik 2020: Man flyttar oftast till Finland på grund av arbete, coronapandemin inverkade på antalet ansökningar, <https://migri.fi/-/maahanmuuton-tilastot-2020-suomeen-muutetaan-useimmiten-tyon-takia-korona-vaikutti-hakemusten-maaraan> (Hämtad 23.3.2022)

Arbets- och näringsministeriet 3.11.2021, TEM finansierar E2:s forskningsprojekt, som utreder hur vi kan få fler internationella experter till Finland, <https://tem.fi/-/tem-rahoittaa-e2-n-tutkimushanketta-joka-selvittaa-miten-suomeen-saadaan-lisaa-kansainvalisia-osaajia-> (Hämtad 18.3.2022)

Arbets- och näringsministeriet, åtgärdsprogrammet Talent Boost, <https://tem.fi/talent-boost> (Hämtad 24.4.2022)

Migrationsverket 1.2.2021, Migrationsverkets projekt att göra behandlingen av arbetstillstånd och studerandes tillstånd smidigare, <https://migri.fi/-/maahanmuuttoviraston-hanke-sujuvoittaa-tyolupien-ja-opiskelijoiden-lupakasittelya> (Hämtad 23.2.2022)

Social- och hälsovårdsministeriet 3.6.2021, Ställningen för utländska bärplockare förbättras, <https://stm.fi/-/1410877/ulkomaalaisten-marjanpoimijoiden-asema-paranee> (Hämtad 24.2.2022)

Arbets- och näringsministeriet 8.4.2021, Säsongsarbetares möjlighet att byta arbetsgivare förbättras och arbetsgivarens administrativa börda blir lättare, <https://tem.fi/-/kausityontekijan-moeljighet-vaihtaa-tyonantajaa-paranee-ja-tyonantajien-forvaltning-taakka-kevenee> (Hämtad 24.2.2022)

Arbets- och näringsministeriet 15.6.2021, Färsk broschyr och rådgivningstjänst förebygger att säsongsarbetare och andra som kommer för att arbeta i Finland blir utnyttjade, https://valtioneuvosto.fi/en/-/1410877/new-booklet-and-telephone-advisory-service-to-prevent-abuse-of-seasonal-workers-and-other-persons-arriving-in-finland-for-work?languageId=fi_FI (Hämtad 24.2.2022)

Inrikesministeriet, Arbets- och näringsministeriet, Utrikesministeriet, 16.9.2021, Lagförslaget om ett D-visum för längre vistelser underlättar arbetskraftsinvandringen <https://intermin.fi/-/lakiesityks-pitkaaikaisesta-d-viisumista-helpottaa-tyovoiman-maahanmuuttoa> (Hämtad 24.2.2022)

Migrationsverket 1.2.2021, Migrationsverkets projekt att göra behandlingen av arbetstillstånd och studerandes tillstånd smidigare, <https://migri.fi/-/maahanmuuttoviraston-hanke-sujuvoittaa-tyolupien-ja-opiskelijoiden-lupakasittelya> (Hämtad 24.2.2022)

Europeiska migrationsnätverket, EMN Finlands nationella konferens 30.11.2021 – Är Finland redo att öka den arbetsrelaterade migrationen? Sammandrag, videolänk och föredragningar http://www.emn.fi/ajankohtais-ta/30.11._emn-suomen-kansallisen-konferenssin-yhteenveto-videolinkki-ja-esitykset (Hämtad 24.2.2022)

Inrikesministeriet 13.8.2021, Rätten till familjeliv och barnets bästa utgångspunkt för lagprojektet om familjeåterförening, <https://intermin.fi/-/oikeus-perhe-elamaan-ja-lapsen-etu-lahtokohtana-perheenyhdistamista-koskevassa-lakihankkeessa> (Hämtad 02.03.2022)

Arbets- och näringsministeriet 16.12.2021, Man vill göra det lättare för internationella studerande att stanna i Finland – regeringen föreslår lagändringar, <https://valtioneuvosto.fi/-/1410877/kansainvalisten-opiskelijoiden-jaamista-suomeen-halutaan-helpottaa-hallitus-esittaa-lakimuutoksia> (Hämtad 18.3.2022)

Inrikesministeriet 16.12.2021, Ändring av mottagningslagen förtydligar ansvaren för beredskapen inför omfattande invandring, https://valtioneuvosto.fi/-/1410869/vastaanottolain-muutos-selkeyttaa-vastuita-lajamittaiseen-maahantuloon-varautumisessa?languageId=fi_FI

Inrikesministeriet 24.11.2021, Beredskap för situationer där migration utnyttjas som ett verktyg för hybridpåverkan genom att kartlägga behoven att ändra lagstiftningen, <https://valtioneuvosto.fi/-/1410869/muuttoliiketta-hyvaksi-kayttavaan-hybridivaikuttamiseen-varaudutaan-kartoittamalla-lainsaadannon-muutostarpeita>

Justitieministeriet 15.7.2021, Rättssäkerheten för asylsökande förbättras <https://oikeusministerio.fi/-/turvapaikanhakijoiden-oikeusturva-vahvistuu>

Justitieministeriet, Inrikesministeriet 5.11.2021, Ministerarbetsgrupp: Finland tar i flyktingkvoten 2021 emot syrianska, kongolesiska och från Libyen evakuerade flyktingar, <https://oikeusministerio.fi/-/ministerityoryhma-suomi-vastaanottaa-vuoden-2021-pakolaiskiintiössä-syyrialaisia-kongolaisia-seka-libyasta-evakuoituja-pakolaisia> (Hämtad 03.03.2022)

Europeiska unionens fonder för inrikesfrågor, Säkerställa kontinuiteten och funktionen hos Finlands program för vidarebosättning, <https://eusa-rahastot.fi/toimintaa-ja-tuloksia/rahoitetut-amif-hankkeet/erityistavoite-5> (Hämtad 21.3.2022)

Utrikesministeriet 2.9.2021, Europarådet granskar våld mot kvinnor och våld i hemmet i Finland, <https://valtioneuvosto.fi/-/euroopan-neuvosto-tarkastelee-naisiin-kohdistuvaa-vakivaltaa-ja-perhevakivaltaa-suomessa> (Hämtad 03.03.2022)

Undervisnings- och kulturministeriet 2.11.2021, programmet Utbildning för alla framskrider: Ett omfattande åtgärdsprogram för att stärka de grundläggande färdigheterna hos elever som flyttat till Finland genomförs 2022–2026, <https://okm.fi/-/oikeus-oppia-ohjelma-etenee-maahanmuuttaneiden-oppilaiden-perustaitoja-vahvistetaan-laajalla-toimenpideohjelmalla-vuosina-2022-2026> (Hämtad 03.03.2022)

Justitieministeriet 5.5.2021, Delegationen för etniska relationer informerar Flerspråkigt valmaterial sporrar till att rösta i kommunalvalet, <https://oikeusministerio.fi/-/monikieliset-vaalimateriaalit-kannustavat-aanes-tamaan-kuntavaaleissa> (Hämtad 04.03.2022)

Tammerfors stad 22.12.2020, International House Tampere öppnar sina dörrar i början av år 2021, https://www.tampere.fi/tampereen-kaupunki/ajankohtaista/tiedotteet/2020/12/22122020_1.html (Hämtad 4.3.2022)

Undervisnings- och kulturministeriet 13.12.2021, Utbudet av yrkesinriktad utbildning på engelska stärks, https://valtioneuvosto.fi/en/-/1410845/provision-of-vocational-education-and-training-in-english-being-boosted?languageId=fi_FI (Hämtad 03.03.2022)

Arbets- och näringsministeriet, Kompetenscentret för integration av invandrare, Policy Brief-artiklar av kompetenscentret för integration av invandrare, <https://integration.fi/policy-brief> (Hämtad 03.03.2022)

Inrikesministeriet 1.10.2021, Ändringar som förtydligar medborgarskapslagen skickades på remiss, <https://valtioneuvosto.fi/-/1410869/kansalaisuuslakia-selkeyttavat-muutokset-lausuntokierrokselle> (Hämtad 23.3.2022)

Inrikesministeriet 13.12.2021, I den nya utlandsfinländarstrategin beaktas behoven hos finländare som bor utomlands allt bättre, <https://intermin.fi/-/uusi-ulkosuomalaisstrategia-huomioi-entista-paremmiin-ulkomailla-asuvien-suomalaisten-tarpeet> (Hämtad 04.03.2022)

Inrikesministeriet 14.10.2021, Lagförslag om paketet om smart gränsförvaltning till riksdagen, <https://intermin.fi/-/alykkaat-rajat-kokonaisuuteen-liittyvat-lakiehdotukset-eduskuntaan> (Hämtad 23.3.2022)

Inrikesministeriet, Arbets- och näringsministeriet, Utrikesministeriet, 16.9.2021, Lagförslaget om ett D-visum för längre vistelser underlättar arbetskraftsinvandringen <https://intermin.fi/-/lakiesitys-pitkaaikaisesta-d-viisumista-helpottaa-tyovoiman-maahanmuuttoa> (Hämtad 10.3.2022)

Migrationsverket 16.12.2021, Förberedelsen av snabbfilen går framåt – specialister och startupföretagare kan snart flytta till Finland snabbare, <https://migri.fi/-/pikakaistan-valmistelu-etenee-erityisasiantuntijoiden-ja-startup-yrittajien-muutto-suomeen-nopeutumassa> (Hämtad 10.3.2022)

Inrikesministeriet 24.5.2021, Lösningar söks för personer som vistas i landet utan uppehållsrätt, <https://intermin.fi/-/ilman-oleskeluoikeutta-maassa-olevien-tilanteeseen-etsitaan-ratkaisuja> (Hämtad 23.3.2022)

Statsrådet 5.11.2020, Bekämpningen av människohandel effektiviseras genom samarbete mellan myndigheter och organisationer, <https://valtioneuvosto.fi/-/1410869/ihmiskaupan-torjuntaa-tehostetaan-viranomaiden-ja-jarjestojen-yhteistyolla> (Hämtad 15.4.2021)

Arbets- och näringsministeriet, Kompetenscentret för integration av invandrare 18.6.2021, Utnyttjande av utländsk arbetskraft förebyggs genom att ändra utlänningslagen, <https://kotoutuminen.fi/-/ulkomaalaisen-tyovoiman-hyvaksikayttoa-ehkaistaan-ulkomaalaislain-uudistuksilla> (Hämtad 10.3.2022)

Migrationsverket 11.11.2021, Ny tillämpningsanvisning för Afghanistan – omfattande bedömning om säkerhetsläget fortsätter, <https://migri.fi/-/uusi-soveltamisohje-afganistanista-turvallisuustilanteen-laajempi-arviointi-jatkuu> (Hämtad 14.3.2022)

Utrikesministeriet 9.2.2021, Avgörande av FN:s kommitté för barnets rättigheter om vikten av att prioritera barnets bästa i asylärenden, https://um.fi/tiedotteet/-/asset_publisher/ued5t2wDmr1C/content/yk-n-lapsen-oikeuksien-komitealta-ratkaisu-lapsen-edun-ensisijaisuuden-merkityksest-c3-a4-turvapaikka-asiassa (14.3.2022)

MEDIA

[HS](#) 30.12.2021, Problemen med utredningen av människohandel väcker oro om hur polisens hela laglighetsövervakning fungerar

[YLE](#) 21.4.2021, de utdragna ramförhandlingarna har slutförts – Regeringen strävar efter att fördubbla den arbetsrelaterade invandringen, hushållsavdraget höjs

[YLE](#) 29.5.2021, Sannfinländarnas Halla-aho skulle korrigera sysselsättningsläget i Finland genom att begränsa den arbetsrelaterade invandringen och öka antalet lokala avtal

[Maahanmuuttovirasto](#) 24.5.2021, Sommarsäsongen på jordgubbslanden närmar sig – över 10 000 beslut har fattats för säsongsarbetare

[MTV](#) 13.7.2021, Pensionsbarometern: Varannan finländare understöder den arbetsrelaterade invandringen för att finansiera pensionssystemet

[MTV](#) 16.9.2021, Proposition till riksdagen om att påskynda den arbetsrelaterade invandringen

[HS](#) 21.9.2021, Teknologiindustrin bedömer att man kommer att behöva 130 000 nya arbetstagare inom de tio närmaste åren: invandring som leder till arbete ska snabbt främjas

[YLE](#) 7.10.2021, Rörelse Nu understödde sannfinländarnas interpellation om regeringens migrationspolitik

[Uusimaa](#) 6.10.2021, Uutisuomalainen: Bristen på vårdpersonal försvårar åldringarnas tillgång till långtidsvård i de stora städerna

[HS](#) 29.1.2021, Peter Vesterbackas företag avser att värva studerande från Vietnam och Uzbekistan till krympande finländska gymnasier

[Ilta-Sanomat](#), 2.2.2021, THL rekommenderar att kortvariga elevutbyten avbryts

[Uusi Suomi](#) 24.3.2021, Coronan sprids nu i Åbo och läget "kan förvärras på ett ögonblick" – av 70 utbytestelever besökte en del sitt hemland och återvände till Finland

[Migrationsverket](#) 17.9.2021, Antalet internationella studerande har börjat öka

[Uusimaa](#), 21.9.2021, Teknologiindustrin vill ha hjälp från utlandet för att avhjälpa bristen på kompetent arbetskraft – enligt yrkeshögskolorna är det svårt att få företagen att ta emot utländska praktikanter

[TS](#) 30.10.2021, Enkät: Maahanmuuttomyönteisyys lisääntynyt Suomessa

[Verkkouutiset](#) 20.1.2021, Irakier lämnade in flest ansökningar om medborgarskap

[YLE](#) 22.3.2021, Reprimander av justitiekanslern åt tjänstemannaledningen inom utrikesministeriet i anslutning till fallet al-Hol – emellertid inga skäl till brottsmisstankar

[HS](#) 12.7.2021, Migrationsverket gjorde en ny bedömning av säkerhetsläget i Afghanistan, avbrott i fattandet av negativa asylbeslut

[YLE](#) 13.7.2021, Europadomstolen ogiltigförklarade den dom Finland fick i fallet med det fingerade dödsfallet – expert: "Det får inte stanna här"

[HS](#) 10.8.2021, Lettland utlyser undantagstillstånd vid gränsen till Belarus, Litauen bygger metallstängsel mot gränsen – Länderna försöker hindra olagliga gränsöverskridningar

[HS](#) 13.8.2021, Finland evakuerar högst 130 på plats anställda arbetstagare och deras familjer från Afghanistan, de som anländer beviljas uppehållstillstånd

[TS](#) 20.8.2021, HFD förbjöd avvisandet av 12 afghanska asylsökande till Afghanistan

[Ilta-Sanomat](#) 25.8.2021, Migri: Cirka 50 personer som anlant med evakueringsflyget till Finland har lämnat in asylansökan

[HS](#) 12.11.2021, Belarus hybridpåverkan fastställs, men Polen fick igenom sin egen propaganda 6–0

[YLE](#) 9.11.2021, Ett tjugotal asylsökande har kommit till Finland via rutten Belarus, Migrationsverket förväntar sig ingen större rusning

[HS](#) 12.11.2021, Inrikesminister Ohisalo: Vi måste fundera på om den som behöver skydd kan komma till Finland direkt utgående från arbete eller studier

[YLE](#) 16.11.2021, Oppositionen anser att Finland har dålig beredskap vad gäller invandrare som påtryckningsmedel – lämnade en gemensam interpellation om hybridhot

[Ilta-Sanomat](#) 18.11.2021, Regeringen föreslår att flyktingkvoten för nästa år höjs till 1 500 personer

[MTV](#) 10.3.2021, Afghanska ungdomar dömdes till fem års fängelse för lägerbranden på Lesbos – var endast 17 år gamla när brottet begicks

[Migrationsverket](#) 25.5.2021, Omplaceringarna av asylsökande från Medelhavsområdet är snart slutförda

[Etelä-Saimaa](#) 18.8.2021, Migris överdirektör Kähkönen: Inskränkningarna i verksamheten vid förläggningen i Joutseno upphör åtminstone inte ännu, även om man kan förvänta sig asylsökande från Afghanistan till Finland

[Uusimaa](#) 30.5.2021, En asylsökande som har fått ett negativt beslut, men hittat ett arbete kan i framtiden enklare få ett uppehållstillstånd utgående från arbete – ärendet är under utredning i Inrikesministeriet

[Iltalehti](#) 12.7.2021, Finland har avbrutit återsändningarna till Afghanistan – möjligt slutresultat: Alla får stanna i landet

[YLE](#) 7.9.2021, Amnesty: Polisen har torterat och våldtagit asylsökande som har varit tvungna att återvända till Syrien

[Maaseudun Tulevaisuus](#) 5.5.2021, Inrikesministeriet: Coronapandemin har skapat nya fenomen vid olaglig inresa, olagligt uppehåll förekommer dock i liten omfattning

[Helsingin Uutiset](#) 9.8.2021, Gränsbevakningsväsendet genomför en operation i Västra hamnen, misstänkt olaglig inresa

[Ilta-Sanomat](#) 15.12.2021, Upphållstillstånd till personer som fått negativt asylbeslut? Man ville ha ett svar av inrikesminister Mikkonen: "Avser ni att göra olaglig vistelse i landet lagligt"

[MTV](#) 7.4.2021, Amnesty: Coronapandemin har försämrat situationen för de mänskliga rättigheterna i Finland

[Salon Seudun Sanomat](#) 18.8.2021, Finland strävar efter att evakuera cirka 240 finska medborgare och ambassadens anställda med familjer från Kabul – Utrikesministeriet: Ett flertal finländare har evakuerats från Kabul också på onsdagen

[HS](#) 21.8.2021, Enligt inrikesminister Ohisalo är målet att påskynda afghanska medborgares familjeåterföreningar – "Det står klart att Europeiska unionen kommer att se en och annan människa"

- [TS](#) 26.8.2021, Niinistö: Utrikesministeriet och Försvarsmakten har utfört ett utmärkt arbete i Afghanistan
- [Iltalehti](#) 20.10.2021, "Hur understår ni er!", "hallå" – regeringen avvisade sannfinländarnas påståenden om migration
- [Iltä-Sanomat](#), 6.2.2021, Eva: Invandrarkvinnornas låga sysselsättning går i arv till barnen – "Finlands passiverande utkomstskydd för arbetslösa och hemvårdsstödet torde vara orsakerna till detta"
- [Maaseudun Tulevaisuus](#), 30.5.2021, En asylsökande som har fått ett negativt beslut, men hittat ett arbete kan i framtiden enklare få ett uppehållstillstånd utgående från arbete – ärendet är under utredning i Inrikesministeriet
- [Uusimaa](#), 17.6.2021, Arbetsminister Haatainen: Huuhkajats EM-matcher knappast möjliga utan det integrationsarbete som idrottsföreningarna utför
- [HS](#) 28.7.2021, Mykkänen och Kauma från Samlingspartiet öppnar integrationsprogrammet som väckt debatt: Syftet är inte att särskilja människor på grund av etnisk bakgrund
- [Keski-Uusimaa](#) 18.11.2021, Regeringen föreslår att flyktingkvoten för nästa år höjs till 1 500 personer
- [YLE](#) 16.11.2021, läskunnigheten bland barn och unga är segregerad – försök att minska skillnaderna med en ny strategi
- [YLE](#) 27.1.2021, Ifjol fick rekordmånga personer som fallit offer för människohandel i Finland fick anvisningar om hjälp – de som tvingats till prostitution och kriminalitet hamnade i skymundan
- [Iltä-Sanomat](#) 30.1.2021, Polisens nya insatsstyrka mot människohandel känner redan till flera brottshärvor som ska utredas
- [HS](#) 25.4.2021, Utredningen har avslutats
- [MTV](#) 5.5.2021, Coronapandemin har skapat nya fenomen vid olaglig inresa – allt fler har sökt hjälp från tjänster som bekämpar människohandel
- [MTV](#) 7.5.2021, Regeringen har för avsikt att bekämpa människohandel med tiotals åtgärder – planen har beviljats finansiering om 630 000 euro
- [Iltä-Sanomat](#) 3.8.2021, Allt fler offer för tvångsäktenskap i Finland – våld leder till att fallen upptäcks
- [MTV](#) 01.10.2021, Polisen utreder människohandel i Tammerfors – en av de fängslade sitter i den nepalesiska restaurangens styrelse
- [YLE](#) 4.10.2021, Polisen undgår samarbetsförhandlingar: regeringen föreslår ett tilläggsanslag om 30 miljoner till polisen – 7 500 poliser nästa år
- [MTV](#) 28.12.2021, Biträdande justitiekanslern bedömer att polisen har svårt att känna igen eventuell människohandel
- [Iltä-Sanomat](#) 14.8.2021, Den av Belarus iscensatta flyktingströmmen sätter nu även press på gränserna mot Lettland och Polen – Haavisto anser att läget är "extremt oroväckande"
- [Itä-Häme](#) 21.8.2021, Turkiets president Erdogan anser att antalet migranter från Afghanistan kan bli en utmaning – påminner EU om migrationsavtalet
- [Keski-Uusimaa](#) 17.8.2021, EU:s Borrell: Talibanerna vann kriget, vi måste föra en dialog med dem

[Iltalehti](#) 24.8.2021, Sauli Niinistö: Vi måste prata om migration – ”I sista hand måste vi alla försvara det finländska samhället”

[Itä-Savo](#) 12.11.2021, EU förhandlar om migrationsfrågor med främmande stater, eftersom detta politiskt sett är ett lättare alternativ

[YLE](#) 12.11.2021, Finland förstärkte redan sin utlänningsövervakning – enligt utrikesministern kan det vid gränsen till Belarus finnas finländska människosmugglare

[Itä-Häme](#) 9.11.2021, Ohisalo: Gränsbevakningslagen gör det möjligt att stänga gränsövergångsställen – ”Enligt internationella avtal måste ett gränsövergångsställe vara öppet”

[Etelä-Saimaa](#) 16.11.2021, Oppositionen lämnade in en interpellation om Finlands beredskap inför en eventuell hybridpåverkan vid gränserna

[YLE](#) 15.11.2021, EU utökar sanktionerna mot Belarus

[Tilastokeskus](#) 21.1.2021, Födelseåret vände i en svag uppgång år 2020

[YLE](#) 16.3.2021, Höga coronasiffror bland personer som talar ett främmande språk är nu ännu högre – ”Vi har haft yngre personer med invandrarbakgrund på intensivvård”

[Kaleva](#) 5.6.2021, Invandrarungdomarnas röst hörs inte i kommunalvalet – man vill inte ställa upp i valet, eftersom man borde förstå politikens språk och kunna svara för alla personer i den ”egna gemenskapen”

[Iltä-Sanomat](#) 7.6.2021, Utomhusreklambolaget och HST avlägsnade sannfinländarnas uppseendeväckande reklam som tolkades som rasistisk – stadens bolag bad redan förra veckan att reklamen ska tas bort

[MTV](#) 3.7.2021, Kiris Piha berättar för HS om sitt beslut att dra sig ur borgmästartävlingen – det häftiga spelet inom Samlingspartiet överraskade: ”Det är lite som den där morbrodern som alltid kommer berusad till släktfesten”

[Iltä-Sanomat](#) 14.3.2021, En forskare talar för förskoleundervisning för 5 år gamla barn: ”Detta skulle säkerställa att alla har bättre förutsättningar att börja från samma startlinje”

[Iltä-Sanomat](#) 15.8.2021, ”Vårt mål är noll antal asylsökande” – Riikka Purras starka migrationsriktlinje som indikator för partiets regeringssamarbete

[Iltalehti](#) 14.10.2021, Gatugängen i huvudstadsregionen blir allt våldsammare – polisen: ”Det har uppstått en våldsspiral”

[HS](#) 20.10.2021, Regeringen svarade på interpellationen om migrationspolitiken – Ohisalo: Finland kommer inte att avvika från den allmänna europeiska trenden

UNDERSÖKNINGAR

Kotilainen, N., Laine, J. (red.) (2021), Muuttoliike murroksessa: metaforer, uppfattningar, betydelser, Helsingfors, Into

Assmuth, L., Haverinen, V.-S., Prokkola, E.-K., Pöllänen, P., Rannikko, A. and Sotkasiira, T. (2021), Arjen turvallisuus ja muuttoliikkeet. Helsingfors: Finnish Literature Society.

Croucher, S.M., Galy-Badenas, F., Condon, S.M., Sharapan, M. & Salonen, M. (2021), Migration and Media in Finland. Springer International Publishing.

Tervonen, M & Leinonen, J (red.) (2021), Vähemmistöt muuttajina : näkökulmia suomalaisen muuttoliikehistorian moninaisuuteen, Tutkimus Nro 6 , Migrationsinstitutet, Åbo, <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-7399-10-1> (Hämtad 17.3.2022)

- Juvonen, Anna-Maija (2021), Maahanmuuton lait ja menettelyt : käytännön käsikirja / Anna-Maija Juvonen. Helsingfors: Edita
- Leino, Mikko, (2021) Among friends and strangers : The influence of residential context on attitudes and deliberation on immigration, Åbo universitets publikationer del 566), Avhandling, Åbo universitet, samhällsvetenskapliga fakulteten, <https://urn.fi/URN:ISBN:978-951-29-8701-6> (Hämtad 17.3.2022)
- Sipinen, Josefina (2021) Recruitment of immigrant-origin candidates in Finnish municipal elections, Avhandling, Tammerfors universitet, fakulteten för ledarskap och ekonomi, Tammerfors, <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-03-1910-6> (Hämtad 18.3.2022)
- Ahtiainen, H. et al (2021) Ulkomaalaistaustaisten lasten ja nuorten hyvinvointi Helsingissä, Helsingfors : Helsingfors stad, stadskansliet, stadsinformation, Undersökningar 5:2021, tillgänglig på https://www.hel.fi/hel2/tietokeskus/julkaisut/pdf/21_02_04_Tutkimuksia_5_Ahtiainen_Maki_Maatta_Saukkonen_Yijala.pdf (Hämtad 16.3.2022)
- Idehen, Esther E. (2021), Cervical cancer screening participation among women of migrant origin in Finland : disparities, challenges, and opportunities for improvement / Esther E. Idehen. - Avhandling : Kuopio: University of Eastern Finland, <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-61-4306-4> (Hämtad 17.3.2022)
- Rättilä, T., Honkatukia, P., (2021), Tutkien ja tarinoiden kohti pakolaistaustaisten nuorten kestävää hyvinvointia, Tiina Rättilä & Päivi Honkatukia (red.), Helsingfors, Publikationer, Ungdomsforskningsnätverket & Ungdomsforskningsällskapet
- Saukkonen, P. (2021), Ulkomaalaistaustaiset pääkaupunkiseudulla: asuminen, työllisyys ja tulot, Tutkimuksia 2021:1, Helsingfors stad, stadskansliet, stadsinformation, Helsingfors, https://www.hel.fi/hel2/tietokeskus/julkaisut/pdf/21_03_10_Tutkimuksia_1_Saukkonen.pdf (Hämtad 17.3.2021)
- Silwal, S. (2021), Post-traumatic stress among adolescents surviving Nepalese earthquake and children of immigrants in Finland, Avhandling, Åbo universitets publikation del 1545, Åbo universitet, Åbo, <https://urn.fi/URN:ISBN:978-951-29-8425-1> (Hämtad 17.3.2022)
- Skogberg, N., Koponen, P., Lilja, E., Austero, S., Prinkey, T., Castaneda A. (2021), Impact of Covid-19 on the health and wellbeing of persons who migrated to Finland : the MigCOVID Survey 2020-2021, Rapport 2021:8, Institutet för hälsa och välfärd, <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-343-683-1> (Hämtad 18.3.2022)
- Rättilä, T., Honkatukia, P., (2021), Tutkien ja tarinoiden kohti pakolaistaustaisten nuorten kestävää hyvinvointia, Ungdomsforskningsnätverket & Ungdomsforskningsällskapet Publikationer 231, Åbo, Hansaprint
- Kurronen, S. (2021), Välkommen på jobb, EVA utvärdering 32 -29 juni 2021, EVA, <https://www.eva.fi/wp-content/uploads/2021/06/eva-arvio-032.pdf> (Hämtad 18.3.2022)
- Stenberg, H., Antikainen, M., Lintala, E., Roivas, M. (red.) (2021) Towards a Finland of talents together: Insights on the SIMHE operations, artikelsamling, Yrkehögskolan Metropolias publikationer TAITO-serien 70, Metropolia, Helsingfors, <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-328-264-3> (Hämtad 18.3.2022)
- Varjonen, S., et al (2021), Student, Worker or Refugee? How complementary pathways for people in need of international protection work in practice, Publications Of The Government's Analysis, Assessment And Research Activities 2021:60, saatavilla <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-383-225-1> (Hämtad 23.2.2022)
- Vilkama, V., Myllylä, A., Puurunen, H. (2021), Vuokralaisvalintaan vaikuttavat tekijät ja ulkomaalaistaustaisten asunnon hakijoiden asema yksityisillä vuokramarkkinoilla, Moniheli ry, Sininauhasäätiö sr, VVA ry, <https://moniheli.fi/wp-content/uploads/2021/11/Ulkomaalaistaustaisten-asunnon-hakijoiden-asema-yksityisella-vuokramarkkinoilla-raportti.pdf> (Hämtad 03.03.2022)
- Ahmad, Moussa (2021), Developing integration by evaluating Government Program for 2016-2019: propositions for decision makers, Avhandling, Vasa universitet, akademiska enheten för teknik och innovationsledning, Vasa, <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-476-969-3> (Hämtad 22.3.2022)

- Kurronen, S. (2021), Maahanmuuttajanaisten loukku, EVA Arvio No. 30, Näringslivets delegation, <https://www.eva.fi/wp-content/uploads/2021/02/eva-arvio-030.pdf> (Hämtad 22.3.2022)
- Päällyaho, K. (2021), Utvärderingsrapport: Samhällsorientering på eget språk i Navigator-projektet 2018–2021, Finlands Flyktinghjälp, https://yhteiskuntaorientaatio.fi/wp-content/uploads/2021/03/Arviointiraportti_Omakieliset-yhteiskuntaorientaatiot-Navigaattori-hankkeessa-1.pdf (Hämtad 22.3.2022)
- Lilja, N., Eilola, L., Jokipohja, A., Tapaninen, T. (2021), Aikuiset maahanmuuttajat arjen vuorovaikutustilanteissa, Tammerfors, Vastapaino
- Stiftelsen för rehabilitering, Undersökning: Täydentävät maahanmuuton väylät ovat keino yhdistää humanitaarista ja osaamisperusteista maahanmuuttoa, <https://kuntoutussaatio.fi/2021/11/15/tutkimus-taydentavat-maahanmuuton-vaylat-ovat-keino-yhdistaa-humanitaarista-ja-osaamisperusteista-maahanmuuttoa/> (Hämtad 21.03.2022)
- Arvola, O. (2021), Varhaiskasvatus eri kieli- ja kulttuuritaustaisten lasten osallisuuden ja oppimisen mahdollistajana, Avhandling, Åbo universitet, pedagogiska fakulteten, Åbo universitets publikationer del 539, <https://urn.fi/URN:ISBN:978-951-29-8468-8> (Hämtad 22.3.2022)
- Malin, M. (2021), Välfärd hos personer med utländsk bakgrund i Österbotten och Nyland - inverkar boendekommunens svenskspråkighet?: Ulkomaalaistaustaisten hyvinvointi Pohjanmaalla ja Uudellamaalla - vaikuttaako asuinkunnan ruotsinkielisyys?, Migrationsinstitutet, Publikationer 42, <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-7399-12-5> (Hämtad 22.3.2022)
- Könönen, J. (2021), The absent presence of the deportation apparatus: methodological challenges in the production of knowledge on immigration detention, *Social anthropology* 29:3, sidorna 619–634, Cambridge: Cambridge University Press, <http://hdl.handle.net/10138/337710> (Hämtad 23.3.2022)
- Jauhiainen, J., Tedeschi, M. (2021). Undocumented Migrants and their Everyday Lives. In IMISCOE Research Series. Springer International Publishing. <https://doi.org/10.1007/978-3-030-68414-3> (Hämtad 23.03.2022)
- Jauhiainen, J., Tedeschi, M. (2021), Papperslösa invandrare inom hälsovården i Finland , *Samhällspolitik* 86 (2021): 4, s. 438–445, Helsinki, <https://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2021091546223> (Hämtad 23.3.2022)
- Katisko, M., & Kalm-Abukardia, M. (2021). Maktens räckvidd i socialbranschens arbete med papperslösa, *Diak Anförande* 38, Diakoniyreshögskolan, Helsingfors, <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-493-382-7> (Hämtad 23.2.2022)
- Jokinen A. et al (2021), Hyväksikäytöstä reiluun työelämään. Utredning om ordnandet av sysselsättnings-tjänster för människohandelsoffer med utländsk bakgrund i Finland, HEUNI Report Series No 96a, Europeiska institutet för kriminalpolitik (HEUNI), verksamt i anslutning till Förenta Nationerna, Helsingfors, <https://heuni.fi/-/report-series-96a> (Hämtad 03.03.2022)
- Pekkarinen A. et al (2021), Åtgärderna för att ingripa i exploatering av utländsk arbetskraft kräver gott samarbete mellan olika myndigheter, *Arbets- och näringsministeriets publikationer - Arbetsliv - 2021:55*, Arbets- och näringsministeriet, <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-327-947-6> (Hämtad 03.03.2022)

Kainulainen, H. ja Valovirta, A. (2021), Praxis för uppehållstillstånd för offer för människohandel, Diskrimineringsombudsmannen, Helsingfors, tillgänglig på <https://syrjinta.fi/julkaisut> (Hämtad 23.3.2022)

Kuukasjärvi, K., Rikkilä, S., Kankaanranta, T. (2021), Utredning av skuggområden i myndigheternas informationsutbyte och analysverksamhet i anslutning till övervakningen av arbetsrelaterad invandring, (på finska) Polisyrkeshögskolans rapporter 139, Polisyrkeshögskolan, <https://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2021110954521> (Hämtad 01.04.2022)

Rauta, J. (2021) Poliisin tietoon tullut viharikollisuus Suomessa 2020 (Hatbrottslighet i Finland som polisen fått kännedom om 2018), Polisyrkeshögskolan, <https://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2021110253250> (Hämtad 1.4.2022)

LAGSTIFTNING, LAGÄNDRINGAR OCH RÄTTSPRAXIS

RP 141/2020 vp, Regeringens proposition till riksdagen med förslag till kompletterande lagstiftning om den europeiska gräns- och kustbevakningen

RP 122/2021 rd Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av utlänningslagen och 3 och 5 § i lagen om behandling av personuppgifter i migrationsförvaltningen

RP 172/2021 rd, Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av äktenskapslagen och vissa lagar som har samband med den

RP 173/2021 rd, Regeringens proposition till riksdagen med förslag till kompletterande lagstiftning om EU:s in- och utresesystem och EU-systemet för reseuppgifter och resetillstånd

RP 232/2021 rd Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om villkoren för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse på grund av forskning, studier, praktik och volontärbete och till vissa lagar som har samband med den

Lag om ändring av lagen om behandling av personuppgifter i migrationsförvaltningen 1252/2020, <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2020/20201252> (Hämtad 14.03.2022)

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS AVGÖRANDE

HFD:2021:5

HFD:2021:6

HFD:2021:165

HFD:2021:195

HFD:2021:101

HFD:2021:184

HFD:2021:187

HFD:2021:190

Euroopan muuttoliikeverkosto (EMN)

Maahanmuuttovirasto
PL 10
00086 Maahanmuuttovirasto

0295 430 431
emn@migri.fi

www.emn.fi
ec.europa.eu/emn

ISBN 978-952-7427-23-1 (PDF)
ISBN 978-952-7427-25-5 (Nid.)

European Migration Network (EMN)

Finnish Immigration Service
P.O. BOX 10
FIN-00086 Finnish Immigration Service

+358 (0) 295 430 431
emn@migri.fi

www.emn.fi
ec.europa.eu/emn

Euroopan muuttoliikeverkosto (EMN) perustettiin neuvoston päätöksellä 14. päivänä toukokuuta 2008. Se saa taloudellista tukea Euroopan unionilta. Euroopan muuttoliikeverkoston tavoitteena on vastata yhteisön toimielinten sekä jäsenvaltioiden viranomaisten ja laitosten tarpeeseen saada tietoa maahanmuutto- ja turvapaikka-asioista. EMN tuottaa ajantasaista, puolueetonta, luotettavaa ja vertailukelpoista tietoa politiikan suunnittelun tueksi Euroopan unionissa ja sen jäsenvaltioissa. EMN antaa lisäksi yleisölle tietoa kyseisistä asioista.

The EMN was established by Council Decision 2008/381/EC. It is financially supported by the European Union. The objective of the EMN is to meet the information needs of Community institutions and of Member States' authorities and institutions by providing up-to-date, objective, reliable and comparable information on migration and asylum, with a view to supporting policymaking in the European Union in these areas. The EMN also serves to provide the general public with such information.
